

**T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**İLKÖĞRETİMDE MÜZİK DERSLERİNDE
KULLANILAN ÖĞRETİM YÖNTEMLERİNE
İLİŞKİN BİR İNCELEME**

(İSTANBUL İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Özgür ANDIRICI

BURSA 2006

T. C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı'nda 3101 numaralı Özgür ANDIRICI'nın hazırladığı "İlköğretimde Müzik Derslerinde Kullanılan Öğretim Yöntemlerine İlişkin Bir İnceleme" konulu Yüksek Lisans Tezi ile ilgili tez savunma sınavı, 13/10/ 2006 günü 14:30 - 16:00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının ...başarılı.. (başarılı/başarısız) olduğunaoy birliği.... (oy birliği/oy çokluğu) ile karar verilmiştir.

Prof. İsmail BOZKAYA
Sınav Komisyonu Başkanı

Yrd. Doç. Dr. Feyyat GÖKÇE
Üye (Tez Danışmanı)

Yrd. Doç. Dr. Rüçhan ÖZKILIÇ
Üye

...../...../ 20.....

Enstitü Müdürü

**T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**İLKÖĞRETİMDE MÜZİK DERSLERİNDE KULLANILAN
ÖĞRETİM YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN BİR İNCELEME**

(İSTANBUL İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. Feyyat GÖKÇE**

Özgür ANDIRICI

BURSA 2006

ÖZET

Bu araştırmada, ilköğretim okullarındaki müzik derslerinde kullanılan yöntemler ve bu yöntemlerin kullanılma sıklığı ile ilgili öğretmen görüşleri ortaya konularak, görüşlere ait bulgular, bulgulara dayalı yorumlar ve öneriler yer almaktadır.

Araştırmanın evrenini İstanbul İli Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde görev yapmakta olan ilköğretim müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Evrenden random olarak seçilen 265 müzik öğretmeni araştırmamızın örneklemini oluşturmuştur.

Araştırmada, ilköğretim müzik dersi programı ve müzik derslerinde kullanılan yöntemlere ait bulgular doküman incelemesi yolu ile elde edilmiştir. Ölçme aracı olarak 5'li derecelendirme ölçeğinde geliştirilen anket kullanılmıştır. Araştırma kapsamına alınan müzik öğretmenlerine anket uygulanmış ve anket sonuçları SPSS istatistik programı ile analiz edilmiştir. Görüşler, yüzde ve frekans değerleri ile t-testi sonuçları ve One Way Anova testi sonuçlarına dayalı olarak yorumlanmıştır. Manidarlık düzeyi ,05 olarak alınmıştır.

Elde edilen bulgulara göre, öğretim yöntemlerinin bilinme ve kullanım sıklığı düzeylerine ait öğretmen görüşlerinin; cinsiyet, okul türü, sınıf mevcutları, derslik değişkenleri arasında anlamlı fark bulunamamıştır. Kıdem ve mezuniyet durumu değişkenlerine göre anlamlı fark olduğu belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, ilköğretim müzik öğretmenlerinin yöntemleri bilme ve kullanım sıklığı düzeylerinin yetersiz olduğu düşünülmektedir. Müzik öğretim yöntemlerinin, öğretmenler tarafından bilinme düzeyini arttırmak ve etkili kullanmalarını sağlamak için; yöntemler hakkında hizmet içi eğitim verilmesi ve yöntemlerin kullanılmasına ilişkin bilgilendirici kaynakların öğretmenlerin kullanımına sunulması gerektiği düşünülmektedir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER

Müzik, Müzik Öğretimi, Müzik Öğretim Yöntemleri, İlköğretim Müzik Dersi

ABSTRACT

In this study, the methods being applied in primary schools, the opinions of primary education music teachers on how often these methods are used in music courses, and also the findings, interpretations and suggestions have been stated.

The population of the study consists of primary education music teachers in Istanbul province. The sampling group of the study consists of 265 music teachers who have been selected randomly among these music teachers.

In the study, the findings related to music course curriculum and the teaching methods have been found through examining the documents. The data have been collected through a questionnaire developed on a 5-point Likert-type. This questionnaire has been applied to the music teachers in the research scope and for the analysis of the questionnaire SPSS statistics program has been used. The opinions of the teachers have been interpreted according to percentage and frequency distributions, t-test results and the results of One Way Anova Test. The significance level has been considered to be ,05.

It has been found out that there is no significant difference among the opinions of music teachers in terms of the variables such as their sex, school type, the number of students in class and classrooms. However, there is a significant difference in terms of the variables such as seniority and the school they graduated from. According to the results of the study, the primary education music teachers' cognition level and frequency of applying these methods is considered to be insufficient. It is suggested that in order to enhance the cognition level and efficient use of these methods there should be in-service education about the methods and also the teachers should have access to the resources on the use of these methods.

KEY WORDS

Music, Teaching Music, Music Teaching Methods, Music Course In Primary Education

ÖNSÖZ

Bu çalışmada, İlköğretim müzik derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri ve müzik öğretmenlerinin bu yöntemler hakkındaki görüşleri üzerinde durulmaktadır. Öncelikle ilköğretim müzik programı ve müzik dersi öğretim yöntemleri açıklamalı olarak sunulmakta ve müzik öğretmenlerinin yöntemler hakkındaki görüşleri istatistik programı yardımıyla yorumlanmaktadır.

Araştırma öncesinde ve süresince beni yönlendiren, sabırla dinleyen, her zaman vakit ayıran tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Feyyat GÖKÇE'ye, yüksek lisans öğrenimim süresince desteklerini esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Rüşhan ÖZKILIÇ'a, tezimi inceleyerek bana fikirler veren Prof. İsmail BOZKAYA'ya, tezimin belirli aşamalarında desteklerini esirgemeyen dostlarım Suat ŞAHİN, Volkan KUMAŞ, Araş. Gör. Züleyha AVŞAR ve Okt. Özlem ŞAHİN'e, istatistik çalışmalarımda bana yol gösteren Öğr. Grv. Abdullah CAN'a ve son olarak da anlayışlılığı, sabrı, güveni ve sevgisi ile bana güç veren eşime sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEZ ONAY SAYFASI.....	II
ÖZET.....	III
ABSTRACT	IV
ÖNSÖZ.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
TABLolar.....	IX
GRAFİKLER.....	XI

BÖLÜM I

GİRİŞ.....	1
1.1.Problem Durumu.....	1
1.2.Türkiye’de Müzik Eğitimi.....	3
1.3.İlköğretimde Müzik Eğitimi ve Öğretimi.....	4
1.4.İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı.....	5
1.4.1.İlköğretim Müzik Dersi Genel Amaçları.....	7
1.4.1.1.İlköğretim Birinci Devre Genel Amaçları(1.2.3. sınıf).....	9
1.4.1.2.İlköğretim İkinci Devre Genel Amaçları(4.5. sınıf).....	12
1.4.1.3.İlköğretim Üçüncü Devre Genel Amaçları(6.7.8. sınıf).....	15
1.5.Müzik Öğretiminde Kullanılan Yöntemler	17
1.5.1.Öğrenme Etkinlikleri.....	19
1.6.Müzik Öğretim Yöntemlerinin Ana Türleri.....	22
1.6.1.Genel Müzik Öğretim Yöntemleri.....	22
1.6.2.Özel Müzik Öğretim Yöntemleri.....	25
1.6.3.Özgül Müzik Öğretim Yöntemleri.....	26
1.7.Temel Oluşturma İşlevli Özel Müzik Öğretim Yöntemleri.....	27
1.7.1.Müziksel İşitme-Okuma-Yazma Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemleri.....	27
1.7.1.1.Hecelelemeli Müzik Öğretim Yöntemi.....	28
1.7.1.2.Rakamlamalı Müzik Öğretim Yöntemi.....	29
1.7.1.3.Harflemeli Müzik Öğretim Yöntemi.....	30
1.7.1.4.Karmalı Müzik Öğretim Yöntemi.....	31
1.7.1.5.Alfabelemeli Müzik Öğretim Yöntemi.....	31
1.7.1.6.Grafiklemeli Müzik Öğretim Yöntemi.....	32
1.7.1.7.Aralıklamalı Müzik Öğretim Yöntemi.....	32
1.7.1.8.Renklemeli Müzik Öğretim Yöntemi.....	33
1.7.1.9.Ses Sözcüklemeli Müzik Öğretim Yöntemi.....	33
1.7.1.10. Alacalamalı Müzik Öğretim Yöntemi.....	34
1.7.1.11.Merdivenlemeli Müzik Öğretim Yöntemi.....	34
1.7.1.12. Tüneklelemeli Müzik Öğretim Yöntemi.....	35
1.7.1.13. Mimiklelemeli Müzik Öğretim Yöntemi.....	35
1.7.1.14. Harfle Süre Değerlemeli Müzik Öğretim Yöntemi.....	35
1.7.1.15. Farklı Nota Biçimlemeli Müzik Öğretim Yöntemi.....	36
1.7.1.16. Notalamalı Müzik Öğretim Yöntemi.....	36
1.7.2.Dalcroze Yöntemi.....	37

1.7.3.Kodaly Yöntemi.....	37
1.7.4.Orf Yöntemi.....	38
1.8.Geliştirme İşlevli Müzik Öğretim Yöntemleri.....	39
1.8.1.Suzuki Yöntemi.....	39
1.8.2.Müziksel Zeka Geliştirme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi.....	39
1.8.3.Müziksel Dil Geliştirme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi.....	40
1.9.İlgili Yayınlar ve Araştırmalar.....	41
1.10. Problem Cümlesi.....	42
1.10.1. Alt Problemler.....	42
1.11. Araştırmanın Amacı.....	43
1.12. Araştırmanın Önemi.....	43
1.13. Sayıtlar.....	43
1.14. Sınırlılıklar.....	44

BÖLÜM II

YÖNTEM

2.1. Çalışma Evreni ve Örneklem.....	45
2.2. Veri Toplama Aracının Hazırlanması.....	45
2.3. Verilerin Toplanması.....	46
2.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumu.....	47

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUM

3.1. İlköğretim Okulu Müzik Öğretmenlerinin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bulgular.....	48
3.1.1. Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyet Dağılımına İlişkin Bulgular.....	48
3.1.2. Müzik Öğretmenlerinin Yaş Dağılımına İlişkin Bulgular.....	49
3.1.3. Müzik Öğretmenlerinin Kıdem Özelliklerine İlişkin Bulgular.....	50
3.1.4. Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarına İlişkin Bulgular.....	50
3.1.5. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Öğretmenliğine Esas Olan Eğitim Durumlarına İlişkin Bulgular.....	50
3.1.6. Müzik Öğretmenlerinin Üniversitede Eğitimini Aldıkları Ana Çalgı Değişkenine İlişkin Bulgular.....	51
3.1.7. Müzik Öğretmenlerinin Branşlarıyla İlgili Hizmet İçi Eğitime Katılma Durumlarına İlişkin Bulgular.....	52
3.2. Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullara İlişkin Bulgular.....	52
3.2.1. Müzik Öğretmenlerinin Görev Yapmakta Oldukları Okulun Özelliklerine İlişkin Bulgular.....	53
3.2.2. Müzik Öğretmenlerinin Okullarında Bulunan Müzik Dersliğine İlişkin Bulgular.....	53
3.2.3. Müzik Öğretmenlerinin Okuttukları Sınıf Mevcutlarına İlişkin Bulgular.....	54
3.2.4. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Kullandıkları Çalgılara İlişkin Bulgular.....	55
3.2.5. Derslerde Kullanılmak Üzere Okullarda Bulunan Çalgılara İlişkin Bulgular.....	55
3.3. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeylerine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi.....	56
3.4. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanma Sıklıkları Düzeylerine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi.....	66

3.5. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Müzik Öğretiminin Gerçekleştirilmesiyle İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi.....	77
3.6. Öğretmenlerin Özellikleri ile Ankette Belirttikleri Görüşler Arasında Anlamli Bir Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi.....	83
3.6.1. Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeyi Görüşleri İle Cinsiyetleri Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi.....	84
3.6.2. Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanım Sıklığı Düzeyi Görüşleri İle Cinsiyetleri Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi.....	85
3.6.3. Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeyi Görüşleri İle Kıdemleri Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi.....	86
3.6.4. Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanım Sıklığı Düzeyi Görüşleri İle Kıdemleri Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi.....	87
3.6.5. Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeyi Görüşleri İle Müzik Öğretmenliğine Esas Eğitim Durumları Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi..	89
3.6.6. Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanım Sıklığı Düzeyi Görüşleri İle Müzik Öğretmenliğine Esas Eğitim Durumları Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi.....	90
3.6.7. Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeyi Görüşleri İle Görev Yapmakta Oldukları Okul Türü Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi..	92
3.6.8. Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanma Sıklığı Düzeyi Görüşleri İle Görev Yapmakta Oldukları Okul Türü Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi.....	93
3.6.9. Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeyi Görüşleri İle Okullarında Müzik Dersliği Olup Olmama Durumu Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi.....	93
3.6.10. Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanım Sıklığı Düzeyi Görüşleri İle Okullarında Müzik Dersliği Olup Olmama Durumu Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi.....	95
3.6.11. Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeyi Görüşleri İle Okullarındaki Sınıf Mevcutlarının Durumu Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi.....	95
3.6.12. Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanım Sıklığı Düzeyi Görüşleri İle Okullarındaki Sınıf Mevcutlarının Durumu Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi.....	97
3.7. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Müzik Derslerinde Kullanılan Öğretim Yöntemleriyle İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi.....	98
BÖLÜM IV	
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	100
KAYNAKLAR.....	103
EKLER	
Ek-1 Müzik Öğretmenlerine Uygulanan Anket Formu.....	106
ÖZGEÇMİŞ.....	111

TABLolar

Tablo 1. Duyu Organlarının Öğrenmedeki Etkisi Yüzdeleri.....	20
Tablo 2. Konu Hatırlama Yöntemleri Yüzdeleri.....	21
Tablo 3. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Kişisel Bilgilerine ait frekans ve yüzdeler dağılımları.....	48
Tablo 4. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Özelliklerine ait frekans ve yüzdeler dağılımları.....	49
Tablo 5. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Ana Çalgı Özelliklerine ait frekans ve yüzdeler dağılımları.....	51
Tablo 6. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Branşlarıyla İlgili Hizmet İçi Eğitime Katılma Durumu Özelliklerine ait frekans ve yüzdeler dağılımları.....	52
Tablo 7. Katılımcıların Görev Yapmakta Oldukları Okulla İlgili Bilgilerin Frekans ve Yüzde Dağılım Değerleri.....	53
Tablo 8. Katılımcıların Görev Yapmakta Oldukları Okuldaki Sınıf Mevcutları İle İlgili Bilgilerin Frekans ve Yüzde Dağılım Değerleri.....	54
Tablo 9. Katılımcıların Müzik Derslerinde Kullandıkları ve Okulda Bulunan Çalgılara İlişkin Frekans Değerleri.....	54
Tablo 10. Yöntemlerin bilinme düzeylerine ilişkin görüşlerin aritmetik ortalamaları.....	56
Tablo 11. Ankette Belirtilen Yöntemleri Öğretmenlerin Bilme Düzeylerine İlişkin Bulgulara Ait Yüzde Dağılım Değerleri.....	58
Tablo 12. Yöntemlerin kullanım düzeylerine ilişkin görüşlerin aritmetik ortalamaları	66
Tablo 13. Ankette Belirtilen Yöntemleri Öğretmenlerin Kullanma Sıklıkları Düzeylerine İlişkin Bulgulara Ait Yüzde Dağılım Değerleri.....	68
Tablo 14. Müzik Öğretiminin Gerçekleştirilmesiyle İlgili Görüşlere Öğretmenlerin Katılım Düzeylerine İlişkin Bulguların Aritmetik Ortalamaları.....	77
Tablo 15. Müzik Öğretiminin Gerçekleştirilmesiyle İlgili Görüşlere Öğretmenlerin Katılım Düzeylerine İlişkin Bulgulara Ait Yüzde Dağılım Değerleri.....	79
Tablo 16. Yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılması için yapılan t-testi	84
Tablo 17. Yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği puanları ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılması için yapılan t-testi	85
Tablo 18. Yöntemleri bilme ölçeği puanları ortalamalarının kıdemlerine göre karşılaştırılması için yapılan Varyans Analizi (ANOVA)	86
Tablo 19. Yöntemleri kullanma sıklığı düzeyi ölçeği puanları ortalamalarının kıdemlerine göre karşılaştırılması için yapılan Varyans Analizi (ANOVA)	87
Tablo 20. Yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları ortalamalarının, öğretmenlerin müzik öğretmenliğine esas eğitim durumlarına göre karşılaştırılması için yapılan Varyans Analizi (ANOVA)	89

Tablo 21. Yöntemleri kullanma sıklığı düzeyi ölçeği puanlarının ortalamalarının, öğretmenlerin müzik öğretmenliğine esas eğitim durumlarına göre karşılaştırılması için yapılan Varyans Analizi (ANOVA)	90
Tablo 22. Yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları ortalamalarının çalışılan okul türü durumlarına göre karşılaştırılması için yapılan t-testi	92
Tablo 23. Yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları ortalamalarının çalışılan okul türü durumlarına göre karşılaştırılması için yapılan t-testi	93
Tablo 24. Yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları ortalamalarının çalıştıkları okulda müzik dersliği olup olmama durumlarına göre karşılaştırılması için yapılan t-testi	94
Tablo 25. Yöntemleri kullanma sıklığı durumları ölçeği puanları ortalamalarının çalıştıkları okulda müzik dersliği olup olmama durumlarına göre karşılaştırılması için yapılan t-testi	95
Tablo 26. Yöntemleri bilme durumları ölçeği puanlarının ortalamalarının sınıf mevcutlarına göre karşılaştırılması için yapılan Varyans Analizi (ANOVA)	96
Tablo 27. Yöntemleri kullanma sıklığı durumları ölçeği puanlarının ortalamalarının sınıf mevcutlarına göre karşılaştırılması için yapılan Varyans Analizi (ANOVA)	97
Tablo 28. Yöntemlerin etkili kullanılmasını engelleyen faktörlere ilişkin öğretmen görüşleri	98
Tablo 29. Müzik derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri konusunda öğretmen görüşleri	99

GRAFİKLER

Grafik 1. Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine Göre Yüzdeler Dağılımı.....	49
Grafik 2. Müzik öğretmenlerinin üniversitede eğitimini aldıkları ana çalgı yüzdeler grafiği.....	51
Grafik 3. Yöntemleri bilme ve kullanım sıklığı düzeylerine verilen cevapların cinsiyete bağlı puanlarının ortalamaları.....	85
Grafik 4. Yöntemleri bilme düzeylerine verilen cevapların kıdem durumlarına bağlı puanlarının ortalamaları.....	87
Grafik 5. Yöntemleri kullanma sıklığı düzeylerine verilen cevapların kıdem durumlarına bağlı puanlarının ortalamaları.....	88
Grafik 6. Yöntemleri bilme düzeylerine verilen cevapların müzik öğretmenliğine esas eğitim durumlarına bağlı puanlarının ortalamaları.....	90
Grafik 7. Yöntemleri kullanım sıklığı düzeylerine verilen cevapların müzik öğretmenliğine esas eğitim durumlarına bağlı puanlarının ortalamaları.....	91
Grafik 8. Yöntemleri bilme ve kullanım sıklığı düzeylerine verilen cevapların okul türüne bağlı puanlarının ortalamaları.....	92
Grafik 9. Yöntemleri bilme ve kullanım sıklığı düzeylerine verilen cevapların müzik dersliğine bağlı puanlarının ortalamaları.....	94
Grafik 10. Yöntemleri bilme ve kullanım sıklığı düzeylerine verilen cevapların sınıf mevcutlarına bağlı puanlarının ortalamaları.....	96

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Güzel sanatlar, toplumların temel uygarlık göstergelerinden biri olarak değerlendirilebilir. Güzel sanatlar alanında müziğin, insan ruhu üzerinde en derin etkiyi bırakan sanat dalı olduğu kabul edilmektedir. Müzik, toplumla etkileşip bütünleşen sanatların başında gelen, bir milletin gelişmişlik düzeyini belirlemede önemli bir unsurdur. Müziğin, insandan insana uzanan evrensel bir dil olması, insanları aynı ezgide birleştirecek güce sahip olması, ona, diğer sanat dalları içinde ayrı bir yer, farklı bir ayrıcalık vermiştir (Biber Öz 2001:103).

İnsanın içinde yaşadığı çevrede kaynağı, türü, işlevi değişik çeşitli müzikler vardır. Çeşitli öğelerden oluşan müziksel çevre, içinde yaşayan insanla birlikte sürekli bir oluşum, değişim ve gelişim halindedir (Uçan 1994:24). Müzik, güzel sanatların her alanında olduğu gibi, ancak belli bir akademik eğitimle gelişebilir. Bu nedenle akademik müzik eğitimi, toplumun müzik gereksiniminin karşılanmasında, temel müzik bilgisinin edinilmesinde ve yeteneklerin ortaya çıkartılmasında ve uygar bir toplumun yaratılmasında zorunluluk olarak değerlendirilebilir.

Müzik eğitimi, temelde bir müziksel davranış kazandırma veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak, belirli amaçlar doğrultusunda planlı ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir. Müzik eğitimi yoluyla, birey ile özellikle müziksel çevresi arasında iletişim ve etkileşimin daha sağlıklı, daha düzenli, daha etkili ve verimli olması beklenir (Uçan 1994:14).

Bozkaya(2001)'ya göre müzik eğitimi; Türk Eğitim Sistemi içinde sanat eğitiminin alt boyutunu oluşturmakta olup, "bir amaca yönelik olarak estetik temele

dayalı müziksel davranış geliştirme ve müziksel kimlik oluşturma süreci” olarak tanımlanmaktadır.

Eğitimin, insan yaşantısının her evresinde gerçekleştiği düşünülürse, özellikle müzik eğitiminin daha verimli olabilmesi için küçük yaşlarda başlaması gerektiği söylenebilir. Yeteneklerin açığa çıkartılmasında, bu yeteneğin değerlendirilmesinde ve geliştirilmesinde küçük yaşta eğitime başlamanın önemli bir unsur olduğu kabul edilebilir.

Çocukların müzik yeteneğinin ortaya çıkarılıp doğru tanımlanması, müzik eğitiminin planlanması ve belirlenen hedefler doğrultusunda sağlıklı yürütülebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. İlköğretim okullarında yıllardan beri uygulanmakta olan geleneksel eğitim öğretim yöntemleri, kullanılan ders araç ve gereçlerinin yetersizliği veya güncellenememesi, öğretmen öğrenci ilişkileri, okulların ekonomik ve fiziki yapıları gibi unsurlar eğitim konusunda arzu edilen yerde bulunulmadığının bir kanıtı olarak değerlendirilebilir (Çakır 2003).

Geleneksel öğretim yöntemleri ile çocukların yaratıcılık güçlerinin gelişmesi, bağımsız düşünceleri, özdenetim ve sorun çözme potansiyellerinin geliştirilebilmesi mümkün değildir(Koç ve Dikici 2005). Müzik eğitiminde ortaya çıkan olumsuz sonuçların çoğu, öğrencilerin yeteneklerinin, bilgi eksikliği, araç ve yöntem yetersizliği ya da yüzeysel ölçme-değerlendirme sonucu yanlış veya eksik tanımlanmasından kaynaklanabilir (Uçan 1994:16).

Geleneksel müzik öğretim yöntemlerinde pek dikkate alınmayan bireysel farklılıklar, öğrenme durumlarının farklılıkları, dış öğrenme şartları, öğrenmenin niteliği gibi faktörler öğrenmede beklenen gelişmeyi oluşturmadığından, yeni arayışlar kendini hissettirmiş, bunun sonucu olarak da birbirlerine göre oldukça farklılıklar arz eden öğrenme kuramları geliştirilmiştir (Alkan, 1997).

Günümüz eğitim sisteminde global bir anlayış olarak benimsenen şudur ki, her öğrenci zeka yapısı ve öğrenme yöntemi açısından diğerinden farklıdır. Kimi sadece dinlemekle; kimi öğrenme sürecinin içinde yer almakla; kimi de araştırıp, düşünüp çözümlenmek gibi farklı yöntemlerle anlar (Çakır 2003). Özellikle uygulamaya dayalı

olan müzik derslerinin, ğrenci merkezli ve Gardner'in çoklu zeka kuramını destekleyen yöntemler ve araç gereçlerle işlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

1.2. Türkiye'de Müzik Eğitimi

Türkiye'de uygulanmakta olan müzik eğitimi üç ana tre ayrılmaktadır (Uçan 1994:26).

- A- Genel Müzik Eğitimi,
- B- Amatör (zengen) Müzik Eğitimi,
- C- Mesleki (profesyonel) Müzik Eğitimi,

Genel müzik eğitimi, her düzeyde ve aşamada herkese yönelik olup, sağlıklı ve dengeli bir yaşam için gerekli olan asgari-ortak genel bir müzik kültürü kazandırmayı amaçlar. Milli Eğitim'in kapsamında yer alan müzik eğitimi programları, genel müzik eğitimi programlarıdır (Uçan 1996:116).

Genel müzik eğitimi, geçmişi ve geleceği ile bir bttndr. Buna bağlı olarak genel müzik eğitiminin temel işlevleri ve amaçları arasında müziksel geleneği koruma-yaşatma-geliştirme-aktarmanın yanı sıra, yeni/güncel müzikleri gelenekselleştirme de büyük önem taşır. Bu da müzik yaşamımızda müziksel köklere dönüş ve iniş ile müziksel geleceğe yönelişin birlikte gerçekleştirilebilmesini zorunlu kılar. Çünkü bttn müzikler zamanla koşulludur. İçinde geçmişin izlerini, bugünün anılarını ve geleceğin titreşimlerini taşımayan bir müziğin kalıcı değerinin olduğu söylenemez (Uçan 1996:117).

Amatör (zengen) müzik eğitimi, müziği ya da müziğin belli bir dalını, türünü maddi kazanç gözetmeksizin, yalnız zevk için öğrenen, yapan kimselere yönelik, ilgili-istekli, az çok yatkın olanlara, etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlamaya ve bunu yaşam içinde olabildiğince sürdürüp, geliştirmeye ilişkin müziksel davranışlar kazandırmayı, davranış değişiklikleri oluşturmayı amalayan müzik eğitimidir (Uçan 1999:4). Çeşitli dernek, vakıf, kurum ve kuruluşların bünyelerindeki sanatsal faaliyetler içerisinde yapılan müzik eğitimi, bu kapsamda gösterilebilir.

Mesleki (profesyonel) müzik eğitimi, müziğin bütününü, ya da belli bir türünü, o bütün ya da tür ile ilgili bir içi ya da uğraşi, uzmanlık alanı olarak seğen, seğmek isteyen kişilere yönelik olup, istenilen-gereken düzeyde yetenekli-kapasiteli olmak koşuluyla, mesleğin ya da uzmanlığın gerektirdiği müziksel davranışları kazandırmayı, davranış değişiklikleri ve birikim oluşturmayı amağlayan müzik eğitimidir (Uçan 1993:104). Konservatuarlarda verilen müzik eğitimi profesyonel müzik eğitimine örnek gösterilebilir.

1.3. İlkretimde Müzik Eğitimi ve ğretimi

İlkretimde müzik eğitimi, genel müzik eğitimini kapsamaktadır. Öğrencilerin zihinsel gelişimlerine, müziksel eğilimlerine ve yeteneklerine bağlı olarak amatör ve profesyonel müzik eğitimi için de temel oluşturmaktadır. Çocuğun ilerideki olası amatör ya da mesleki(profesyonel) müzik eğitimine ilişkin belirli düzenleme ve uygulamalara da yer verir.

Günümüzde eğitime duyulan ihtiyaç hızla artmaktadır. Müzik yoluyla çocuğun eğitilmesi, en önemli eğitim yollarından biridir. Çünkü ocuk çeşitli seslerle dolu bir dünyaya doğar. Toplumunu bir bütün halinde tutan sosyal bağlardan biri olan müziğin, ocuk üzerindeki etkisi önemlidir. İnsan yaşamının eğitime en uygun olduğu ve en hızlı öğrendiği ağlar ocukluk ağlarıdır. Bu dönem eğitimde büyük önem taşımaktadır (ztrk 1996:5).

İlkretim ağındaki bir öğrencinin hayatında müziğin çok önemli yeri ve işlevleri vardır. Bu işlevler; bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel olmak üzere çok yönlü ve çok boyutludur. Müziksel işlevler çocuğun kendi yaşamında, gerek kendisini çevreleyen insanlar ve diğer varlıklarla ilişkilerinde ve gerekse onlara katkılarında çok etkin ve belirleyici rol oynar (Uçan 1999:3).

İlkretimde müzik ğretimi; ilkretim ortamında bulunan ğretmen, ğrenci, bunlar arasında oluşan müziksel iletişim, bu iletişimin gerekleşiği süreç ve araç gereçleri kapsadığı söylenebilir.

Uçan(1999)'a göre müzik öğretimi: “müziksel öğrenmeyi tasarlama, düzenleme ve gerçekleştirme sürecidir”. Bu sürece, öğrencinin müziksel yaşantısı da denilebilir. Öğrencinin müziksel yaşantısı içerisinde müziksel öğrenme, müziksel öğretme ve müzik öğretimi unsurları bulunmaktadır.

Müziksel öğrenme; müziksel yaşantı yoluyla, öğrencide oluşan kalıcı müziksel davranış değişikliğidir. Müziksel öğretme; müziksel öğrenmeyi başlatma, yol gösterme, sağlama ve denetleme süreci olup, öğretmen tarafından gerçekleştirilir. Müzik öğretimi ise; müziksel öğrenmeyi tasarlama, düzenleme ve gerçekleştirme sürecidir (Uçan 1999).

Müzik öğretiminin içeriğini altı temel öge oluşturmaktadır. Bu öğeler;

- öğrenci
- öğretici
- öğrenilen
- öğrenme ortamı
- program ve
- programın gerekli kıldığı amaç, içerik, araç-gereç, yöntem ve teknikler gibi müziksel donanımlardır. Buradan hareketle ilköğretim müzik öğretimi, “bu altı temel öge arasındaki ilişkilerin dinamik bir bütünüdür” denilebilir (Say 1996).

1.4. İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı

Türkçe sözlük anlamıyla program, “yapılacak bir işin bölümlerini ve her bölümün süresini gösteren maddelerin topu”dur. Eğitim terimleri sözlüğüne göre program ise, “belli bir çalışmanın amacını, bölümlerini, yöntemini ve süresini gösteren plan” olarak tanımlanmaktadır (Uçan 1994:54).

Demirel'e göre program(1999:5), öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği olarak tanımlanmaktadır.

Öğrencilerin karşılaştıkları öğrenme durumlarının ve geçirdikleri yaşantıların tümü programı oluşturmaktadır ve program dinamik bir olgudur (Fidan 1996:15).

Ertürk programı (1998:13), “yetişek” olarak ifade etmiş ve yetiştirilmek istenen bireyin, belirli esaslara göre düzenlenmiş eğitim durumlarını “yetişek tasarısı”; eğitim durumları ile etkileşim içerisindeki öğrencinin var olan gerçek öğrenme yaşantılarını da “yetişek” olarak belirtmektedir.

Eğitim sistemi içinde, genel müzik eğitiminin hangi amaçlara ve davranışlar kazandırmaya yönelik olduğu, bu amaçlara ulaşmada hangi öğretim yöntemlerinin kullanılacağı, eğitimin hangi ortamlarda ve ne tür araç gereçlerden faydalanılarak gerçekleşeceği, sınamaya-ölçme durumlarının neler olduğu programlar ile açıklanır (Bozkaya 2001:28). Programlı eğitim, her alan için, her okul ve sınıf düzeyinde hedef ve hedef davranışların öğrenciye belirlenen süre içinde nasıl kazandırılacağı ve öğrencinin bu davranışı istenen süre içinde kazanıp kazanmadığının planlandığı kapsamlı bir süreçtir (Sönmez 1991:114).

Programlar, gelişen teknoloji ve toplumların istekleri doğrultusunda var olan durum gözden geçirilerek geliştirilebilmekte hatta değiştirilebilmektedir. Çağa ayak uydurmak için programların her durumda etkin olması gerektiği söylenebilir.

Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı’nca hazırlanmaya 1982 yılında başlanan, daha sonraları belli aralıklarda üzerinde durularak çalışılan ve son olarak da 1990 yılında yeniden ele alınıp, 1994 yılında tamamlanan ilköğretim okulu müzik dersi öğretim programı yürürlüktedir (Uçan 1999:5). 22.04.1994 gün ve 298 sayılı Talim Terbiye Kurulu kararıyla program Bakanlıkça kabul edilip, 1995-1996 öğretim yılından bu yana geliştirilmek üzere uygulanmaktadır (MEB 1994).

Programda sekiz yıllık temel eğitim üç devreye ayrılarak; birinci devre (1. 2. 3. sınıflar), ikinci devre (4. 5. sınıflar) ve üçüncü devre (6. 7. 8. sınıflar) için ayrı amaçlar belirlenerek, konular üniteler halinde düzenlenmiştir (Bozkaya 2001:29).

İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı şu ana bölümlerden oluşmaktadır (Uçan 1999:6):

- Milli Eğitim Bakanlığı Kabul/Onay ve Yürürlük yazısı,
- İçindekiler,
- Genel Açıklamalar,
- Genel Amaçlar,
- Birinci, İkinci ve Üçüncü Devre Genel Amaçları,
- Birinci, İkinci ve Üçüncü Devre Üniteleri,
- Birinci, İkinci ve Üçüncü Devre Sınıf Üniteleri Programları

1.4.1. İlköğretim Müzik Dersi Genel Amaçları

Programda belirtilen müzik dersi genel amaçları şu şekilde belirtilmektedir (MEB 2000:5):

- Temel müzik bilgilerine sahip olabilme.
- Sesleri temel özellikleri ile tanıyabilme.
- Sesler arasındaki temel ilişkileri kavrayabilme.
- Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilme.
- Müzik yapma ve dinleme araçlarını tanıyabilme.
- Müzik topluluklarını tanıyabilme.
- Geleneksel ve çağdaş; yöresel, ulusal ve evrensel müzikleri tanıyabilme.
- Müziğin insan yaşamındaki yerini, önemini kavrayabilme.
- Düzeyine uygun müzikleri çözümleyebilme.
- Düzeyine uygun müzikleri yazabilme.
- Müziğin her türünde nitelikli olanı niteliksizden ayırt edebilme.

- Çevresi ile müziksel iletişim ve etkileşimde bulunabilme.
- Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini doğru anlayabilme.
- Sesini doğru ve etkili kullanabilme.
- Dinlediği müziklere uygun ritmik devinimlerle eşlik edebilme.
- Çalgısını temiz ve düzenli kullanabilme.
- Müzik yapma, dinleme araç ve gereçlerini kurallarına uygun kullanabilme.
- Sözlü müziklerde Türkçe'yi doğru ve anlamlı kullanabilme.
- Düzeyine uygun tekerleme, sayışma, ninni, türkü, şarkı, marşları doğru, temiz ve anlamlı söyleyebilme.
- Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla, doğru, temiz ve anlamlı çalabilme.
- Kazandığı müzik dağarcığını, çeşitli etkinliklerle sergileyebilme.
- Müzik yazısını doğru okuyabilme.
- Müzik yazısını doğru yazabilme.
- Başta İstiklal Marşı olmak üzere, başlıca ulusal marş ve şarkılarımızı özüne uygun söyleyebilme.
- Müziği başka anlatım biçimlerine dönüştürebilme.
- Düzeyine uygun müziksel araç ve gereç yapabilme.
- Yaratıcı müziksel çalışmalar yapabilme.
- Müziksel bir çevre içinde yaşadığının farkında olabilme.
- Müzik yapmaya istekli olabilme.
- Müzik yapmaktan hoşlanabilme.
- Müzik dinlemekten hoşlanabilme.
- Çeşitli türdeki müziklerden hoşlanabilme.
- Çevresindeki müzik etkinliklerine katılabilme.

- Serbest zamanını müzikle geçirebilme.
- Yaşamında müzikten yararlanabilme.
- Kendisini müzik yoluyla ifade edebilme.
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşma ve sorumluluk duygusunu geliştirebilme.
- Sağlıklı müziksel çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olabilme.
- Çok yönlü ve hoşgörülü bir müzik anlayışı kazanabilme.
- Kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirebilme.
- Bilinçli bir müzik dinleyicisi olabilme.
- Müzik kültürünün, genel kültürün ayrılmaz bir ögesi olduğunu görebilme.
- Ulusal birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran bir şarkı dağarcığına sahip olabilme.

İlköğretim birinci, ikinci, üçüncü devre genel amaçları da yine programın genel amaçları gibi çocuğun yapısına uygun olarak bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanlarda belirlenen amaçlardan oluşmaktadır.

1.4.1.1. İlköğretim Birinci Devre Genel Amaçları (1.2.3. sınıf) (MEB 1994:13)

- Çevresindeki belli başlı varlık ve kişileri ses özellikleriyle tanıyabilme.
- Doğadaki sesleri tanıyabilme.
- Kullandığı araçları, çıkardıkları seslerle tanıyabilme.
- Çevresinde kullanılan çalgıları genel özellikleriyle tanıyabilme.
- Çevresindeki varlıkları hareket hızlarıyla ayırt edebilme.
- Çevresindeki varlıkların seslerini gürlükleriyle ayırt edebilme.

- Çevresindeki varlıkların hareket ve seslerindeki düzeni-ritmi fark edebilme.
- Düzeyine uygun ezgilerin temel-biçimsel özelliklerini sezebilme.
- Bildiği tekerleme-sayışma, ninni, şarkı, türkü ve marşların ezgi kümeleri arasındaki temel ilişkileri fark edebilme.
- Dağarcığındaki müzikleri türlerine göre tanıyabilme.
- Müzik yapma ve dinleme ile ilgili temel kuralları fark edebilme.
- Atatürk'ün müziğe olan sevgi ve ilgisinin farkında olabilme.
- Çevresindekilerle müzik yolu ile iletişim kurabilme.
- Çevresindeki başlıca varlıkları ve doğa olaylarını hareket ve sesleriyle taklit edebilme.
- Dağarcığındaki başlıca sayışma-tekerleme, ninni, şarkı, türkü ve marşları doğru ve düzenli söyleyebilme.
- Yaptığı, dinlediği müziklere uygun hareket edebilme.
- Uygun müziksel araç ve gereçlerle müzik yapabilme.
- Konuşurken, şiir okurken ve şarkı söylerken sesini yormadan kullanabilme.
- Müzik yapma ve dinleme araçlarını dikkatli kullanabilme.
- Bildiği müzikli oyunları özelliklerine uygun hızda oynayabilme.
- Çevresindeki varlıkların hareket ve seslerini hız ve gürlekleri ile taklit edebilme.
- Sözlerin anlam ve bütünlüğüne uygun hız ve gürükte konuşabilme.
- Dağarcığındaki şiirleri, anlam ve bütünlüğüne uygun hız ve gürükte okuyabilme.

- Dağarcığındaki şarkıları, anlam ve bütünlüğüne uygun hız ve gürlükte söyleyebilme.
- Dinlediği konuşmanın, şiirin, ritmini ve ölçüsünü vurabilme.
- Yaptığı-dinlediği müziğin ritmini ve ölçüsünü vurabilme.
- Düzeyine uygun müzikleri biçim ve türlerine uygun söyleyebilme.
- Duygu, düşünce, izlenim ve tasarımlarını devinim, ses ve müziksel denemelerle ifade edebilme.
- Atatürk'le ilgili, düzeyine uygun şarkıları söyleyebilme.
- Müzik yapmaya istekli olabilme.
- Müzik yapmaktan hoşlanabilme.
- Müzik dinlemekten hoşlanabilme.
- Müzik yoluyla arkadaşlık ilişkilerini geliştirebilme.
- Uygun hızda konuşmanın, şiir ve müziği güzelleştirdiğinin farkında olabilme.
- Konuşma, şiir ve şarkının ritmine dikkat edebilme.
- Ezgiyi bir bütün olarak söylemekten hoşlanabilme.
- Çeşitli müzik türlerinin farkında olabilme.
- Dağarcığındaki şarkı, sayışma ve tekerlemeleri, özelliklerine uygun söylemekten zevk alabilme.
- Evde ve okulda belli bir müzik ortamı içinde yaşadığının farkında olabilme.
- Okulda müzik yapma ve dinleme kurallarına uyabilme.
- Sınıf içi müzik etkinliklerine katılabilme.
- Sınıf dışı müzik etkinliklerine katılmaya istekli olabilme.
- Müzik yoluyla Atatürk sevgisini geliştirebilme.

1.4.1.2. İlköğretim İkinci Devre Genel Amaçları (4. 5. sınıf) (MEB 1994:99)

- İlinde ve bölgesinde özel gün ve haftalardaki müzik etkinliklerini fark edebilme.
- Müziğin hayatındaki yerini ve önemini kavrayabilme.
- Çevresindeki müzik kurum ve kuruluşları ile başlıca müzikçilerin etkinliklerini fark edebilme.
- Müziğin çevre sağlığındaki önemini kavrayabilme.
- Sesin oluşumunu ve temel özelliklerini anlayabilme.
- İnsan ve çalgı ses topluluklarını tanıyabilme.
- Ritim kalıplarındaki çeşitli düzenimleri, ses sürelerine göre ayırt edebilme.
- Müzik yazısının temel işaret ve yazılışlarını anlayabilme.
- Bildiği şarkılardaki ölçü türlerini tanıyabilme.
- Şarkılarda ve oyun müziklerindeki hız basamaklarını ve çeşitlerini ayırt edebilme.
- Sözlü ve oyun müziklerinin biçimsel yapısını tanıyabilme.
- Yurdumuzdaki başlıca müzik türlerini ayırt edebilme.
- Çeşitli müziklerin insan hayatındaki yerini ve önemini kavrayabilme.
- Atatürk'ün sanata bakışını ve Türk müziğine ilişkin görüşlerini anlayabilme.
- Atatürk'ün sanata, müzik sanatçılara ve müzik kurumlarına verdiği önemi anlayabilme.
- Ülkemiz müziği ile diğer Türk devlet, toplum ve topluluklarının müzikleri arasındaki ilişkileri anlayabilme.
- Çeşitli ülke müziklerinden uygun örnekleri tanıyabilme.

- Bildiği, öğrendiği, müzik hayatında yer alan şarkı, türkü, marş vb. çeşitli müziklerden uygun örnekleri doğru söyleyebilme ve çalabilme.
- Müzik hayatında yer alan şarkı, türkü, marş vb. çeşitli müziklerden uygun olanları, uygun ortamlarda dinleyebilme.
- İstiklal Marşı ve toplumsal hayatımızda yer alan, düzeyine uygun başlıca milli marşlarımızı doğru söyleyebilme.
- Müzik yaparken ve dinlerken müziksel çevre sağlığına ilişkin kurallara uyabilme.
- Çevresindeki düzeyine uygun müzik etkinliklerine katılabilme.
- Öğrendiği müziksel sesleri, sesiyle, çalgısıyla doğru verebilme.
- Müzik seslerini (nota) dizekteki yerlerine doğru yazabilme.
- Sesiyle, çalgısıyla, düzeyine uygun ses düzenlemeleri yapabilme.
- Düzeyine uygun ses ve söz kümelerindeki ritmik düzenlemeleri doğru okuyabilme, söyleyebilme ve çalabilme.
- Düzeyine uygun ezgi kalıplarını doğru yazabilme, okuyabilme ve çalabilme.
- Öğrendiği şarkılardaki birim vuruşları doğru, düzenli vurabilme.
- Şarkı, marş ve oyun müziklerini, hız ve gürlük terimlerine uygun söyleyebilme ve çalabilme.
- Şarkıları, müzik cümlelerine dikkat ederek söyleyebilme, çalabilme ve dinleyebilme.
- Dağarcığındaki müzikleri tür özelliklerine göre söyleyebilme, çalabilme ve dinleyebilme.
- Atatürk'ü anlatan şarkı ve marşları anlamlarına uygun söyleyebilme, çalabilme ve dinleyebilme.

- Diğer Türk devlet, toplum ve topluluklarının müziklerinden uygun örnekleri söyleyebilme ve çalabilme.
- Çeşitli ülke müziklerinden uygun örnekleri söyleyebilme ve çalabilme.
- Hayatında müziğin önemli bir yeri olduğunun farkında olabilme.
- Müzik yaparken ve dinlerken müziksel çevre sağlığına ilişkin kurallara uymaya özen gösterebilme.
- Düzeyine uygun şarkıları, notalarıyla okuyup çalmaktan zevk alabilme.
- Müzik seslerinin temel özelliklerine duyarlı olabilme.
- Sesini, konuşurken ve şarkı söylerken doğru kullanmayı alışkanlık haline getirebilme.
- Ritim ve ezgi kalıplarıyla ezgi oluşturmaktan hoşlanabilme.
- Bildiği şarkı ve oyun müziklerinin ölçü özelliklerine dikkat edebilme.
- Düzeyine uygun ritim düzenlemeleri yapmaya istekli olabilme.
- Düzeyine uygun ezgi düzenlemeleri yapmaya istekli olabilme.
- Dağarcığındaki müziklerin hız özelliklerine duyarlı olabilme.
- Dağarcığındaki müziklerin gürlük özelliklerine duyarlı olabilme.
- Dağarcığındaki müziklerin biçimsel yapısına dikkat edebilme.
- Yurdumuzdaki ana müzik türlerinden uygun örnekleri söylemeye, çalmaya ve dinlemeye istekli olabilme.
- Dağarcığındaki farklı tür müziklere yer vermekten hoşlanabilme.
- Çeşitli tür müzikler dinlemekten hoşlanabilme.
- Atatürk'ün müzik sanatına katkılarını anlamaya duyarlı olabilme.
- Çeşitli ülke müziklerinden uygun örnekleri söylemeye, çalmaya ve dinlemeye istekli olabilme.

- Diğer Türk devlet, toplum ve topluluklarının müziklerinden uygun örnekleri söylemeye, çalmaya ve dinlemeye istekli olabilme.

1.4.1.3. İlköğretim Üçüncü Devre Genel Amaçları (6. 7. 8. sınıf) (MEB 1994:172)

- Kültür, sanat ve müziğin insan ve toplum hayatındaki önemini kavrayabilme.
- Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilme.
- İnsan sesleriyle ve çalgılarla yapılan müzikleri ve müzik topluluklarını tanıyabilme.
- Çeşitli müziklerin hız ve gürlük özelliklerini ayırt edebilme.
- Düzeyine uygun müziklerin biçimsel yapısını çözümleyebilme.
- Düzeyine uygun müzikleri tonal ve makamsal yapılarıyla çözümleyebilme.
- Müzik eserlerini örgü-doku ve üslup özellikleriyle ayırt edebilme.
- Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimin anlayabilme.
- Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden belli başlı örnekleri tanıyabilme.
- Avrupa ve dünya müziklerinden belli başlı örnekleri tanıyabilme.
- Belli başlı müzik kurumlarını ve müzik mesleklerini tanıyabilme.
- Atatürk'ün sanat ve müzik hakkındaki görüşlerini anlayabilme.
- Müzik ile teknoloji arasındaki temel ilişkiyi kavrayabilme.
- Ses değişim ve gelişim döneminde, sesini bilinçli ve sağlıklı kullanabilme.
- Müzik yaparken sesini doğru, temiz ve etkili kullanabilme.
- Düzeyine uygun şarkıları doğru, temiz ve anlamlı söyleyebilme.
- Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla doğru, temiz ve anlamlı çalabilme.

- Sesiyle ve çalgısıyla uygun mzık topluluklarına katılabilme.
- Çeşitli müzikleri hız ve gürlük özelliklerine göre söyleyebilme.
- Müzik eserlerini biçimsel yapısına uygun söyleyebilme veya çalabilme.
- Düzeyine uygun müzikleri tonal ve makamsal özelliklerine dikkat ederek söyleyebilme veya çalabilme.
- Müzik eserlerini müziksel örgü, doku ve üslup farklarını gözetererek dinleyebilme.
- Çeşitli müzik yapma araçlarını doğru kullanabilme.
- evresindeki uygun müzik etkinliklerine katılabilme.
- Sesiyle, çalgısıyla çeşitli yaratıcı çalışmalar yapabilme.
- Çeşitli müzikleri başka anlatım biçimleriyle ifade edebilme.
- Geleneksel ve ağdaş mziklerimizle, uluslar arası ve evrensel müziklerden oluşan uygun bir şarkı dağarcığına sahip olabilme.
- İnsan ve toplum hayatında kültür, sanat ve müziği nemseyebilme.
- Müzik yaparken ve dinlerken, müziği oluşturan temel ögelere zen gösterebilme.
- İnsan sesleri ve çalgı topluluklarıyla yapılan müziklerden hoşlanabilme.
- Birlikte müzik yapmaya istekli olabilme.
- Sesiyle ve çalgısıyla çeşitli yaratıcı çalışmalar yapmaya istekli olabilme.
- Düzeyine uygun müziklerin tonal ve makamsal yapılarını zmlemekten hoşlanabilme.
- Hayatında çeşitli müzikleri dinlemeye istekli olabilme.
- Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlamaya istekli olabilme.

- Belli başlı müzik kurumları ve müzik mesleklerini tanımaya ihtiyaç duyabilme.
- Türk devlet ve toplulukları ile çeşitli ülke müziklerinden belli başlı örnekleri öğrenmeye istekli olabilme.
- Atatürk'ün sanat ve müzik hakkındaki görüşlerini benimseyebilme.
- Müzik teknolojisinin günümüzdeki uygulamalarına ilgi duyabilme.
- Müziği yaşamının ayrılmaz bir parçası haline getirebilme.

İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı, öğrenci merkezli eğitim anlayışını hedef almış ve program geliştirme teknikleri yönünden örnek bir program olarak gösterilmektedir (Bozkaya 2001). Çağdaş İlköğretimde müzik eğitimi öğrenci merkezli olmayı gerektirir. Bu durum ilköğretimde müzik eğitimi ve öğretimini öğrenci merkezli bir anlayış ve yaklaşımla ele almayı zorunlu kılar (Uçan1999).

Öğrenci merkezli eğitimin temel hedefi öğrenciyi merkeze alarak; birey olarak kendisinin ve sistemin ihtiyaç duyduğu değişim sürecini başlatmaktır. Öğrenci merkezli eğitim, öğrenmeyi öğrenmenin esas olduğu, her öğrencinin farklı zaman, tür ve hızda öğrenebileceğine inanan, düşünme becerilerini geliştirmenin yaratıcı düşüncüyü geliştirdiğini kabul eden bir yaklaşımdır (MEB).

Öğrenci merkezli eğitimin hedef olarak alındığı ve son yıllardaki çalışmaların hep bu yönde ilerlediği düşünülürse, ilköğretim okulu müzik dersi öğretim programının öğrenci merkezli bir anlayışla gerçekleştirilmesi için, özellikle derste uygulanmak için seçilen yöntemlerin çok önemli bir unsur olduğu söylenebilir. Bu bağlamda, derslerde kullanılan yöntemler üzerinde durulmasında yarar görülmektedir.

1.5. Müzik Öğretiminde Kullanılan Yöntemler

Öğretme yöntemleri, öğrenme-öğretme süreçlerinin en önemli öğelerinden biridir. Konu alanında çok iyi, insan olarak çok iyi olmasına karşın, bildiklerini öğretmede, öğrencinin o konuları öğrenmesine yardım etmede etkili olamayan birçok öğretmenin var olduğu söylenebilir. Bu durum büyük ölçüde öğretme yöntemlerinin

bilinmemesinden ve onları uygulama becerilerinden yoksun olunmasından kaynaklanmaktadır (Açıkgöz 1998).

Yöntem, öğrenme etkinliğinin temel değişkenlerini, hedeflerimiz doğrultusunda ve eşgüdüm içinde nasıl işe koşaçağımızı belirlemektir (Vural 2004:20).

Hesapçıoğlu'na göre yöntem (1994:142), kelime anlamına uygun olarak genel bir ifade ile, bir amaca giden yol demektir, yani düşünölmüş ve planlanmış bir hareket biçimidir.

Tan ve Erdoğan'a göre ise yöntem (2000:24) sözlük anlamı ile, bir amaca ulaşmak için tutulan düzenli yol demektir. Öğretim yöntemi, öğrencilerin özellikleri, ders araç gereçleri ile tüm öğrenme durumları göz önünde bulundurularak belirlenen ve izlenen mantıklı yoldur.

Belirlenmiş amaç veya amaçlar, o amaçlara gidenler ve amaçlara gitmek için izlenen bir yol var. Bu yol ne kadar açık, kolay izlenir, dolaşmasız olursa, o kadar çabuk ve düzenli bir şekilde amaca ulaşılır. Yani öğretme-öğrenme etkinlikleri gerçekleştirilirken, uygun yöntemlerin seçilmesi gerektiği söylenebilir (Bozkaya 2001:129).

Öğretmenin yöntem seçimini etkileyecek belli başlı faktörleri Küçükahmet şöyle sıralamaktadır (1986:35):

- Öğretmenin yönleme yatkınlığı,
- Dersin süresi,
- Fiziksel olanaklar,
- Maliyet,
- Konunun özelliği,
- Öğretim sonucunda öğrencide geliştirilmek istenen nitelikler,
- Programın niteliği,
- Öğrenci grubunun tutumları,

- Öğretmenin kişiliği olarak sayılabilir.

Öğretmen bir yandan yöntemlerini seçerken etkileneceği faktörleri, diğer yandan da seçtiği yöntemleri en iyi şekilde uygulayabilmesi için dikkat etmesi gereken hususları bilerek dersini işlemesi gerektiği düşünülmektedir.

Müzik öğretimi sürecinde veya müziksel öğretme-öğrenme etkinliklerinde amaca ulaşmak için bilinçli ve mantıklı olarak seçilen ve izlenen yol müzik öğretim yöntemi ve teknikleridir (Uçan1999:31).

Öğretim metodu, her olaya ve konuya, öğretim sonucunda öğrencilerde geliştirilmek istenen niteliğe, zaman ve fiziksel imkanlara seçilen araç ve gereçlere, öğretmenin yönetime yatkınlığına, grubun büyüklüğüne, öğrenci grubunun tutumuna, öğretmenin kişiliğine ve mesleki yaşantılarına göre gerçekleştirilecek yöntemi seçmesi ve uygulamasıdır. Bu bakımdan öğretmeni öğretmen yapan yöntem değil yöntemi yöntem yapan öğretmendir (Tan ve Erdoğan 2000:24).

Oğuzkan (1989) öğretimin ancak belirli yöntemlerle yapıldığı zaman istenilen davranışların kolayca kazandırabileceğini vurgulamaktadır. Öğretim yöntemi iyi seçildiği takdirde kısa zamanda birçok amaca erişilebilir, çok yönlü bir öğrenme sağlanabilir. Böylece amaçlar, uygun yöntemin bulunup, uygulanmasıyla ancak işlerlik kazanırlar.

Tan ve Erdoğan'a göre (2000:25) bir yöntemin iyi olabilmesi için;

- * Öğrenme, öğretim ve düşünme ilkelerine uygun olmalıdır,
- * Öğretmen ve öğrenciyi fazla yormamalıdır,
- * Öğretmenin kişisel yaşantılarıyla zenginleştirilmelidir,
- * Öğrenciyi yaratıcılığa yöneltmeli, aktif kılmalı, kişiliğini geliştirmelidir,
- * Öğretmenin, öğrencilerin ve konunun özelliklerine uygun olmalıdır.

1.5.1. Öğrenme Etkinlikleri

Bireylerin çevresiyle olan etkileşimini sağlayan onların duyu organlarıdır. Diğer bir deyişle bireyler, görerek, duyarak, dokunarak, koklayarak ve tat alarak etrafında

olanları anlamaya çalışır. Öğrenme etkinliklerinde seçilecek olan yöntemlerin duyu organlarının çoğunu harekete geçirebilecek yöntemler olması gerektiği söylenebilir. Öğrenme sırasında, öğrenci ne kadar çok duyu organını kullanırsa bilgiyi çok yönlü olarak kodlayabilir ve geri getirme düzeyi de o denli yüksektir (Sanemoğlu 2000:388).

Buna bağlı olarak duyu organlarımızın öğrenmedeki etkilerini değişik kaynaklar farklı oranlarda ifade etmektedirler. Çilenti (1982:54) bu oranları şu şekilde özetlemektedir :

Tablo 1. Duyu Organlarının Öğrenmedeki Etkisi Yüzdeleri

Duyu organlarımız	Öğrenme yüzdeleri
Görme	%83
Duyma	%11
Koklama	%3,5
Dokunma	%1,5
Tatma	%1

Bu tablodan da anlaşılacağı gibi öğrendiklerimizin %95'i görsel-işitsel duyularımıza hitap eden öğrenme ortamlarında gerçekleşmektedir. Diğer bir deyişle, görsel-işitsel materyallerle zenginleştirilmiş öğrenme ortamları, etkin öğrenmenin gerçekleşmesinde vazgeçilemeyecek unsurlardır.

Öğrenmenin gerçekleşmesi ile eş öneme sahip diğer bir faktör ise öğrendiklerimizi akılda tutabilme ve bunları günlük hayatta kullanabilmedir. Öğrencilerin neyi ne kadar akılda tutabildiklerini Rief (1993:53) şöyle açıklamaktadır:

Tablo 2. Konu Hatırlama Yöntemleri Yüzdeleri

Öğrenme Yöntemleri	Hatırlama/ Kullanma
Okuduklarımız	%10
İşittiklerimiz	%20
Gördüklerimiz	%30
Görüp İşittiklerimiz	%50
Söylediklerimiz	%70
Söyleyip Yaptıklarımız	%90

“Öğrenciler okuduklarının % 10’unu, işittiklerinin % 20’sini, gördüklerinin %30’unu, görüp işittiklerinin % 50’sini, söylediklerinin % 70’ini, söyleyip yaptıklarının % 90’ını akıllarında tutabilmektedirler.

Yukarıdaki karşılaştırmadan da anlaşılacağı gibi, görsel-işitsel araçların kullanılmasıyla gerçekleşen öğrenmelerde, öğrendiklerimizin yaklaşık %50’sini hatırlayabilmekte ve bu bilgileri tekrar kullanabilmekteyiz. Eğer bu yaşantılar öğrenciler için anlamlı hale getirilebilir ve öğrenci tarafından gerçekleştirilebilir ise görsel-işitsel araçların kullanımına ek olarak, öğrendiklerimizin kalıcılığı %90 oranlarına ulaşmaktadır. Bu da göstermektedir ki öğrencinin aktif katılımını sağlayıcı yöntemler kullanıldığında ve öğrenme ortamı görsel-işitsel materyallerle desteklendiği takdirde öğrenmenin anlamlı ve kalıcı olacağı söylenebilir.

1.6. Müzik Öğretim Yöntemlerinin Ana Türleri

Müzik eğitiminde kullanılan öğretim yöntemleri üç ana türe ayrılmaktadır (Uçan 1999:33):

- A- Genel Müzik Öğretim Yöntemleri
- B- Özel Müzik Öğretim Yöntemleri
- C- Özgül Müzik Öğretim Yöntemleri

Müzik öğretiminde genel, özel ve özgül yöntemler; belirli yönleriyle birbirlerinden farklı olmakla birlikte, birbirlerinden tamamen kopuk ve bağımsız değildirler. Bu nedendir ki bu yöntemler ayrı ayrı kullanıldığı gibi, birlikte de kullanılmaktadırlar.

1.6.1. Genel Müzik Öğretim Yöntemleri

Genel müzik öğretim yöntemleri, eğitim alanlarının tümü için geçerli öğretim yöntemlerinin müzik eğitimine aktarılmış ve uyarlanmış biçimleridir. Ancak bu yöntemler müzik eğitimine aktarılıp müziksel bir amaç, kapsam ve içerikle uygulandıklarında müzik öğretim yöntemi niteliği kazanırlar (Uçan 1999). Genel müzik öğretim yöntemleri müzik öğretmenleri tarafından bilindiği ve kullanıldığı için ayrıntılı olarak açıklama gereği duyulmamaktadır (Bkz. Tablo 8-9). Yine de kısa açıklamalarıyla bu yöntemleri hatırlatmakta yarar görülmektedir (Açıkgöz 1998;Ergün - Özdaş 1997;Hesapçioğlu 1994;Küçükahmet 1986).

Müzik eğitiminde kullanılan başlıca genel müzik öğretim yöntemleri şunlardır (Uçan 1999):

1. Düz anlatım yöntemi

Bu yöntem genellikle sosyal bilimler alanında ağırlıklı olmak üzere, sözlü anlatım gerektiren hemen bütün eğitim-öğretim faaliyetlerinde kullanılmaktadır. Aynı anda çok sayıda kişiye hitap edilebilmesi dolayısıyla da avantajlıdır. Müzik dersi gibi uygulamalı dersler için fazla ihtiyaç duyulan bir yöntem olmadığı söylenebilir.

2. Tartışma yöntemi

Öğrencilerin fikirlerini ifade etmeleri için uygun bir yöntemdir. Herhangi bir konuda ya da sorunda fikir alışverişi yapmak ve çözüm yolları aramaya dayanır. Öğretmen tarafından ön hazırlık gerektiren bu yöntem, müzik derslerinde çok fazla kullanılması uygun bir yöntem olmadığı söylenebilir.

3. Soru /cevap yöntemi

Önceden hazırlanmış bir dizi sorunun sınıfta öğrenciler tarafından cevaplanması, açıklanması ve tartışılması temeline dayalı bir öğretim yöntemidir. Bu yöntem, öğrencilerde derse karşı ilgiyi arttıran, topluca düşünme alışkanlığı kazandıran, görgü kurallarına uygun dinleme, konuşma ve tartışma becerilerini geliştiren bir yöntemdir. Öğrencinin derse aktif katılımını sağlayan, hatırlatma amaçlı olabildiği gibi, bir şeyi öğretme amaçlı da kullanılan bu yöntem müzik derslerinde sıklıkla kullanılabilir.

4. Grup çalışması yöntemi

Öğrencinin herhangi bir çalışmayı, etkinliği, sınıftaki arkadaşları ile birlikte gerçekleştirmesini sağlayan bir yöntemdir. Tek başınayken cesaretsiz kalan öğrencilerin, grup içerisinde kendine güvenmesini sağlaması açısından, öğretmenin müzik derslerinde sıkça başvurabileceği bir yöntemdir.

5. Gösterip yaptırma yöntemi

Öğretmenin, öğreteceği davranışı, bizzat kendisi uygulayarak öğrenciye gösterip, onun izlemesini ve daha sonra uygulamasını gerektiren bir yöntemdir. Müzik derslerinde çalgı öğretimi esnasında yaygın olarak başvurulan bir yöntemdir.

6. Yaratma/üretme yoluyla müzik öğretim yöntemi

Öğrencinin tamamen yaratıcılığını kullandığı bu yöntem, müzik derslerindeki materyal geliştirme çalışmalarında ya da besteleme çalışmalarında kullanılabilir. Yöntem, öğrencinin kendisinin üretmesi veya bilgiye ulaşması esasına dayanır. Öğretmenin görevi, gerekli öğrenme ortamını sağlamak suretiyle öğrenciye yardım

etmek, öğrenme etkinlikleri sırasında öğrencileri yönlendirmek, ihtiyaç duydukları takdirde onlara yardım etmektir.

7. Rol yapma yöntemi

Hareket, konuşma ve taklit gibi öğelerden yararlanarak hedeflenen davranışları öğrenciye kazandırmak için, bilginin önceden senaryolaştırılarak hayali bir ortam içinde canlandırılması yöntemidir. Rol yapma yöntemi özellikle küçük sınıflarda kullanılan bir yöntemdir. Müzik derslerinde nota isimleri ve süreleri bu yöntemle öğretilir.

8. Yaparak yaşayarak müzik öğretim yöntemi

Bu yöntemde öğretmen gerekli olan öğrenme ortamını sağlar ve öğrenciyi yönlendirir. Öğrenci kazanması hedeflenen davranışı bizzat kendisi uygulayarak öğrenmeye çalışır ve öğrenilen bilgi kalıcı niteliklidir. Yaparak yaşayarak öğretim yöntemi, müzik derslerinde gösterip yaptırma yöntemiyle birlikte kullanılan bir yöntemdir.

9. İşbirlikli müzik öğretim yöntemi

İşbirlikli öğrenme, öğrencilerin ortak bir amaç doğrultusunda, küçük gruplar halinde, birbirlerinin öğrenmesine yardım ederek çalışmalarınıdır. İşbirlikli öğrenme uygulamaları çocuklara birbirine destek verme, paylaşma, kendi öğrenme durumu hakkında karar verebilme, bağımsız hareket edebilme, bilişsel yeteneklerini kullanabilme ve öğrenmesini yönlendirme için arkadaşlarıyla etkileşimde bulunma fırsatı vermektedir.

10. Drama yöntemi

Doğaçlama ve tiyatro tekniklerinden yararlanarak öğrencilerin bir yaşantıyı, bir olayı, bir fikri veya soyut bir kavramı oyunsu süreçlerle canlandırmasıdır. Drama yönteminde öğrenci düşünür, plan yapar, organize eder ve düşüncesini uygular. Öğrenmeye duyuşsal boyut katar. Öğrencilerin dünyayı algılamalarında, çevreyle, başkalarıyla ve kendileriyle etkili ve doğru iletişime girmelerine olanak sağlar ve öğrenim kalıcı niteliklidir.

11. Araştırma/İnceleme yoluyla müzik öğretim yöntemi

Bu yaklaşımda, öğretmenden çok öğrenciye iş düşer. Öğretmen dikkatli bir gözlemci, denetçi ve gerektiğinde kılavuz durumundadır. Öğrenci ise, sorunla baş başa gelip araştırarak, inceleyecek, çözüm yolunu ya tek başına ya da öğrenci arkadaşlarıyla küme çalışması yaparak, birlikte bulacaktır.

12. Yaşam öyküleme yoluyla müzik öğretimi

Öğrenciye öğretilecek konunun, hikayeleştirilerek sunulduğu bir yöntemdir. Özellikle müzik sanatçıları, müziğin tarihi gibi konular sıkıcı olmaması açısından yaşam öyküleme yoluyla anlatılabilir.

13. Kulaktan şarkı öğretimi yöntemi

Kulaktan şarkı öğretimi yöntemi müzik öğretmenlerinin yaygın olarak kullandığı yöntemlerin başında gelir. Kulaktan öğretilecek şarkıların basit olması ve kolay bellenebilecek yapıda olması gereklidir. Kulaktan öğretimde öğretmen önce şarkıyı kendisi müzik âleti ile veya sesiyle icra eder veya -varsa- şarkının kasetini dinletir. Sonra öğrencilerle birlikte tekrarlanarak söylenir.

1.6.2. Özel Müzik Öğretim Yöntemleri

Özel müzik öğretim yöntemleri sadece müzik eğitime has nitelik taşımaktadır. Bu nedenle bu tür yöntemler daha çok ilişkili oldukları müziksel etkinlik türlerine göre adlandırılırlar. Özel müzik öğretim yöntemleri, müzik eğitimindeki işlev türleri ve düzeyleri bakımından farklı biçimde kümelenebilir ve sınıflandırılırlar (Uçan 1999).

Özel müzik öğretim yöntemleri ilk olarak üç ana kümede toplanırlar:

1. Temel Oluşturma İşlevli Özel Müzik Öğretim Yöntemleri
2. Geliştirme İşlevli Özel Öğretim Yöntemleri
3. Odaklanma İşlevli Özel Öğretim Yöntemleri

Temel Oluşturma İşlevli Özel M¼zik Öğretim Yöntemleri

1. Müziksel işitme-okuma-yazma yoluyla müzik öğretim yöntemi
2. Dalcrose yöntemi
3. Kodaly yöntemi
4. Orff yöntemi

Geliştirme İşlevli Özel M¼zik Öğretim Yöntemi

1. Suzuki yöntemi
2. Müziksel zeka geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi
3. Müziksel dil geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi
4. Sanal müzik yapmayı geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi

Odaklanma İşlevli Özel M¼zik Öğretim Yöntemi

1. Devinme-dans etme odaklı
2. Doğaçlama- besteleme odaklı
3. Seslendirme-yorumlama odaklı
4. Dinleme-özümseme odaklı
5. Çevirme-dönüştürme odaklı
6. Bilgilenme-bilgileştirme odaklı
7. Düşünme-yansıtma odaklı

1.6.3. Özg¼l Müzik Öğretim Yöntemleri

Belli bir müziksel duyu, konu, beceri ve eylem tür¼yle ilgili müzik öğretim yöntemlerine, özg¼l müzik öğretim yöntemleri denir.

Müzik eğitiminde kullanılan özgül müzik öğretim yöntemleri duyuşal, konusal, becerisel ve eylemsel bir nitelik taşır. Bu nedenle bu tür yöntemler daha çok ilişkin olduğu duyu, konu, beceri ve eylemlerin türüne göre adlandırılır.

Müzik eğitiminde kullanılan başlıca duyu, beceri ve eylem türüne ilişkin özgül müzik öğretim yöntemleri şunlardır:

1. İşitsel müzik öğretim yöntemi
2. Görsel-işitsel müzik öğretim yöntemi
3. Görsel-okusal-yazsal müzik öğretim yöntemi
4. Devinsel-oynasal müzik öğretim yöntemi
5. Eylesel-çalsal-söylesel müzik öğretim yöntemleri

Müzik eğitiminde konu türüyle ilgili özgül müzik öğretim yöntemleri şunlardır:

1. Ezgi öğretim yöntemi
2. Şarkı öğretim yöntemi
3. Çalgı öğretim yöntemi
4. Müzik yazısı öğretim yöntemi
5. Müzik bilgisi öğretim yöntemi
6. Müzik dili öğretim yöntemi

1.7. Temel Oluşturma İşlevli Özel Müzik Öğretim Yöntemleri

1.7.1. Müziksel işitme-okuma-yazma yoluyla müzik öğretim yöntemi

Bu yöntem, müziksel temel oluşturucu davranışlar kazandırılırken, müzik seslerini, müzik yazısını ve özellikle bu yazıda kullanılan soyut notalamayı somutlaştırmayı, böylelikle müziksel işitmeyi-okumayı-yazmayı kolaylaştırmayı amaçlamaktadır.

Müziksel işitme/okuma/yazma yoluyla müzik öğretim yöntemi, temel oluşturma işlevli müzik öğretim yöntemleri arasında en temel olanıdır. Kendi içerisinde alt

yöntemleri bulunmaktadır. Bu alt yöntemler özellikle ilköğretim okullarındaki genel müzik eğitiminde çok büyük önem taşımaktadırlar. Bu alt yöntemlerin başlıcaları şunlardır (Uçan 1999):

1. Hecelemeli müzik öğretim yöntemi
2. Rakamlamalı müzik öğretim yöntemi
3. Harflemeli (tonik Sol-Fa) müzik öğretim yöntemi
4. Karmalı (Tonika=Do) müzik öğretim yöntemi
5. Alfabelemeli müzik öğretim yöntemi
6. Grafiklemeli müzik öğretim yöntemi
7. Aralıklamalı müzik öğretim yöntemi
8. Renklemeli müzik öğretim yöntemi
9. Ses sözcüklemeli müzik öğretim yöntemi
10. Alacalamalı (kromatiklemeli) müzik öğretim yöntemi
11. Merdivenlemeli müzik öğretim yöntemi
12. Tünekleme müzik öğretim yöntemi
13. Mimikleme müzik öğretim yöntemi
14. Harfle süre değerlemeli müzik öğretim yöntemi
15. Farklı nota biçimlemeli müzik öğretim yöntemi
16. Notalamalı müzik öğretim yöntemi

1.7.1.1. Hecelemeli Müzik Öğretim Yöntemi

Bu yöntem, müziksel işitme, okuma, yazma ve söylemeyi, dizinin seslerini belirli hecelerle göstererek, adlandırarak ve söyleyerek öğretme yoludur. Batı'da ilk kez Guido d' Arezzo (995-1050) tarafından, yedi dizeli bir ilahinin her dizinin ilk hecelerinden ortaya çıkarılarak bulunmuştur. Bu heceler şu şekilde sıralanmıştır:

(Ut)Do Re Mi Fa Sol La Si

Başlangıçta “Ut” hecesi söylemede kolaylık olsun diye “Tu” ya çevrilmiş, sonra “To” ya dönüşmüş ve en sonunda “Do”ya çevrilmiştir.

Bu yöntem müzik eğitiminde sıkça kullanılan bir yöntemdir. Çünkü heceleme, sesleri ve ezgileri sesli okumayı ve sesli söylemeyi kolaylaştırır ve geliştirir.

1.7.1.2. Rakamlı Müzik Öğretim Yöntemi

Bu yöntem, sesleri dereceleriyle belirterek, dereceleri rakamlarla göstererek ve rakamları perde adlarıyla adlandırarak öğretme yoludur. Yöntem, Fransa’da Antoine Paran (1587-1650) tarafından bulunup geliştirilmiştir. Bu yüzden adına “Fransız Rakamlı Müzik Yöntemi” de denilmektedir. Majör dizinin yedi derecesi birden yediye kadar rakamla gösterilir. Pest bölge, orta bölge ve tiz bölge olmak üzere üç bölgeden oluşan bir ses alanını kapsar. Pest bölgedeki rakamların altına, tiz bölgedeki rakamların üzerine nokta konularak belirtilmektedir:

Pest bölge							Orta bölge							Tiz bölge						
														*	*	*	*	*	*	*
1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
*	*	*	*	*	*	*														

Diyezler ilgili rakamın sağ üst köşesinden sol alt köşesine doğru çekilen küçük bir eğri çizgiyle, bemoller ise sol üst köşesinden sağ alt köşesine doğru çekilen küçük bir eğri çizgiyle gösterilirler(Yönetken 1952:83).

Ölçüler içerisinde her rakam tek başına bir dördlük notaya eşittir. Rakamların yanına gelen nokta, sesin değerini bir kat uzatır. Sekizlik nota rakamın üzerine çizilen bir yatay çizgiyle, onaltılıklar ise iki yatay çizgiyle, suslar “0” ile gösterilir.

Bir majör dizinin ilgili minör dizisi, o majör dizinin altıncı derecesinden başlanarak şöyle gösterilir ve okunur:

6	7	1	2	3	4	5	6
la	si	do	re	mi	fa	sol	la

Şarkının tonu, parçanın başında belirtilir. Örneğin; şarkının tonu Fa Majör ise Ton=Fa, Fa=1, Diapozon 3 gibi yazılımlardan biri ile belirtilir. Diapozon la’sı bu tonun üçüncü sesi olduğu için Diapozon 3 yazılmaktadır.

Eğer ton minör ise, mesela sol minör; Ton=Sol minör veya g=6 biçiminde gösterilir. Burada “küçük g” harfi tonun minör olduğunu, 6 rakamı da bu minör tonun tonik sesinin ilgili majör tonun altıncı derecesi olduğunu gösterir.

1.7.1.3. Harflemeli (Tonik Sol-Fa) Müzik Öğretim Yöntemi

Harflemeli müzik öğretim yöntemi, rakamlamalı müzik öğretim yönteminden esinlenilerek ortaya çıkmıştır. Bu yöntemde sesler rakam yerine adlarının ilk harfleri ile adlandırılmaktadır. Aynı harfle başlayan sol ve si seslerini ayırmak için si sesi “t” harfi ile adlandırılır. Dizinin sesleri şu şekilde gösterilir:

Yazılış :	d	r	m	f	s	l	t
Okunuş:	do	re	mi	fa	so	la	ti

Diyezler ilgili harfin yanına konulan “i” harfi ile, bemoller ise ilgili harfin yanına konulan “a” harfi ile gösterilir. Örneğin; diyezli sesler için di, ri, fi, si..., bemollü sesler için da, ra, fa, sa...biçiminde yazılır, okunur, söylenir.

Ölçüler içerisinde her dörtlük nota arasına üst üste iki nokta, her sekizlik nota arasına ise tek nokta konulur. Yatay küçük çizgi bir kat uzatma işaretidir. Sus işareti yeri boş bırakılır. Dört vuruşlu ölçüde ikinci vuruştan sonra asıl ölçü çizgisinden daha kısa bir çizgi daha konulur.

1.7.1.4. Karmalı(Tonika=Do) Müzik Öğretim Yöntemi

Bu yöntem rakamlamalı müzik öğretim yöntemiyle, harflemeli müzik öğretim yönteminin bazı öğelerini karışık olarak kullanarak ortaya çıkarılmış bir yöntemdir. Yöntem Almanya’da Agnes Hundoegeer(1858-1927) tarafından oluşturulmuş ve ilk kez 1897’ de yayımlanmıştır.

Bu yöntem; seslerin harflerle gösterilmesi bakımından harfli müzik öğretimiyle, ritmin rakamlarla gösterilmesi bakımından rakamlamalı müzik öğretimiyle benzerlik taşımaktadır. Dizinin sesleri “d, r, m, f, s, l, t” harfleriyle gösterilir. Diyezli notalarda harfin sonuna “i”, bemollülerde ise “u” getirilir.

1.7.1.5. Alfabelemeli Müzik Öğretim Yöntemi

Alfabelemeli müzik öğretim yöntemi, notaları alfabenin ilk yedi harfinin kullanılması ile oluşturulmuş bir yöntemdir. Yöntem esas olarak La sesinden başlayarak dizilen yedi notayı, alfabenin A harfinden başlayarak dizilen yedi harfiyle adlandırma ve bu adlarla öğrenme-öğretme temeline dayanır.

A	B(H)	C	D	E	F	G
la	si	do	re	mi	fa	sol

Bu yazılımda “si” sesi için belirlenen B’yi Almanlar si bemol sesi için kullanırlar, “si” sesi için “H” harfini tercih etmektedirler.

Bu yöntemde tek diyezli notalar kullanılırken, harflerin yanına “is”, tek bemollü notalar kullanılırken ise “es” hecesi eklenir. Çift diyezli için “isis”, çift bemollüler için ise “eses” eklenir.

Alfabelemeli müzik öğretim yöntemi çok eski ve köklü bir yöntem olup, özellikle Avrupa ülkelerinin halen kullandığı bir yöntemdir.

1.7.1.6. Grafikleli Müzik Öğretim Yöntemi

Bu yöntem, notaları dizek üzerinde grafikleştirerek öğretme yoludur. Yöntem ilk kez Max Battke(1863-1916) tarafından oluşturulmuş ve 1909’da yayımlanmıştır.

Grafikleli müzik öğretim yönteminde dizek üzerinde ölçü içerisinde vuruşlar dikey noktalı çizgilerle ayrılır. Bu noktalı çizgiler arasına notalar, yatay kalın çizgilerle çizilir. Suslarda çizgilerin arası boş bırakılır(Yönetken 1952:100).

Esas tonun toniği veya oktavi için parçanın başında dizeğin çizgi ve aralıkları eğri küçük çizgilerle gösterilir. Bir vuruşluk notalar dikey noktalı çizgiler arasında tek kalın yatay çizgi ile gösterilir. İki vuruşluk notalar dikey çizginin sonraki bölümüne uzatılarak gösterilirken, yarım vuruşluk notalar dikey noktalı çizgiler arasında iki kısa yatay çizgi ile gösterilirler. Noktalı dörtlük notayı belirtirken, çizilen yatay çizgi ölçünün sonraki kısmına yarım çizgi halinde uzatılır.

Bu yöntem hem işitsel hem de görsel olarak net olması itibariyle özellikle erken, temel ve ilk müzik eğitiminde kullanılabilir bir yöntemdir.

1.7.1.7. Aralıklamalı Müzik Öğretim Yöntemi

Aralıklamalı müzik öğretim yöntemi, do majör dizinin veya belirlenmiş bir ana dizinin esas aralıklarını model-kalıp olarak alıp, başka dizilerdeki aralıkları bunlara göre öğretme yoludur.

Bu yöntem kullanılabilirliği göreceli olan bir yöntemdir. Müzik öğretiminde temel dizi ve sesler hakkında bilgi verildikten sonra başka tonlara geçişte kullanılabilir.

Örneğin do majör dizide sesler:

-tam sekizli “do-do”

-çıkıcı tam beşli “do-sol”, inici tam beşli “sol-do”

-çıkıcı tam dördü “do-fa”, inici tam dördü “fa-do”

-çıkıcı büyük üçlü “do-mi”, inici büyük üçlü “mi-do” v.b. gibi aralıklar biçiminde öğretilir.

1.7.1.8. Renklemeli Müzik Öğreti Yöntemi

Bu yöntemde sesler yedi ayrı renkle gösterilerek öğretilir. Özellikle ilköğretimin birinci devresinde çok etkili bir öğretim yöntemi olan renklemeli öğretim yöntemi, çocuklar için çok ilginç ve çekici bir yöntemdir. Renklemeli müzik öğretimi Çek Ptaçinski tarafından oluşturulmuştur.

Do majör dizisindeki seslerle bunlara karşılık gelen renkler şu şekilde belirtilmektedir:

Renk:	kırmızı	beyaz	sarı	kahverengi	mavi	yeşil	mor
Sesler:	do	re	mi	fa	sol	la	si

Bu yöntemde alıştırımlar öncelikle kırmızı-sarı-mavi (do-mi-sol) renkleri üzerinde yapılır, sonra sırasıyla mor(si), beyaz(re), kahverengi(fa), yeşil(la) renklerine geçilir.

1.7.1.9. Ses Sözcüklemeli Müzik Öğretim Yöntemi

Bu yöntem esas olarak, her sesin doğal, diyezli, bemollü olmak üzere üç durumu olduğu ve her durumun farklı adlandırılması gerektiğinden yola çıkılarak Carl Eitz (1848-1924) tarafından oluşturulmuştur. Eitz oluşturduğu yöntemde sesleri şu şekilde adlandırmıştır:

Sesler:	do	re	mi	fa	sol	la	si
	Bi	to	gu	su	la	fe	ni
Diyezli:	ro	mu	sa	pa	de	ki	bo
Bemollü:	tu	ga	pe	le	fi	no	ru

1.7.1.10. Alacalamalı Müzik Öğretim Yöntemi

Alacalamalı müzik öğretim yöntemi, dizi sesleri içerisinde yer alan yarım perdelerin de adlandırılmasıyla ortaya çıkmış bir yöntemdir. Bir kromatik diziyi oluşturan on iki sese karşılık ad bulma konusunda değişik öneriler yapılmaktadır. Bu öneriler:

Do	do#	re	re#	mi	fa	fa#	sol	sol#	la	la#	si
do	di	re	ri	mi	fa	fi	sol	sil	la	li	si
do	sa	ro	pa	mo	fa	co	sa	vo	la	bo	ga
do	dou	re	ro	mi	fa	fe	sol	nou	la	se	si

1.7.1.11. Merdivenlemeli Müzik Öğretim Yöntemi

Bu yöntem, çıkıcı basamaklı eğri merdivenle ona karşılık gelen inici basamaklı eğri merdiven üzerinde seslerin öğretilmesi amaçlanarak ortaya çıkmıştır. Dizideki seslerin aralıklarının tam ve yarım oluşuna göre merdiven basamaklarındaki mesafeler de büyüklü küçüklü olarak oluşturulmuştur. Merdivenlemeli öğretim eğri merdivende hecelemeli öğretildiği gibi dikey merdivende rakamlamalı da öğretilir. Yöntemin oluşturucusu Louis Wilhem (1781-1842)'dir.

1.7.1.12. Tüneklemeli Müzik Öğretim Yöntemi

Bu yöntem, bir dizinin seslerini farklı yükseklikteki dal, sırtık veya buna benzer şekiller üzerinde göstererek öğretme yoludur. Bir başka deyişle, dizeği tüneğe, sesleri ise bu tüneğe tüneyen kuşlara benzeterек öğretimi somutlaştırma yöntemidir. Özellikle ilköğretimin birinci devresinde kullanılabilecek çok etkili bir yöntemdir.

1.7.1.13. Mimiklemeli Müzik Öğretim Yöntemi

Mimiklemeli müzik öğretim yöntemi, seslerin yüksekliklerini ve ritimleri belirli el kol ve parmak işaretleriyle öğretme yoludur. İki türü vardır:

1. Ses mimikleme yöntemi (Fonomimi): Ses yüksekliklerini el kol ve parmak işaretleriyle anlatma yöntemidir.

2. Ritim mimikleme yöntemi (Ritimmimi): Belirli ritimleri, ritim kümelerini ve kalıplarını el kol ve parmakla anlatma yöntemidir.

Mimiklemeli müzik öğretim yöntemi öncelardan beri bilinmekte ve yaygın bir biçimde kullanılmakta olan bir yöntemdir.

1.7.1.14. Harfle Süre Değerlemeli Müzik Öğretim Yöntemi

Bu yöntem, J. Danel (1787-1875) tarafından, dizinin yedi notası sırasıyla D, R, M, F, S, L, B, harfleriyle adlandırılmış ve a, e, i, o, u, eu, ou, ünlüleriyle de süre değerleri verilerek oluşturulmuş bir yöntemdir.

Seslerin ve süre değerlerinin adlandırılması şöyledir:

Sesler:	do	re	mi	fa	sol	la	si
	D	R	M	F	S	L	B

Süre değerleri: a (birlik) e (ikilik) i (dörtlük) o (sekizlik) u (onaltılık)
eu (otuz ikilik) ou (altmış dörtlük)

Notaların süre değerleri gösterilirken ilgili ünlülerle birlikte yazılırlar. Örneğin, birlik do notası “da”, sekizlik fa notası “fo” şeklinde yazılır, okunur ve söylenir.

1.7.1.15. Farklı Nota Biçimlemeli Müzik Öğretim Yöntemi

Bu yöntem nota başlarını ilgili seslerin yüksekliklerine ve yapısal işlevlerine göre farklı biçimleyerek öğretim yoludur. Örneğin do dizisinde do sesi dizinin temel sesidir ve rahatlık hissi yaratır. Bu nedenle kare biçiminde gösterilmektedir. “Fa” sesi inicidir ve “mi” ye doğru gitmek istediği için aşağı doğru üçgenle gösterilir. “si” sesi çıkıcı ve “do” ya doğru gitmek isteyen bir ses olduğu için yukarı uçlu üçgen ile gösterilmektedir. Yöntem, Edouard Jue tarafından oluşturulmuş ve uygulanmaya başlamıştır.

1.7.1.16. Notalamalı Müzik Öğretim Yöntemi

Notalamalı müzik öğretim yöntemi, sesleri nota denilen işaretler kullanarak öğretim yoludur. Yöntem çok eskilere dayanmakta olup, günümüze kadar geçerliliğini koruyan ve hala yaygın biçimde kullanılmakta olan bir yöntemdir. Genel notalamalı öğretim yöntemi, Grafik notalamalı öğretim yöntemi, Karma notalamalı öğretim yöntemi olmak üzere kendi içerisinde üç türe ayrılır.

Genel notalamalı öğretim yöntemi, nota yazısının kullanıldığı bir yöntemdir. İlköğretimin ikinci ve üçüncü devresi için daha çok uygundur.

Grafik notalamalı öğretim yöntemi, sesleri grafik nota denilen işaretlerle öğretim şeklidir. Genel notalamalı öğretime göre daha somut, işlevsel ve kullanışlı bir yöntemdir.

Karma notalamalı öğretim yöntemi, sesleri, hem genel notalama hem de grafik notalama işaretlerini birlikte kullanarak öğretim yoludur. Yöntem genellikle grafik notalamalı öğretimden genel notalamalı öğretime geçiş evresinde kullanılır.

1.7.2. Dalcroze (Müziksel Devinme/Ritimleme) Yöntemi

Müziksel devinme/ritimleme yoluyla müzik öğretim yöntemi de denilen bu yöntem; müziksel işitme, okuma, yazma ve söyleme davranışlarını, alınan belirli müziksel etkileri bedensel ritmik hareketlerle ifade ederek öğretme yoludur. Yöntem Emile Jaques Dalcroze (1865-1950) tarafından oluşturulmuştur.

Yöntem bir yandan çocuğun kendisine olan güven duygusunu güçlendirmekte, bir yandan da uyumlu olma özelliğini kazandırmaktadır. Dalcroze yöntemi her yaştaki çocuklar için uygundur (Tufan 1995:36).

Dalcroze sisteminin temel hedefi, ritim aracılığıyla beyin ve vücut arasında hızlı ve düzenli iletişim yaratmak ve ritmin hissedilmesini fiziksel bir anlayış biçimi haline getirmektir. Bu nedenle ritim eğitiminin hedefi, beyin, vücut ve duygular arasında denge ve uyumun oluşturulmasıdır (Dündar 2003:172).

Yöntemin iki temel aracını müzik ve beden oluşturmaktadır. Dalcroze'a göre, insanın en doğal çalgısı kendi bedenidir. Yöntemin en önemli noktası konsantre olmaktır. Öğrenci duyduğu müziği hissederek kendini onun ritmine bırakır. Vücut hareketleriyle müziğe eşlik eder ve müziği yorumlamaya çalışır. Bu yöntemde, çocuğun ritim değişikliğine uyum sağlaması amacıyla, sınıfta doğaçlama piyano kullanılır (Bozkaya 2001:139).

1.7.3. Kodaly Yöntemi

Müziksel işitme, okuma, yazma ve söyleme becerilerini, birlikte toplu şarkı söyleme yoluyla öğretme biçimidir. Yöntemin geliştiricisi Zoltan Kodaly (1882-1967)'dir. Toplu şarkı söyleme etkinliği eşliksiz yapılıdır. Kodaly prensiplerinin merkezinde çocuğun kendi ülkesinin folk müziği ile şarkı söylemeyi öğrenmesi vardır. Bir sesin algılanmasından, duyulan notanın veya aralığın yazılmasına kadar uzanan bu yöntemde, el işaretleri ve nota isimlerinden oluşan heceler kullanılır. Aynı zamanda çalgı öncesi hazırlık eğitimi niteliği taşıyan bu yöntemde öğretmen ve aile iş birliği önem taşımaktadır (Tufan 1997:36). Bu yöntem ilköğretim müzik derslerinde öğretmenlerin sıklıkla kullandıkları yöntemlerin başında gelmektedir.

1.7.4. Orff Yöntemi

Orff yöntemi ritme ve doğaçlamaya dayalı bir yöntemdir. Çocukların hoplama, zıplama, koşma ve sallanma gibi doğal buldukları ritimler üzerine kurulmuştur. Yöntem Alman besteci Carl Orff (1895-1982) tarafından oluşturulmuştur.

Bu yöntem sırasıyla, ritimleme, ezgileme, biçimleme ve dizileme aşamalarından oluşmaktadır. Çocuklar küçük yaşta genellikle çalgıları vurma davranışıyla çaldıkları için ilk kullandıkları çalgılar vurmalı çalgılar olmaktadır. Önce ritimleme ve ezgileme kavramlarını öğrenirler, daha sonra biçimleme ve dizileme aşamalarına geçerler.

Ritimleme aşamasında;

- * Ritimli konuşma kalıplarını oluşturma,
- * Oluşturulan kalıbı söyleme,
- * Konuşma kalıplarını sabit seslere aktararak müzik diline dönüştürme,
- * Bu kalıpları sabit seslerle söylerken, düzenli vuruş yapabilme,
- * Ritimli konuşma kalıplarını notalama, vb.

Ezgileme aşamasında;

* Ezgilemeye sol-mi sesleriyle başlama ve sol-mi seslerini başlangıç noktası olarak alma (Avrupa'da sol-mi çocukların ilk doğal ses aralığı olarak kabul edilmektedir.)

- * Ezgilemede “sol-mi” ye “re-do” yu ekleme,
- * Bir pedal sesi eşlik olarak kullanma,
- * Oluşturulan motiflerden ezgisel bir cümle oluşturma vb.

Dizileme aşamasında;

* Sol – mi aralığından başlayarak, ses aralığı genişletilip yedi sekiz perdeli ses genişliğine ulaşılır.

Bu yöntem, öğrenci merkezli bir öğretim yöntemi olması nedeniyle, etkili müzik öğretme öğrenme etkinliklerinin gerçekleştirilmesinde çok kullanışlıdır.

1.8. Geliştirme İşlevli Müzik Öğretim Yöntemi

1.8.1. Suzuki Yöntemi

Suzuki yönteminin bilinen diğer bir adı da, müziksel yetenek geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemidir. Müziksel gelişmeye ilişkin bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sezici davranışları, müzik yeteneği geliştirerek öğretme yoludur. Yöntemin oluşturucusu, müzik eğitimcisi Shnichi Suzuki (1898-1998)'dir.

Bu yöntemde eğitime bebeklik döneminde keman müzikleri dinletilerek başlanır. Dinletilen bu müzikler, çocuğun ileride çalacağı keman parçalarıdır. Bebek, bu şarkıları dinleyerek büyür, ezberine alır ve üç yaşlarına geldiğinde de keman çalmaya başlar. Daha önceden dinlemiş olduğu şarkıların çalmışlarını izlemeye, sonra da ezberden çalmaya başlamaktadır. Çocuğun kemanda göstermiş olduğu başarıya göre de ileride ya genel keman eğitimi almış bir birey olarak, ya da amatör bir keman çalgıcısı olarak veya profesyonel bir keman çalgıcısı olarak yoluna devam eder.

Bu yöntem kullanılarak eğitilen bir çocuk, hiç nota bilmemesine rağmen çalgıyı kulaktan ezberleyebilmektedir. Suzuki bu yöntemi küçük çocukların, dili büyük bir ustalikle öğrenmelerinden yola çıkıp, müzik dalına uyarlayarak ortaya çıkarmıştır (Özen 2004:61).

Yöntemin, eğitime başlama yaşı ve tek yönlü oluşu itibariyle ilköğretim müzik derslerinde kullanışlı olmadığı söylenebilir. Bireysel çalgı eğitiminde kullanılabilecek etkili bir yöntemdir.

1.8.2. Müziksel Zeka Geliştirme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi

Müziksel gelişmeye ilişkin davranışları, bireyin müziksel zekasını geliştirerek öğretme yoludur. Bu yöntem temelde çoklu zeka kuramına dayanmaktadır. Çoklu Zeka Kuramı'nı bulan ve geliştiren Howard Gardner'dir. Gardner'e göre her normal çocuk bu sekiz zeka türünün tümüne sahiptir. Bu zeka türlerinin hepsini birden geliştirmesi mümkün değildir.

Çoklu Zeka Kuramı (Multiple Intelligences Theory)'na göre birden fazla zekanın varlığı nedeniyle her bireyde bir diğerinden farklı zeka olabilir. 'Frames of

Mind' adlı kitabında bunu ayrıntılarıyla ele almış ve insanda en az yedi ayrı zeka türü olabileceği ve bu sayının da artabileceğini belirtmiştir. İşte Çoklu Zeka Kuramı'nın Dr. Howard Gardner tarafından ortaya atılmasından bu yana bu kuram gelişmiş ülkelerde eğitimin değişik aşamalarında oldukça büyük bir kabul görmüş, öğretmenler tarafından derslerde uygulanmaya başlanmıştır (Çakır 2003).

Çoklu Zeka Kuramına göre sekiz tür zeka şunlardır:

1. Sözel-Dilsel Zeka,
2. Mantıksal-Matematiksel Zeka,
3. Müziksel Zeka,
4. Uzamsal-Uzaysal Zeka,
5. Bedensel-Devinimsel Zeka,
6. Kişisel-İçsel Zeka,
7. Kişiler arası İlişkisel Zeka,
8. Doğasal Zeka.

Daha önceleri müziksel yeteneğin özel bir yetenek olarak görülmesi, Gardner'in "Çoklu Zeka Kuramı"na göre özel yetenek olarak görülmez. Çünkü bu kurama göre müziksel yetenek her insanın donanımı içinde yer alır. Bu görüşe göre de müzik eğitimi ve öğretimi daha da önem kazanmaktadır.

İlköğretimde müzik öğretiminde, çoklu zekaya dayalı öğrenme-öğretme modelleri kullanılabilir. Sekiz zeka türünün herhangi bir kaçını kapsayan yöntemler kullanılarak, çocuğun müziksel zekası ortaya çıkarılabilir ve müzik öğretimi gerçekleştirilebilir.

1.8.3. Müziksel Dil Geliştirme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi

Müziksel Dil Geliştirme Yöntemi de denilen bu yöntem, yeni ortaya atılmış bir yöntem olmasına karşın, müzik eğitimi ve öğretimi uygulamalarındaki varlığı çok öncelere dayanmaktadır.

İlköğretim okulları programlarında, müzik dersi bir “ifade dersi” olarak nitelendirilir. Müziğin aslında bir dili olduğu savunulmakta ve buna da “müzikçe” denilmektedir. Çocuğun yaşamında, doğumundan itibaren oluşmaya ve yer almaya başladığı bilinen “müziksel dil”in, çocuğun müziksel gelişiminde çok önemli yeri vardır (Uçan 1999). Müziksel dilin ilköğretim okullarındaki müzik öğretiminde önemli olduğu söylenebilir. Bu yöntemin, geleceğin en etkili müzik öğretim yöntemlerinden biri olacağı düşünülebilir.

1.9. İlgili Yayınlar ve Araştırmalar

Yapılan literatür taraması sonucunda, müzik derslerinde kullanılan yöntemlere ilişkin bir adet yerli araştırmaya rastlanmıştır. Müzik alanında yerli ve yabancı literatürde genel olarak çalgı öğretim yöntemlerine ilişkin kaynaklar yer almaktadır. Derslerde kullanılan öğretim yöntemleriyle ilgili araştırmalar genelde Fen Bilgisi, Türkçe ve yabancı dil dersleriyle ilgilidir.

“Müzik öğretim yöntemleri dersindeki kazanımların müzik öğretmenliği mesleğinde kullanılabilirliğinin değerlendirilmesi” konulu yüksek lisans tezinde, müzik öğretmenlerinin lisans eğitiminde almış oldukları müzik öğretim yöntemlerini, mesleki yaşantılarına yansıtıp yansıtmadıkları, anket ve görüşme sorularıyla araştırılmış, sonuç olarak bu kazanımların mesleki yaşantılara yansıtılmadığı ortaya çıkmıştır (Bükeç 2003).

“Sakarya İli Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri Yönündeki Yeterlilikleri” konulu araştırmada ise, bilgisayar öğretmenlerinin derslerinde kullandıkları teknolojik araçların ve yöntemlerin kullanım sıklıkları düzeyleri incelenmiş, veri toplama aracı olarak anket uygulaması yapılmıştır. Araştırma sonucunda teknolojik araçlardan ve yöntemlerden, öğretmenlerin yeterince faydalanmadığı görülmüştür (İşman, 2002).

“Okul Öncesi Dönem Müzik Eğitiminde Yaratıcı Drama” konulu araştırmada, 5-6 yaş grubu çocuklara verilen müzik eğitiminde yaratıcı drama yöntemi uygulanmıştır. Deney ve kontrol grupları oluşturularak gözlem yapılmıştır. Araştırma sonucunda drama uygulanarak müzik eğitimi yapılan öğrenci grubunun, drama uygulaması

yapılmayan öğrenci grubuna göre daha verimli bir çalışma geçirdikleri görülmüştür (Öztürk 2002).

1.10. Problem Cümlesi

Müzik Öğretim Programında belirtilen yöntemlerin, özel ve devlet ilköğretim okullarında görev yapmakta olan müzik öğretmenleri tarafından kullanılma durumları ve bu yöntemlerin kullanılma durumlarına ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

1.10.1. Alt Problemler

- 1- İlköğretim okullarındaki müzik derslerinde kullanılan yöntemler nelerdir?
- 2- Müzik öğretmenlerinin, bu yöntemleri bilme durumlarıyla ilgili görüşleri nelerdir?
- 3- Müzik öğretmenlerinin, bu yöntemleri kullanma sıklıklarıyla ilgili görüşleri nelerdir?
- 4- İlköğretim okullarındaki fiziki şartların, yöntemlerin uygulanabilirliğine etkisi konusunda öğretmenlerin görüşleri nelerdir?
- 5- Müzik öğretmenlerinin yöntemleri bilme durumları ile;
 - cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
 - mezun oldukları fakülteler arasında anlamlı bir fark var mıdır?
 - çalıştıkları okul türü arasında anlamlı bir fark var mıdır?
 - müzik dersliklerinin olup olmaması arasında anlamlı bir fark var mıdır?
 - kıdemleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
 - sınıf mevcutları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- 6- Müzik öğretmenlerinin yöntemleri kullanım sıklıkları ile;
 - cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
 - mezun oldukları fakülteler arasında anlamlı bir fark var mıdır?

- çalıştıkları okul türü arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- müzik dersliklerinin olup olmaması arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- kıdemleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- sınıf mevcutları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

1.11. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, resmi ve özel ilköğretim okullarındaki müzik derslerinde kullanılan yöntemlerin, müzik öğretmenleri tarafından kullanım sıklıklarının ortaya konulması ve elde edilen bulgular doğrultusunda yöntemlerin daha verimli kullanılması için gerekli unsurlar konusunda öneriler getirmektir.

1.12. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, ilköğretim okullarında görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin, müzik dersi öğretim yöntemlerinin ne kadarı hakkında bilgi sahibi olduklarını ve ne kadarını kullandıklarını, uygulamadıkları ya da uygulayamadıkları yöntemlerin sebeplerini ortaya koyması bakımından önemlidir. Araştırma sonuçlarının ilköğretim müzik dersi programının geliştirilmesine ve müzik öğretmenlerine faydalı olacağı umulmaktadır.

Yapılan literatür taramasında, ülkemizde ve yurt dışında müzik öğretim yöntemlerine ilişkin araştırmaların oldukça sınırlı olduğu görülmüştür. Öğretim yöntemlerine ilişkin araştırmalara genellikle müzik eğitimi dışındaki alanlarda rastlanmıştır. İlköğretim okulları düzeyinde şimdiye kadar bu türde bir araştırmanın yapılmamış olması, araştırmayı daha anlamlı hale getirmektedir.

1.13. Sayıtlılar

1- Araştırma yöntemi, araştırmanın konusuna, amacına ve problemin çözümüne uygundur.

2- Seçilen örneklem araştırmanın evrenini temsil etmektedir.

3. Öğretmenlerin anketlere verecekleri yanıtlar gerçeği yansıtmaktadır.

1.14. Sınırlılıklar

1- Bu araştırma, İstanbul İli Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde bulunan, resmi ve özel ilköğretim okullarında halen görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinden elde edilen veriler ile sınırlıdır.

2- Bu araştırma, araştırmanın gerçekleştiği zamanla, ulaşılabilen kaynak ve kişilerle sınırlıdır.

BÖLÜM-II

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde; evren ve örneklem, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, verilerin toplanmasında izlenen yöntem ve verilerin analizinde kullanılan tekniklere yer verilmiştir.

Bu araştırma betimsel bir araştırmadır. Bu nedenle veri toplamak için kitaplık araştırması yapılmış, İstanbul İli Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki resmi ve özel İlköğretim okullarında görev yapmakta olan müzik öğretmenlerine anket uygulaması yapılmıştır.

2.1. Çalışma Evreni ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, İstanbul İli Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapmakta olan 833 müzik öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemine; İstanbul İli Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde bulunan 32 ilçedeki resmi ve özel ilköğretim okullarında görev yapmakta olan ve tabakalı örneklem yoluyla seçilen 290 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Örneklem alınan 290 öğretmene anket gönderilmiş ve 273'ü geri dönmüş, bunlardan da 265'i işleme alınmıştır. İşleme alınmayan 8 anket cevaplanmadan iade edilmiştir.

2.2. Veri Toplama Aracının Hazırlanması

Alan yazında bulunan ve müzik öğretim yöntemlerini kapsayan araştırmalara ait veri, düşünce ve görüşler literatürle ortaya konulmuştur. Elde edilen veriler ve konu ile ilgili daha önce yapılmış araştırma ve tezlerden yararlanılarak, likert tipi 5'li derecelendirme ölçeği geliştirilmiş ve uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu çalışmalar sonunda hazırlanan anket, öğretmenlerden görüş almayı sağlayacak biçimde düzenlenmiş, Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki İlköğretim okullarında

görev yapmakta olan 114 müzik öğretmenine uygulanmış ve bu ön uygulama sonucunda anketin Alpha güvenirlik katsayısı ,94 olarak bulunmuştur.

Hazırlanan anketin ilk bölümünde, araştırmaya katılan öğretmenlerin özelliklerini belirlemek amacıyla cinsiyet, yaş, meslek özellikleri gibi olgusal verilerle ilgili kişisel bilgiler bölümüne yer verilmiştir. Anketin ikinci bölümünde, araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yapmakta oldukları okullar hakkındaki bilgiler bölümüne yer verilmiştir. Üçüncü bölüm Milli Eğitim Bakanlığı tarafından çıkartılan “İlköğretimde Müzik Öğretimi” adlı modülde yer alan müzik öğretim yöntemleri temel alınarak geliştirilmiştir. Bu doğrultuda belirtilen yöntemlerin, öğretmenler tarafından bilinme düzeylerini belirlemek amacıyla “hiç” (1-1.79 arasındaki puanlar), “biraz” (1.80-2.59 arasındaki puanlar), “orta” (2.60-3.39 arasındaki puanlar), “iyi” (3.40-4.19 arasındaki puanlar), “çok iyi” (4.20-5.00 arasındaki puanlar) olmak üzere beşli derecelendirme kullanılmıştır. Anketin dördüncü bölümünde, üçüncü bölümde belirtilen yöntemlerin öğretmenler tarafından kullanılma sıklıklarını belirlemek amacıyla “hiç” (1-1.79 arasındaki puanlar), “çok seyrek” (1.80-2.59 arasındaki puanlar), “bazen” (2.60-3.39 arasındaki puanlar), “çoğu zaman” (3.40-4.19 arasındaki puanlar), “her zaman” (4.20-5.00 arasındaki puanlar), olmak üzere beşli derecelendirme kullanılmıştır. Anketin beşinci bölümünde, müzik öğretiminin gerçekleştirilmesiyle ilgili bazı görüşlere yer verilmiş ve öğretmenlerin bu görüşlere ne ölçüde katıldıklarını belirlemek amacıyla; “kesinlikle katılıyorum” (4.20-5.00 arasındaki puanlar), “oldukça katılıyorum” (3.40-4.19 arasındaki puanlar), “kısmen katılıyorum” (2.60-3.39 arasındaki puanlar), “çok az katılıyorum” (1.80-2.59 arasındaki puanlar), “kesinlikle katılmıyorum” (1-1.79 arasındaki puanlar), olmak üzere beşli derecelendirme kullanılmıştır. Ankette yer alan altıncı bölüm, katılımcıların müzik öğretim yöntemleri hakkındaki görüş ve ifadelerini belirtmeleri için düzenlenmiştir.

2.3. Verilerin Toplanması

Geri dönüşü arttırmak için anketler araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Posta aracılığı ile gönderilen anketlerin büyük bir kısmı yine posta aracılığıyla toplanmıştır. Değerlendirmeye alınan anketlerin oranı %91,3 olarak gerçekleşmiştir.

2.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumu

Anketlerin araştırmacı tarafından uygulanması sonucunda, müzik öğretmenlerine verilen 290 adet anketin 265 adedi değerlendirme kapsamına alınmıştır.

Anketlerde yer alan görüşlerle ilgili tablo ve hesaplamalar SPSS istatistik paket programı ile yapılmıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma kapsamına alınan müzik öğretmenlerinin, ilköğretim okullarındaki müzik derslerinde kullanılan yöntemler hakkındaki görüşlerine ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

3.1. İlköğretim Okulu Müzik Öğretmenlerinin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamına alınan müzik öğretmenlerinin kişisel bilgilerine ilişkin açıklamalar ve bulgular izleyen paragraflar ve tablolar ile özetlenmiştir.

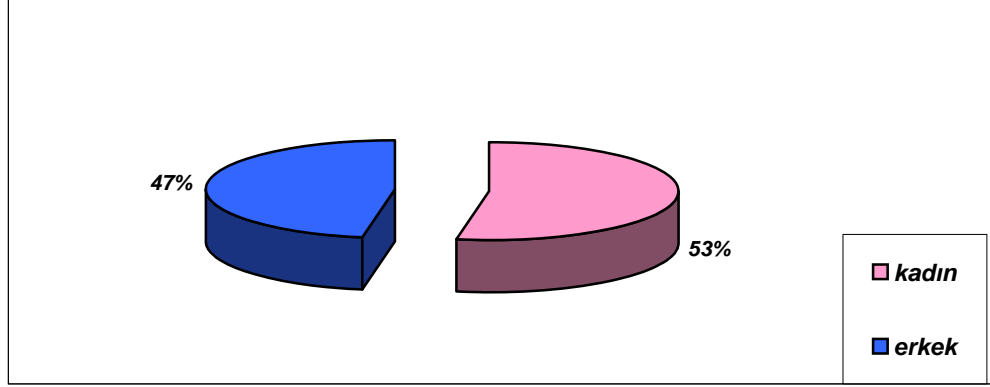
Tablo 3. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Kişisel Bilgilerine ait frekans ve yüzdelik dağılımları

CİNSİYET	KADIN		ERKEK		TOPLAM					
	f	%	f	%	f	%				
	140	52,8	125	47,2	265	100				
YAŞ	20-30		31-40		41-50		51 ve üzeri		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%		%
	90	34	120	45,3	52	19,6	3	1,1	265	100

3.1.1. Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyet Dağılımına İlişkin Bulgular

Anketin birinci bölümünde ankete katılan öğretmenlerin genel özelliklerini belirlemek amacıyla sekiz soruya yer verilmiştir. Bu sorulardan ilki olan cinsiyet değişkenine göre katılımcıların dağılımı; 265 kişinin 140'ı (%52,8) kadın, 125'i (%47,2) erkek olarak belirlenmiştir.

Grafik 1. Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyetlerine Göre Yüzdeler Dağılımı

3.1.2. Müzik Öğretmenlerinin Yaş Dağılımına İlişkin Bulgular

Ankete katılan müzik öğretmenlerinin yaşlarına göre dağılımı; 265 kişinin 90'ı (%34) 20-30 yaş arası, 120'si (%45,3) 31-40 yaş arası, 52'si (%19,6) 41-50 yaş arası, 3'ü (%1,1) 51 yaş ve üzeri olarak belirlenmiştir. Bu durum daha çok genç yaştaki öğretmenlerin araştırma kapsamında olduğunu göstermektedir.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Özelliklerine ait frekans ve yüzdeler dağılımları

KIDEM	1-5 yıl		6-10 yıl		11-15 yıl		16-20 yıl		21 yıl üzeri		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
	54	20,4	133	50,2	50	18,9	24	9,1	4	1,5	265	100
EĞİTİM DURUMU	Lisans		Yüksek Lisans		Doktora		Diğer				TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
	252	95,1	7	2,6	0	0	6	2,3			265	100
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİNE ESAS OLAN EĞİTİM DURUMU	Öğretmen Okulu		3 yıllık Eğt. Enst.		4 Yıllık Fakülte		Kurs Yoluyla		Konservatuar		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
	0	0	4	1,5	209	78,9	3	1,1	49	18,5	265	100

3.1.3. Müzik Öğretmenlerinin Kıdem Özelliklerine İlişkin Bulgular

Kıdem değişkenine göre katılımcıların dağılımı; 265 kişinin 54'ü (%20,4) 1-5 yıl arası, 133'ü (%50,2) 6-10 yıl arası, 50'si (%18,9) 11-15 yıl arası, 24'ü (%9,1) 16-20 yıl arası, 4'ü (%1,5) 21 yıl ve üzeri olarak belirlenmiştir. Bu durum araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdemlerinin, daha çok 1-10 yıl arasında olduğunu göstermektedir.

3.1.4. Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumlarına İlişkin Bulgular

Eğitim durumu değişkenine göre katılımcıların dağılımı; 265 kişinin 252'si (%95,1) lisans mezunu, 7'si (%2,6) yüksek lisans mezunu olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenleri içerisinde doktora mezunu bulunmayıp, 6'sı (%2,3) lisans tamamlama mezunu olarak belirlenmiştir. Bu durum, araştırma kapsamındaki öğretmenlerin genel olarak lisans mezunu oldukları, yüksek lisans eğitimi mezunu olan öğretmenlerin çok az olduğu, doktora eğitimi mezunu öğretmenlerin hiç olmadığı görülmektedir.

3.1.5. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Öğretmenliğine Esas Olan Eğitim Durumlarına İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenliğine esas olan eğitim durumu değişkenine göre katılımcıların dağılımı; 265 kişinin 4'ü (%1,5) üç yıllık eğitim enstitüsü mezunu, 209'u (%78,9) dört yıllık fakülte mezunu, 3'ü (%1,1) kurs yoluyla mezun, 49'u (%18,5) konservatuar mezunu olarak belirlenmiştir. Bu durum öğretmenlerin genel olarak dört yıllık fakülte mezunu olduklarını göstermektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden öğretmen okulu mezunu çıkmamıştır.

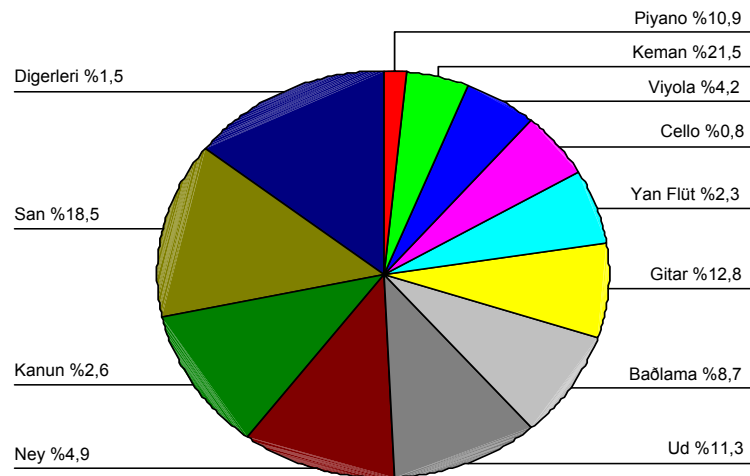
Tablo 5. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Ana Çalgı Özelliklerine ait frekans ve yüzdelik dağılımları

üniversitede eğitimini aldığınız ana çalgınız	piyano	keman	viyola	çello	yan flüt	gitar	bağlama	ud	ney	kanun	şan	diğerleri	TOPLAM
F	29	57	11	2	6	34	23	30	13	7	49	4	265
%	10,9	21,5	4,2	0,8	2,3	12,8	8,7	11,3	4,9	2,6	18,5	1,5	100

3.1.6. Müzik Öğretmenlerinin Üniversitede Eğitimini Aldıkları Ana Çalgı Değişkenine İlişkin Bulgular

Üniversitede eğitimini aldıkları ana çalgı değişkenine göre katılımcıların dağılımı; 265 kişinin 29'u (%10,9) piyano, 57'si (%21,5) keman, 11'i (%4,2) viyola, 2'si (%0,8) çello, 6'sı (%2,3) yan flüt, 34'ü (%12,8) gitar, 23'ü (%8,7) bağlama, 30'u (%11,3) ud, 13'ü (%4,9) ney, 7'si (%2,6) kanun, 49'u (%18,5) şan, 4'ü (%1,5) diğerleri olarak yanıtlayanların 3'ü tambur, 1'i mandolin eğitimi aldıkları belirlenmiştir. Bu durum ağırlıklı olarak ana çalgısı keman ve şan olan öğretmenlerin çoğunlukta olduğunu göstermektedir.

Grafik 2. Müzik öğretmenlerinin üniversitede eğitimini aldıkları ana çalgı yüzdelik grafiği

Tablo 6. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Branşlarıyla İlgili Hizmet İçi Eğitime Katılma Durumu Özelliklerine ait frekans ve yüzdelik dağılımları

Hizmet içi Eğitime Katılma Durumu	KATILDIM		KATILMADIM		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
	23	8,7	242	91,3	265	100
Hizmet içi Eğitime Katılanlar	Yöntemleri Kullanma	Araç-gereç Kullanımı	Etkili Çalgı Kullanımı	Materyal Geliştirme	Diğerleri	TOPLAM
f	5	0	2	9	7	23
%	21,8	0	8,7	39,1	30,4	100

3.1.7. Müzik Öğretmenlerinin Branşlarıyla İlgili Hizmet İçi Eğitime Katılma Durumlarına İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin branşlarıyla ilgili hizmet içi eğitime katılma durumlarına göre dağılımı; 265 kişinin 23'ü (%8,7) hizmet içi eğitime katılmış, 242'si (%91,3) hizmet içi eğitime katılmamış olarak belirlenmiştir. Bu durum branşları ile ilgili hizmet içi eğitim almamış öğretmenlerin çok fazla olduğunu göstermektedir.

Hizmet içi eğitime katılan öğretmenlerin dağılımı; 23 kişinin 5'i (%21,8) yöntemleri kullanma, 2'si (%8,7) etkili çalgı kullanımı, 9'u (%39,1) materyal geliştirme ve diğerleri olarak ifade edilen 7 kişinin (%30,4), 2'si formasyon eğitimi, 5 kişi de koro yönetiminden hizmet içi eğitime katıldıkları belirlenmiştir.

3.2. Müzik Öğretmenlerinin Görev Yaptıkları Okullara İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamına alınan müzik öğretmenlerinin görev yapmakta oldukları okullara ilişkin açıklamalar ve bulgular izleyen paragraflar ve tablolar ile özetlenmiştir.

Tablo 7. Katılımcıların Görev Yapmakta Oldukları Okulla İlgili Bilgilerin Frekans ve Yüzde Dağılım Değerleri

GÖREV YAPMAKTA OLDUĞUNUZ OKUL	DEVLET OKULU		ÖZEL OKUL		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
	207	78,1	58	21,9	265	100
OKULUNUZDA MÜZİK DERSLİĞİ	VAR		YOK		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%
	108	40,8	157	59,2	265	100

3.2.1. Müzik Öğretmenlerinin Görev Yapmakta Oldukları Okulun Özelliklerine İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin görev yapmakta oldukları okulların özelliklerine göre dağılımı; 265 kişinin okulunun 207'si (%78,1) devlet okulu, 58'i (%21,9) özel okul olduğu belirlenmiştir.

3.2.2. Müzik Öğretmenlerinin Okullarında Bulunan Müzik Dersliğine İlişkin Bulgular

Müzik dersliği değişkenine göre okulların dağılımı; 265 okulun 108'inde (%40,8) müzik dersliği var, 157'sinde (%59,2) müzik dersliği yok olarak belirlenmiştir. Bu durum müzik dersliği olmayan okulların daha fazla olduğunu göstermektedir.

Tablo 8. Katılımcıların Görev Yapmakta Oldukları Okuldaki Sınıf Mevcutları İle İlgili Bilgilerin Frekans ve Yüzde Dağılım Değerleri

Sınıf mevcutları ortalama sayısı	20-25		26-30		31-35		36-40		41 ve üzeri		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
	39	14,7	26	9,8	31	11,7	67	25,3	102	38,5	265	100

3.2.3. Müzik Öğretmenlerinin Okuttukları Sınıf Mevcutlarına İlişkin Bulgular

Sınıf mevcutları değişkenine göre katılımcıların dağılımı; 265 kişinin sınıf mevcutlarının 39'u (%14,7) 20-25 kişi, 26'sı (%9,8) 26-30 kişi, 31'i (%11,7) 31-35 kişi, 67'si (%25,3) 36-40 kişi, 102'si (%38,5) 41 ve üzeri olarak belirlenmiştir. Bu durum ilköğretim müzik derslerindeki sınıf mevcutlarının genel olarak çok kalabalık olduğunu göstermektedir. Müzik öğretim yöntemlerinin kullanılabilmesi için gerekli olan ideal sınıf mevcudu oranı(20-25) düşüktür. Bu durumun, yöntemlerin uygulanmasını olumsuz etkilediği düşünülmektedir.

Tablo 9. Katılımcıların Müzik Derslerinde Kullandıkları ve Okulda Bulunan Çalgılara İlişkin Frekans Değerleri

Öğretmenlerin Müzik Derslerinde Kullandıkları Çalgılar	gitar	keman	piyano	org	bağlama	ud	kanun	çello	viyola	mandolin	diğer
f	58	19	3	65	62	14	4	0	3	4	136
Derslerde Kullanılmak Üzere Okulda Bulunan Çalgılar	Ritimlemeli orf çalgıları	piyano	gitar	bağlama	org	vurmali çalgılar			hiç yok		
f	49	8	19	29	63	12			110		

3.2.4. Müzik Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Kullandıkları Çalgılara İlişkin Bulgular

Müzik öğretmenlerinin derslerinde 58'inin gitar, 19'unun keman, 3'ünün piyano, 65'inin org, 62'sinin bağlama, 14'ünün ud, 4'ünün kanun, 3'ünün viyola, 4'ünün mandolin ve diğer olarak belirtilen 136'sından 129'unun blok flüt, 3'ünün vurmali çalgı ve 4'ünün yan flüt kullandığı belirlenmiştir. Bu durum müzik öğretmenlerinin derslerinde ağırlıklı olarak blok flüt kullandıklarını göstermektedir.

3.2.5. Derslerde Kullanılmak Üzere Okullarda Bulunan Çalgılara İlişkin Bulgular

Müzik derslerinde kullanılmak üzere okulların 49'unda ritimlemeli orf çalgısı, 8'inde piyano, 19'unda gitar, 29'unda bağlama, 63'ünde org, 12'sinde vurmali çalgı ve 110'unda hiç çalgı bulunmadığı belirlenmiştir. Bu durum okulların çoğunun müzik aletinden yoksun olduğunu göstermektedir. Araç-gereçlerin, derslerde yöntemlerin kullanımını etkileyen bir faktör olduğu düşünülürse, okullarda müzik aletinin olmaması, müzik derslerinde yöntemlerin kullanılmasını olumsuz etkilemesi anlamına gelmektedir.

3.3. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeylerine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi

Tablo 10. Yöntemlerin bilinme düzeylerine ilişkin görüşlerin aritmetik ortalamaları tablosu

YÖNTEMLER	YÖNTEMLERİN	
	BİLİNME DÜZEYİ	
	\bar{X}	sd
Düz anlatım yöntemi	4,42	0,68
Tartışma yöntemi	4,27	0,71
Gösterip yaptırma yöntemi	4,26	0,69
Grup çalışması yöntemi	4,02	0,80
Soru-cevap yöntemi	4,41	0,73
Rol yapma yöntemi	2,54	1,23
Yaparak yaşayarak öğretim yöntemi	3,00	1,18
Yaratma/ üretme yoluyla müzik öğretim yöntemi	2,87	1,06
Drama yöntemi	2,84	1,12
Araştırma/ İnceleme yoluyla müzik öğretim yöntemi	2,92	1,01
Yaşam öyküleme yoluyla müzik öğretim yöntemi	2,23	1,15
İşbirlikli müzik öğretim yöntemi	3,12	1,16
Kulaktan şarkı öğretimi yöntemi	4,35	1,01
Hecelemeli müzik öğretim yöntemi	1,62	1,05
Rakamlı müzik öğretim yöntemi	1,68	1,04
Harflemeli (Tonik Sol-Fa) müzik öğretim yöntemi	1,56	1,01
Karmalı (Tonika=Do) müzik öğretim yöntemi	1,43	0,88
Alfabelemeli müzik öğretim yöntemi	1,57	0,99
Grafiklemeli müzik öğretim yöntemi	1,52	0,95
Aralıklı müzik öğretim yöntemi	1,40	0,88
Renklemeli müzik öğretim yöntemi	1,88	1,09
Ses sözcüklemeli müzik öğretim yöntemi	1,45	0,82
Alacalamalı (Kromatiklemeli) müzik öğretim yöntemi	1,22	0,59
Merdivenlemeli müzik öğretim yöntemi	1,52	0,92
Tünekleme müzik öğretim yöntemi	1,22	0,64
Mimikleme müzik öğretim yöntemi	1,43	0,82
Harfle süre değerlemeli müzik öğretim yöntemi	1,50	0,90
Farklı nota biçimlemeli müzik öğretim yöntemi	1,60	1,06
Notalamalı müzik öğretim yöntemi	3,53	1,45
Dalcrose yöntemi	1,99	1,08
Kodaly yöntemi	1,97	1,11
Orff yöntemi	2,38	1,22
Suzuki yöntemi	1,98	1,14
Müziksel zeka geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi	1,71	1,07
Müziksel dil geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi	1,62	1,10

Tablo 10’da anketin üçüncü bölümünde yer alan müzik öğretim yöntemlerinin bilinme düzeylerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait aritmetik ortalamalar verilmiştir.

Tablo 10’a bakıldığında müzik öğretim yöntemlerinden, düz anlatım($\bar{x}=4,42$), tartışma($\bar{x}=4,27$), gösterip yaptırma($\bar{x}=4,26$), soru cevap($\bar{x}=4,41$) ve kulaktan şarkı öğretimi($\bar{x}=4,35$) yöntemlerini öğretmenlerin çok iyi bildikleri görülmektedir.

Müzik öğretmenlerinin, hecelemeli müzik öğretimi($\bar{x}=1,62$), rakamlı müzik öğretimi($\bar{x}=1,68$), harflemeli müzik öğretimi($\bar{x}=1,56$), karmalı müzik öğretimi($\bar{x}=1,43$), alfabelemeli müzik öğretimi($\bar{x}=1,57$), grafiklemeli müzik öğretimi($\bar{x}=1,52$), aralıklı müzik öğretimi($\bar{x}=1,40$), renkleme müzik öğretimi($\bar{x}=1,88$), ses sözcüklemeli müzik öğretimi($\bar{x}=1,45$), alacalamalı müzik öğretimi($\bar{x}=1,22$), merdivenlemeli müzik öğretimi($\bar{x}=1,52$), tünellemeli müzik öğretimi($\bar{x}=1,22$), mimiklemeli müzik öğretimi($\bar{x}=1,43$), dalcrose($\bar{x}=1,99$), kodaly($\bar{x}=1,97$), suzuki($\bar{x}=1,98$) yöntemlerini yeterince bilmedikleri görülmektedir. Müzik derslerinde kullanılan yöntemler hakkında öğretmenlerin yeterince bilgi sahibi olmadıkları söylenebilir.

Tablo 11. Ankette Belirtilen Yöntemleri Öğretmenlerin Bilme Düzeylerine İlişkin Bulgulara Ait Yüzde Dağılım Değerleri

YÖNTEMLER	YÖNTEMLERİN BİLİNME DÜZEYİ					
	HİÇ	BİRAZ	ORTA	İYİ	ÇOK İYİ	TOPLAM
	%	%	%	%	%	%
Düz anlatım yöntemi	0,4	0,8	6,4	40,8	51,6	100
Tartışma yöntemi	0,4	1,9	7,9	49,8	40	100
Gösterip yaptırma yöntemi	0	0	14,3	44,9	40,8	100
Grup çalışması yöntemi	0,4	1,9	23,3	43,8	30,6	100
Soru-cevap yöntemi	0,4	1,5	7,9	36,6	53,6	100
Rol yapma yöntemi	21,5	35,1	20,4	13,6	9,4	100
Yaparak yaşayarak öğretim yöntemi	9	28,7	28,7	20	13,6	100
Yaratma/ üretme yoluyla müzik öğretim yöntemi	7,2	34,3	30,2	20,8	7,5	100
Drama yöntemi	10,6	30,9	30,2	19,6	8,7	100
Araştırma/ İnceleme yoluyla müzik öğretim yöntemi	4,9	33,2	34	20,4	7,5	100
Yaşam öyküleme yoluyla müzik öğretim yöntemi	29,1	39,5	17	7,2	7,2	100
İşbirlikli müzik öğretim yöntemi	9,8	20	30,6	26,8	12,8	100
Kulaktan şarkı öğretimi yöntemi	3,8	4,5	3,8	28,3	59,6	100
Hecelelemeli müzik öğretim yöntemi	66,5	15,8	9,8	4,5	3,4	100
Rakamlı müzik öğretim yöntemi	62,6	16,2	13,2	5,7	2,3	100
Harflemeli (Tonik Sol-Fa) müzik öğretim yöntemi	70,2	13,2	8,3	6,4	1,9	100
Karmalı (Tonika=Do) müzik öğretim yöntemi	75,6	10,9	9,4	2,6	1,5	100
Alfabelemeli müzik öğretim yöntemi	68,7	13,6	11,3	4,1	2,3	100
Grafiklelemeli müzik öğretim yöntemi	71,7	12,1	10,5	3,8	1,9	100
Aralıklı müzik öğretim yöntemi	78,1	10,9	5,7	3,4	1,9	100
Renklemeli müzik öğretim yöntemi	49,8	25,2	15,5	5,7	3,8	100
Ses sözcüklemeli müzik öğretim yöntemi	71,3	15,5	9,8	3	0,4	100
Alacalamalı (Kromatiklemeli) müzik öğretim yöntemi	84,9	9,8	3,4	1,9	0	100
Merdivenlemeli müzik öğretim yöntemi	68,7	17,4	7,5	5,3	1,1	100
Tüneklelemeli müzik öğretim yöntemi	86,5	7,5	3	3	0	100
Mimiklelemeli müzik öğretim yöntemi	73,2	14,7	7,2	4,9	0	100
Harfle süre değerlemeli müzik öğretim yöntemi	70,2	15,4	8,3	5,3	0,8	100
Farklı nota biçimlemeli müzik öğretim yöntemi	67,5	16,6	7,2	4,9	3,8	100
Notalamalı müzik öğretim yöntemi	17,4	7,2	13,6	28,2	33,6	100
Dalcrose yöntemi	41,9	31,3	14,7	9,8	2,3	100
Kodaly yöntemi	44,9	27,2	16,2	8,7	3	100
Orff yöntemi	29,1	29,4	23,8	9,8	7,9	100
Suzuki yöntemi	41,9	35,5	10,9	5,7	6	100
Müziksel zeka geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi	60,8	19,3	10,9	6	3	100
Müziksel dil geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi	69,8	10,6	10,2	6	3,4	100

Tablo 11’de anketin üçüncü bölümünde yer alan müzik öğretim yöntemlerinin bilinme düzeylerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular özetlenmiştir.

Tablo 11’e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %0,4’ü düz anlatım yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %0,8’i biraz, %6,4’ü orta düzeyde, %40,8’i iyi, %51,6’sı çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun, zaten sıklıkla kullanılan düz anlatım yöntemini iyi ve çok iyi derecelerde bildikleri söylenebilir.

Tablo 11’e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %0,4’ü tartışma yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %1,9’u biraz, %7,9’u orta düzeyde, %49,8’i iyi, %40’ı çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun tartışma yöntemini iyi ve çok iyi derecelerde bildikleri görülmektedir.

Tablo 11’e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin, gösterip yaptırma yöntemini %14,3’ü orta düzeyde, %44,9’u iyi, %40,8’i çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Gösterip yaptırma yöntemini hiç ve biraz bilme düzeylerinde görüş belirten öğretmen çıkmamıştır. Bu görüşlerden, öğretmenlerin tamamına yakınının gösterip yaptırma yöntemini iyi ve çok iyi derecelerde bildikleri söylenebilir. Bu yöntem müzik derslerinde kullanılması oldukça gerekli bir yöntemdir.

Tablo 11’e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %0,4’ü grup çalışması yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %1,9’u biraz, %23,3’ü orta düzeyde, %43,8’i iyi, %30,6’sı çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun grup çalışması yöntemini orta, iyi ve çok iyi derecelerde bildikleri söylenebilir.

Tablo 11’e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %0,4’ü soru cevap yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %1,5’i biraz, %7,9’u orta düzeyde, %36,6’sı iyi, %53,6’sı çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun soru cevap yöntemini iyi ve çok iyi derecelerde bildikleri görülmektedir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %21,5'i rol yapma yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %35,1'i biraz, %20,4'ü orta düzeyde, %13,6'sı iyi, %9,4'ü çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun rol yapma yöntemini bilmedikleri söylenebilir. Oysa ki rol yapma yöntemi, öğrenci merkezli bir eğitimde, özellikle ilköğretim düzeyindeki bir müzik dersinde bilinmesi ve kullanılması gerekli olan yöntemlerden biridir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %9'u yaparak yaşayarak öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %28,7'si biraz, %28,7'si orta düzeyde, %20'si iyi, %13,6'sı çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin yaparak yaşayarak öğretim yöntemi hakkındaki bilgilerinin az olduğu söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %7,2'si yaratma-üretme yoluyla öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %34,3'ü biraz, %30,2'si orta düzeyde, %20,8'i iyi, %7,5'i çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun yaratma-üretme yoluyla öğretim yöntemini orta seviyede bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %10,6'sı drama yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %30,9'u biraz, %30,2'si orta düzeyde, %19,6'sı iyi, %8,7'si çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun drama yöntemini az bildikleri söylenebilir. Drama yöntemi, öğrenci merkezli eğitiminin vazgeçilmez yöntemlerinden olmakla beraber günümüz eğitim sisteminde sıklıkla üzerinde durulan bir yöntemdir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %4,9'u araştırma-inceleme yoluyla öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %33,2'si biraz, %34'ü orta düzeyde, %20,4'ü iyi, %7,5'i çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun araştırma-inceleme yoluyla öğretim yöntemini orta seviyede bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %29,1'i yaşam öyküleme yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %39,5'i biraz, %17'si orta düzeyde, %7,2'si iyi, %7,2'si çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun yaşam öyküleme yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri görölmektedir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %9,8'i işbirlikli müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %20'si biraz, %30,6'sı orta düzeyde, %26,8'i iyi, %12,8'i çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin yaparak yaşayarak öğretim yöntemi hakkındaki bilgilerinin az olduğu söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %3,8'i kulaktan şarkı öğretimi yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %4,5'i biraz, %3,8'i orta düzeyde, %28,3'ü iyi, %59,6'sı çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun kulaktan şarkı öğretimi yöntemini iyi ve çok iyi derecelerde bildikleri görölmektedir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %66,5'i hecelemeli müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %15,8'i biraz, %9,8'i orta düzeyde, %4,5'i iyi, %3,4'ü çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun hecelemeli müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %62,6'sı rakamlı müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %16,2'si biraz, %13,2'si orta düzeyde, %5,7'si iyi, %2,3'ü çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun rakamlı müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %70,2'si harflemeli (tonik sol-fa) müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %13,2'si biraz, %8,3'ü orta düzeyde, %6,4'ü iyi, %1,9'u çok iyi

düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun harflemeli (tonik sol-fa) müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri görülmektedir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %75,6'sı karmalı (tonika=Do) müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %10,9'u biraz, %9,4'ü orta düzeyde, %2,6'sı iyi, %1,5'i çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun karmalı (tonika=Do) müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %68,7'si alfabelemeli müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %13,6'sı biraz, %11,3'ü orta düzeyde, %4,1'i iyi, %2,3'ü çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun alfabelemeli müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %71,7'si grafiklemeli müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %12,1'i biraz, %10,5'i orta düzeyde, %3,8'i iyi, %1,9'u çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun grafiklemeli müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %78,1'i aralıklamalı müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %10,9'u biraz, %5,7'si orta düzeyde, %3,4'ü iyi, %1,9'u çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun aralıklamalı müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri görülmektedir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %49,8'i renklemlerli müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %25,2'si biraz, %15,5'i orta düzeyde, %5,7'si iyi, %3,8'i çok iyi düzeyde bildiklerini

belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun renkleli müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %71,3'ü ses sözcüklemeli müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %15,5'i biraz, %9,8'i orta düzeyde, %3'ü iyi, %0,4'ü çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun ses sözcüklemeli müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri görülmektedir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %84,9'u alacalamalı (kromatiklemeli) müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %9,8'i biraz, %3,4'ü orta düzeyde, %1,9'u iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Yöntemi çok iyi bilen çıkmamıştır. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun alacalamalı (kromatiklemeli) müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %68,7'si merdivenlemeli müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %17,4'ü biraz, %7,5'i orta düzeyde, %5,3'ü iyi, %1,1'i çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun merdivenlemeli müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %86,5'i tünemeklemeli müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %7,5'i biraz, %3'ü orta düzeyde, %3'ü iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Yöntemi çok iyi bilen çıkmamıştır. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun tünemeklemeli müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %73,2'si mimiklemeli müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %14,7'si biraz, %7,2'si orta düzeyde, %4,9'u iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Yöntemi çok iyi bilen çıkmamıştır. Bu görüşlerden, öğretmenlerin

büyük çoğunluğunun mimiklemeli müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri görülmektedir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %70,2'si harfle süre değerlemeli müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %15,4'ü biraz, %8,3'ü orta düzeyde, %5,3'ü iyi, %0,8'i çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun harfle süre değerlemeli müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %67,5'i farklı nota biçimlemeli müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %16,6'sı biraz, %7,2'si orta düzeyde, %4,9'u iyi, %3,8'i çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun farklı nota biçimlemeli müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %17,4'ü notalamalı müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %7,2'si biraz, %13,6'sı orta düzeyde, %28,2'si iyi, %33,6'sı çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda, günümüz müzik öğretiminde kullanılmakta olan notalamalı müzik öğretim yöntemini müzik öğretmenlerinin hiç bilmiyorum veya biraz biliyorum diye cevaplandırmalarının gerçeği yansıtmadığı, ankette bu soruya verilen cevabın gelişigüzel olduğu düşünülmektedir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %41,9'u Dalcrose yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %31,3'ü biraz, %14,7'si orta düzeyde, %9,8'i iyi, %2,3'ü çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun Dalcrose yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %44,9'u Kodaly yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %27,2'si biraz, %16,2'si orta düzeyde, %8,7'si iyi, %3'ü çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunluğunun Kodaly yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %29,1'i Orff yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %29,4'ü biraz, %23,8'i orta düzeyde, %9,8'i iyi, %7,9'u çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çok azının Orff yöntemini çok iyi ya da iyi düzeyde bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %41,9'u Suzuki yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %35,5'i biraz, %10,9'u orta düzeyde, %5,7'si iyi, %6'sı çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çok azının Suzuki yöntemini çok iyi ya da iyi düzeyde bildikleri görölmektedir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %60,8'i müziksel zeka geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %19,3'ü biraz, %10,9'u orta düzeyde, %6'sı iyi, %3'ü çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunluğunun müziksel zeka geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri söylenebilir.

Tablo 11'e bakıldığında, araştırmaya katılan 265 öğretmenin %69,8'i müziksel dil geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %10,6'sı biraz, %10,2'si orta düzeyde, %6'sı iyi, %3,4'ü çok iyi düzeyde bildiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunluğunun müziksel dil geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemini bilmedikleri ya da az bildikleri anlaşılmaktadır.

3.4. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanma Sıklıkları Düzeylerine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi

Tablo 12. Yöntemlerin kullanım düzeylerine ilişkin görüşlerin aritmetik ortalamaları tablosu

YÖNTEMLER	YÖNTEMLERİ	
	KULLANMA DÜZEYİ	
	\bar{x}	sd
Düz anlatım yöntemi	4,51	0,67
Tartışma yöntemi	3,90	0,88
Gösterip yaptırma yöntemi	4,15	0,74
Grup çalışması yöntemi	3,80	0,85
Soru-cevap yöntemi	3,99	0,86
Rol yapma yöntemi	2,00	1,16
Yaparak yaşayarak öğretim yöntemi	2,40	1,20
Yaratma/ üretme yoluyla müzik öğretim yöntemi	2,30	1,01
Drama yöntemi	1,97	1,08
Araştırma/ İnceleme yoluyla müzik öğretim yöntemi	2,13	1,10
Yaşam öyküleme yoluyla müzik öğretim yöntemi	1,86	1,07
İşbirlikli müzik öğretim yöntemi	2,24	1,18
Kulaktan şarkı öğretimi yöntemi	4,17	1,08
Hecelemeli müzik öğretim yöntemi	1,44	0,93
Rakamlı müzik öğretim yöntemi	1,45	0,86
Harflemeli (Tonik Sol-Fa) müzik öğretim yöntemi	1,33	0,75
Karmalı (Tonika=Do) müzik öğretim yöntemi	1,23	0,57
Alfabelemeli müzik öğretim yöntemi	1,35	0,72
Grafiklemeli müzik öğretim yöntemi	1,32	0,73
Aralıklı müzik öğretim yöntemi	1,27	0,67
Renklemeli müzik öğretim yöntemi	1,49	0,83
Ses sözcüklemeli müzik öğretim yöntemi	1,27	0,71
Alacalamalı (Kromatiklemeli) müzik öğretim yöntemi	1,13	0,44
Merdivenlemeli müzik öğretim yöntemi	1,26	0,63
Tünelemeli müzik öğretim yöntemi	1,12	0,43
Mimiklemeli müzik öğretim yöntemi	1,36	0,82
Harfle süre değerlemeli müzik öğretim yöntemi	1,32	0,72
Farklı nota biçimlemeli müzik öğretim yöntemi	1,39	0,86
Notalamalı müzik öğretim yöntemi	3,54	1,52
Dalcrose yöntemi	1,33	0,72
Kodaly yöntemi	1,29	0,66
Orff yöntemi	1,64	0,99
Suzuki yöntemi	1,18	0,55
Müziksel zeka geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi	1,44	0,86
Müziksel dil geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi	1,34	0,79

Tablo 12’de anketin üçüncü bölümünde yer alan müzik öğretim yöntemlerinin bilinme düzeylerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait aritmetik ortalamalar verilmiştir.

Tablo 12’ye bakıldığında müzik öğretim yöntemlerinden sadece düz anlatım($\bar{x}=4,51$) yöntemini öğretmenlerin derslerinde her zaman kullandıkları, tartışma($\bar{x}=3,90$), gösterip yaptırma($\bar{x}=4,15$), grup çalışması($\bar{x}=3,80$), soru cevap($\bar{x}=3,99$), kulaktan şarkı öğretimi($\bar{x}=4,17$) ve notalamalı müzik öğretimi($\bar{x}=3,54$) yöntemlerini öğretmenlerin çoğu zaman kullandıkları görülmektedir.

Öğretmenlerin, özellikle öğrenci merkezli müzik öğretimi için gerekli olabilecek drama($\bar{x}=1,97$), yaşam öyküleme yoluyla müzik öğretimi($\bar{x}=1,86$), renklemeli müzik öğretimi($\bar{x}=1,49$), orf($\bar{x}=1,64$) gibi yöntemleri yeterince kullanmadıkları görülmektedir. Müzik derslerinde kullanılan yöntemler hakkında öğretmenlerin yeterince bilgi sahibi olmadıkları gibi öğrenci merkezli bir müzik öğretimi için gerekli olabilecek birçok öğretim yöntemini kullanmadıkları da söylenebilir.

Tablo 13. Ankette Belirtilen Yöntemleri Öğretmenlerin Kullanma Sıklıkları Düzeylerine İlişkin Bulgulara Ait Yüzde Dağılım Değerleri

YÖNTEMLER	YÖNTEMLERİN KULLANILMA SIKLIĞI					
	HİÇ	ÇOK SEYREK	BAZEN	ÇOĞU ZAMAN	HER ZAMAN	TOPLAM
	%	%	%	%	%	%
Düz anlatım yöntemi	0,4	0,8	5,7	33,5	59,6	100
Tartışma yöntemi	0,4	4,9	27,2	38,8	28,7	100
Gösterip yaptırma yöntemi	0,8	1,1	13,6	51,3	33,2	100
Grup çalışması yöntemi	0,8	6	26	46,8	20,4	100
Soru-cevap yöntemi	1,1	3	21,9	43,4	30,6	100
Rol yapma yöntemi	48,7	18,5	19,6	10,6	2,6	100
Yaparak yaşayarak öğretim yöntemi	29,4	25,7	25,7	13,2	6	100
Yaratma/ üretme yoluyla müzik öğretim yöntemi	23,8	36,6	27,9	9,1	2,6	100
Drama yöntemi	43,4	29,4	15,5	9,4	2,3	100
Araştırma/ İnceleme yoluyla müzik öğretim yöntemi	37,7	26	23	11,4	1,9	100
Yaşam öyküleme yoluyla müzik öğretim yöntemi	51,3	21,9	17,7	6,8	2,3	100
İşbirlikli müzik öğretim yöntemi	36,2	24,2	22,2	14	3,4	100
Kulaktan şarkı öğretimi yöntemi	4,2	6	7,9	32,1	49,8	100
Hecelemeli müzik öğretim yöntemi	76,7	10,6	7,5	2,6	2,6	100
Rakamlı müzik öğretim yöntemi	73,6	12,1	10,9	2,3	1,1	100
Harflemeli (Tonik Sol-Fa) müzik öğretim yöntemi	79,6	10,2	6,8	3,4	0	100
Karmalı (Tonika=Do) müzik öğretim yöntemi	83	10,9	5,3	0,8	0	100
Alfabelemeli müzik öğretim yöntemi	76,6	12,8	8,7	1,9	0	100
Grafiklemeli müzik öğretim yöntemi	80,8	9	7,9	1,9	0,4	100
Aralıklı müzik öğretim yöntemi	82,6	8,7	7,2	1,1	0,4	100
Renklemeli müzik öğretim yöntemi	69	17	10,2	3,4	0,4	100
Ses sözcüklemeli müzik öğretim yöntemi	84,9	5,7	6,4	3	0	100
Alacalamalı (Kromatiklemeli) müzik öğretim yöntemi	89,5	7,5	2,6	0,4	0	100
Merdivenlemeli müzik öğretim yöntemi	82,2	10,6	5,7	1,5	0	100
Tünelemeli müzik öğretim yöntemi	90,6	6,4	2,6	0,4	0	100
Mimiklemeli müzik öğretim yöntemi	80,8	7,5	6,4	5,3	0	100
Harfle süre değerlemeli müzik öğretim yöntemi	0,4	0,8	5,7	33,5	59,6	100
Farklı nota biçimlemeli müzik öğretim yöntemi	0,4	4,9	27,2	38,8	28,7	100
Notalamalı müzik öğretim yöntemi	0,8	1,1	13,6	51,3	33,2	100
Dalcrose yöntemi	0,8	6	26	46,8	20,4	100
Kodaly yöntemi	1,1	3	21,9	43,4	30,6	100
Orff yöntemi	48,7	18,5	19,6	10,6	2,6	100
Suzuki yöntemi	29,4	25,7	25,7	13,2	6	100
Müziksel zeka geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi	23,8	36,6	27,9	9,1	2,6	100
Müziksel dil geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi	43,4	29,4	15,5	9,4	2,3	100

Tablo 13’de anketin dördüncü bölümünde yer alan müzik öğretim yöntemlerinin kullanım sıklıkları düzeylerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular özetlenmiştir.

Tablo 13’e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %0,4’ü düz anlatım yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %0,8’i çok seyrek, %5,7’si bazen, %33,5’i çoğu zaman, %59,6’sı her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, düz anlatım yöntemini hiç kullanmayan %0,4’lük grubun gerçeği yansıtmadığı düşünülmektedir. Düz anlatım yöntemi her öğretmenin kullanmak zorunda olduğu bir yöntemdir.

Tablo 13’e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %0,4’ü tartışma yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %4,9’u çok seyrek, %27,2’si bazen, %38,8’i çoğu zaman, %28,7’si her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun tartışma yöntemini sıkça kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13’e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %0,8’i gösterip yaptırma yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %1,1’i çok seyrek, %13,6’sı bazen, %51,3’ü çoğu zaman, %33,2’si her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun gösterip yaptırma yöntemini sıkça kullandıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 13’e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %0,8’i grup çalışması yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %6’sı çok seyrek, %26’sı bazen, %46,8’i çoğu zaman, %20,4’ü her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun grup çalışması yöntemini sıkça kullandıkları görülmektedir.

Tablo 13’e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %1,1’i soru-cevap yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %3’ü çok seyrek, %21,9’u bazen, %43,4’ü çoğu zaman, %30,6’sı her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun soru-cevap yöntemini sıkça kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %48,7'si rol yapma yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %18,5'i çok seyrek, %19,6'sı bazen, %10,6'sı çoğu zaman, %2,6'sı her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun rol yapma yöntemini kullanmadıkları söylenebilir. Tablo 11'e de bakıldığında zaten öğretmenlerin yine çoğunun rol yapma yöntemini bilmemesi, derslerinde kullanmadığı anlamına da gelmektedir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %29,4'ü yaparak yaşayarak öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %25,7'si çok seyrek, %25,7'si bazen, %13,2'si çoğu zaman, %6'sı her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun yaparak yaşayarak öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da çok az kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %23,8'i yaratma-üretim yoluyla müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %36,6'sı çok seyrek, %27,9'u bazen, %9,1'i çoğu zaman, %2,6'sı her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun yaratma-üretim yoluyla müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da çok az kullandıkları görülmektedir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %43,4'ü drama yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %29,4'ü çok seyrek, %15,5'i bazen, %9,4'ü çoğu zaman, %2,3'ü her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun drama yöntemini kullanmadıkları söylenebilir. Tablo 10'a da bakıldığında zaten öğretmenlerin yine çoğunun drama yöntemini bilmemesi, derslerinde kullanmadığı anlamına da gelmektedir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %37,7'si araştırma inceleme yoluyla müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %26'sı çok seyrek, %23'ü bazen, %11,4'ü çoğu zaman, %1,9'u her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin

çoğunun araştırma inceleme yoluyla müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %51,3'ü yaşam öyküleme yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %21,9'u çok seyrek, %17,7'si bazen, %6,8'i çoğu zaman, %2,3'ü her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun yaşam öyküleme yöntemini kullanmadıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %36,2'si işbirlikli müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %24,2'si çok seyrek, %22,2'si bazen, %14'ü çoğu zaman, %3,4'ü her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun işbirlikli müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %4,2'si kulaktan şarkı öğretimi yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %6'sı çok seyrek, %7,9'u bazen, %32,1'i çoğu zaman, %49,8'i her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, kulaktan şarkı öğretimi yöntemini ağırlıklı olarak çoğu müzik öğretmenin kullandığı görülmektedir. Kulaktan şarkı öğretimi, öğrencinin derse katılımını sağlamak için, müzik dersine özel etkili bir yöntemdir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %76,7'si hecelemeli müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %10,6'sı çok seyrek, %7,5'i bazen, %2,6'sı çoğu zaman, %2,6'sı her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun hecelemeli müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %73,6'sı rakamlı müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %12,1'i çok seyrek, %10,9'u bazen, %2,3'ü çoğu zaman, %1,1'i her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun

rakamlamalı müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %79,6'sı harflemeli(Tonik Sol-Fa) müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %10,2'si çok seyrek, %6,8'i bazen, %3,4'ü çoğu zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Her zaman kullandığını belirten öğretmen çıkmamıştır. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun harflemeli(Tonik Sol-Fa) müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları görülmektedir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %83'ü karmalı (Tonika=Do) müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %10,9'u çok seyrek, %5,3'ü bazen, %0,8'i çoğu zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Her zaman kullandığını belirten öğretmen çıkmamıştır. Bu görüşlerden, öğretmenlerin tamamına yakınının karmalı (Tonika=Do) müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %76,6'sı alfabelemeli müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %12,8'i çok seyrek, %8,7'si bazen, %1,9'u çoğu zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Her zaman kullandığını belirten öğretmen çıkmamıştır. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun alfabelemeli müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %80,8'i grafiklemeli müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %9'u çok seyrek, %7,9'u bazen, %1,9'u çoğu zaman, %0,4'ü her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun grafiklemeli müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %82,6'sı aralıklamalı müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %8,7'si çok seyrek, %7,2'si bazen, %1,1'i çoğu zaman, %0,4'ü her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun

aralıklamalı müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %69'u renkleli müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %17'si çok seyrek, %10,2'si bazen, %3,4'ü çoğu zaman, %0,4'ü her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun renkleli müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %84,9'u ses sözcüklemeli müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %5,7'si çok seyrek, %6,4'ü bazen, %3'ü çoğu zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Her zaman kullandığını belirten öğretmen çıkmamıştır. Bu görüşlerden, öğretmenlerin tamamına yakınının ses sözcüklemeli müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları görülmektedir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %89,5'i alacalamalı(kromatiklemeli) müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %7,5'i çok seyrek, %2,6'sı bazen, %0,4'ü çoğu zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Her zaman kullandığını belirten öğretmen çıkmamıştır. Bu görüşlerden, öğretmenlerin tamamına yakınının alacalamalı(kromatiklemeli) müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %82,2'si merdivenlemeli müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %10,6'sı çok seyrek, %5,7'si bazen, %1,5'i çoğu zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Her zaman kullandığını belirten öğretmen çıkmamıştır. Bu görüşlerden, öğretmenlerin tamamına yakınının merdivenlemeli müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %90,6'sı tünkemeli müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %6,4'ü çok seyrek, %2,6'sı bazen, %0,4'ü çoğu zaman kullandıklarını

belirtmişlerdir. Her zaman kullandığını belirten öğretmen çıkmamıştır. Bu görüşlerden, öğretmenlerin tamamına yakınının tüneklemeli müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %80,8'i mimiklemeli müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %7,5'i çok seyrek, %6,4'ü bazen, %5,3'ü çoğu zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Her zaman kullandığını belirten öğretmen çıkmamıştır. Bu görüşlerden, öğretmenlerin tamamına yakınının mimiklemeli müzik öğretim yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları görülmektedir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %0,4'ü harfle süre değerlemeli müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %0,8'i çok seyrek, %5,7'si bazen, %33,5'i çoğu zaman, %59,6'sı her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Tablo 11'de ise, öğretmenlerin %70,2'si harfle süre değerlemeli müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdir. Tablo 13'e göre ise %59,6 oranında bu yöntemi her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu durum gerçeği yansıtmamakla birlikte, öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtın çelişkili olduğu anlamına gelmektedir. Bir yöntem bilinip de kullanılmayabilir, ancak bilinmeden kullanılan yöntemin etkili olmasını beklemek doğru değildir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %0,4'ü farklı nota biçimlemeli müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %4,9'u çok seyrek, %27,2'si bazen, %38,8'i çoğu zaman, %28,7'si her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Yine bir önceki durum karşımıza çıkmaktadır. Tablo 11'e göre farklı nota biçimlemeli müzik öğretim yöntemine öğretmenler %67,5 oranında hiç bilmiyorum cevabı verirken, Tablo 13'e göre ise yarısından fazlası çoğu zaman ve her zaman bu yöntemi kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu soruya öğretmenlerin gelişigüzel cevap verdikleri düşünülmektedir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %0,8'i notalamalı müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %1,1'i çok seyrek, %13,6'sı bazen, %51,3'ü çoğu zaman, %33,2'si her

zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, notalamalı müzik öğretim yöntemini ağırlıklı olarak çoğu müzik öğretmenin kullandığı görülmektedir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %0,8'i Dalcrose yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %6'sı çok seyrek, %26'sı bazen, %46,8'i çoğu zaman, %20,4'ü her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Tablo 11'e göre Dalcrose yöntemine öğretmenler %41,9 oranında hiç bilmiyorum cevabı verirken, Tablo 13'e göre ise yine yarısından fazlası çoğu zaman ve her zaman bu yöntemi kullandıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %1,1'i Kodaly yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %3'ü çok seyrek, %21,9'u bazen, %43,4'ü çoğu zaman, %30,6'sı her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Tablo 11'e göre Kodaly yöntemine öğretmenler %44,9 oranında hiç bilmiyorum cevabı verirken, Tablo 13'e göre ise yine yarısından fazlası çoğu zaman ve her zaman bu yöntemi kullandıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %48,7'si Orff yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %18,5'i çok seyrek, %19,6'sı bazen, %10,6'sı çoğu zaman, %2,6'sı her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu görüşlerden, öğretmenlerin çoğunun Orff yöntemini kullanmadıkları ya da az kullandıkları söylenebilir.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %29,4'ü Suzuki yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %25,7'si çok seyrek, %25,7'si bazen, %13,2'si çoğu zaman, %6'sı her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Tablo 11'e göre öğretmenlerin %41,9'u Suzuki yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdi. Yine tablo 13'deki verilerle karşılaştırılacak olursa, bu yöntemi hiç kullanmayan öğretmenlerin oranı %41,9'dan daha az olmalıdır.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %23,8'i müziksel zeka geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %36,6'sı çok seyrek, %27,9'u bazen, %9,1'i çoğu zaman, %2,6'sı her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Tablo 11'e göre öğretmenlerin

%60,8'i müziksel zeka geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdi. Yine tablo 13'deki verilerle karşılaştırılacak olursa, bu yöntemi hiç kullanmayan öğretmenlerin oranı %60,8'den daha az olmamalıdır.

Tablo 13'e bakıldığında, araştırma kapsamındaki 265 öğretmenin %43,4'ü müziksel dil geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemini hiç kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %29,4'ü çok seyrek, %15,5'i bazen, %9,4'ü çoğu zaman, %2,3'ü her zaman kullandıklarını belirtmişlerdir. Tablo 11'e göre öğretmenlerin %69,8'i müziksel dil geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemini hiç bilmediklerini ifade etmişlerdi. Yine tablo 13'deki verilerle karşılaştırılacak olursa, bu yöntemi hiç kullanmayan öğretmenlerin oranı %69,8'den daha az olmamalıdır.

3.5. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Müzik Öğretiminin Gerçekleştirilmesiyle İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi

Tablo 14. Müzik Öğretiminin Gerçekleştirilmesiyle İlgili Görüşlere Öğretmenlerin Katılım Düzeylerine İlişkin Bulguların Aritmetik Ortalamaları Tablosu

YARGI CÜMLELERİ		
	\bar{X}	sd
Lisansta aldığım eğitim, müzik dersi programını yürütmek için yeterlidir.	3,38	1,31
Lisansta almış olduğum müzik öğretim yöntemleri dersi, mesleki gelişimime katkı sağlamaktadır.	3,15	1,18
Müzik dersinde kullanacağım yöntemler konusunda ders kitapları bana fikir vermektedir.	2,52	1,18
Müzik derslerinde blok flüt dışında başka çalgılar da kullanılmalıdır.	4,23	0,94
Müzik dersinde öğrencilere blok flüt dışında başka çalgılar da öğretilmelidir.	4,09	0,98
Müzik derslerinde farklı yöntemleri kullanmak için haftalık 1 ders saati yeterli olmaktadır.	1,57	1,02
Müzik derslerinde yardımcı kaynaklardan faydalanılmalıdır.	4,36	0,86
Yöntem ve teknikler hakkında hizmet içi eğitim verilmelidir.	4,65	0,84
Müzik derslerinde kaset/cd/vcd çalar kullanılmalıdır.	4,57	0,70
Müzik öğretmeni derslerde materyal geliştirme çalışmaları yaptırmalıdır.	3,32	1,56
Çoklu zeka kuramını destekleyen öğretim yöntemleri derslerde kullanılmalıdır.	4,46	0,86
Çoklu zeka kuramının derslerde kullanılmasıyla birlikte, müzik öğretim yöntemleri daha çok önem kazanmıştır.	4,46	0,85

Tablo 14’te anketin beşinci bölümünde yer alan müzik öğretiminin gerçekleştirilmesiyle ilgili görüşlere öğretmenlerin katılım düzeylerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait aritmetik ortalamalar verilmiştir.

Tablo 14’e bakıldığında “Müzik derslerinde blok flüt dışında başka çalgılar da kullanılmalıdır” görüşüne öğretmenler “kesinlikle katılıyorum” şeklinde görüş belirtmişlerdir ($\bar{x}=4,23$). Bu durum, müzik öğretmenlerinin derslerinde blok flüt dışında bir çalgı kullandıkları ya da kullanmaya istekli olduklarını göstermektedir.

Tablo 14’e bakıldığında “Müzik derslerinde yardımcı kaynaklardan faydalanılmalıdır.” görüşüne öğretmenler “kesinlikle katılıyorum” şeklinde görüş

belirtmişlerdir($\bar{x}=4,36$). Bu durum, müzik öğretmenlerinin derslerini işlerken yardımcı kaynaklara gereksinim duyduklarını göstermektedir.

Tablo 14'e bakıldığında "Yöntem ve teknikler hakkında hizmet içi eğitim verilmelidir." görüşüne öğretmenler "kesinlikle katılıyorum" şeklinde görüş belirtmişlerdir($\bar{x}=4,65$). İlgili tablolarda da görüldüğü üzere, müzik öğretmenlerinin yöntemler hakkında hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları söylenebilir.

Tablo 14'e bakıldığında "Müzik derslerinde kaset/cd/vcd çalar kullanılmalıdır." görüşüne öğretmenler "kesinlikle katılıyorum" şeklinde görüş belirtmişlerdir($\bar{x}=4,57$). Öğretmenlerin, teknolojik araçları da derslerinde kullanmaya istekli oldukları görülmektedir.

Tablo 14'e bakıldığında "Çoklu zeka kuramını destekleyen öğretim yöntemleri derslerde kullanılmalıdır." görüşüne öğretmenler "kesinlikle katılıyorum" şeklinde görüş belirtmişlerdir($\bar{x}=4,46$). Müzik öğretmenlerinin çoklu zeka kuramını önemsedikleri söylenebilir.

Tablo 14'e bakıldığında "Çoklu zeka kuramının derslerde kullanılmasıyla birlikte, müzik öğretim yöntemleri daha çok önem kazanmıştır." görüşüne öğretmenler "kesinlikle katılıyorum" şeklinde görüş belirtmişlerdir($\bar{x}=4,46$).

Tablo 14'e bakıldığında "Müzik derslerinde farklı yöntemleri kullanmak için haftalık 1 ders saati yeterli olmaktadır." görüşüne öğretmenler "kesinlikle katılmıyorum" şeklinde görüş belirterek, haftalık bir ders saatinin müzik öğretmenleri için yetersiz bulunduğu söylenebilir.

Tablo 15. Müzik Öğretiminin Gerçekleştirilmesiyle İlgili Görüşlere Öğretmenlerin Katılım Düzeylerine İlişkin Bulgulara Ait Yüzde Dağılım Değerleri

YARGI CÜMLELERİ	kesinlikle katılıyorum	oldukça katılıyorum	kısmen katılıyorum	çok az katılıyorum	kesinlikle katılmıyorum	toplam
	%	%	%	%	%	%
Lisansta aldığım eğitim, müzik dersi programını yürütmek için yeterlidir.	27,5	19,6	28,4	13,2	11,3	100
Lisansta almış olduğum müzik öğretim yöntemleri dersi, mesleki gelişimime katkı sağlamaktadır.	17,4	19,6	30,9	25,3	6,8	100
Müzik dersinde kullanacağım yöntemler konusunda ders kitapları bana fikir vermektedir.	9,4	9,4	24,9	36,3	20	100
Müzik derslerinde blok flüt dışında başka çalgılar da kullanılmalıdır.	50,6	29,8	13,6	4,9	1,1	100
Müzik dersinde öğrencilere blok flüt dışında başka çalgılar da öğretilmelidir.	45,7	24,9	23,4	5,2	0,8	100
Müzik derslerinde farklı yöntemleri kullanmak için haftalık 1 ders saati yeterli olmaktadır.	4,9	1,5	5,7	21,9	66	100
Müzik derslerinde yardımcı kaynaklardan faydalanılmalıdır.	56,6	29,1	9,4	4,5	0,4	100
Yöntem ve teknikler hakkında hizmet içi eğitim verilmelidir.	69	20	10,2	0,8	0	100
Müzik derslerinde kaset/cd/vcd çalar kullanılmalıdır.	37	12,8	17	12,4	20,8	100
Müzik öğretmeni derslerde materyal geliştirme çalışmaları yaptırmalıdır.	80	12,5	2,6	2,6	2,3	100
Çoklu zeka kuramını destekleyen öğretim yöntemleri derslerde kullanılmalıdır.	65,7	19,6	11,3	2,3	1,1	100
Çoklu zeka kuramının derslerde kullanılmasıyla birlikte, müzik öğretim yöntemleri daha çok önem kazanmıştır.	64,9	21,5	10,2	2,3	1,1	100

Tablo 15’de anketin beşinci bölümünde yer alan müzik öğretiminin gerçekleştirilmesiyle ilgili görüşlere öğretmenlerin katılım düzeylerine ait bulgular özetlenmiştir.

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan müzik öğretmenleri; “lisansta almış olduğum eğitim, müzik dersi programını yürütmek için yeterlidir” görüşüne %27,5 oranında “kesinlikle katılıyorum”, %19,6 oranında “oldukça katılıyorum”, %28,4 oranında “kısmen katılıyorum”, %13,2 oranında “çok az katılıyorum”, %11,3 oranında “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda öğretmenlerin birçoğunun lisansta almış oldukları eğitimi yeterli buldukları söylenebilir.

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan müzik öğretmenleri; “lisansta almış olduğum müzik öğretim yöntemleri dersi, mesleki gelişimime katkı sağlamaktadır” görüşüne %17,4 oranında “kesinlikle katılıyorum”, %19,6 oranında “oldukça katılıyorum”, %30,9 oranında “kısmen katılıyorum”, %25,3 oranında “çok az katılıyorum”, %6,8 oranında “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda öğretmenlerin çoğunluğunun lisansta almış oldukları müzik öğretim yöntemleri dersinin, mesleki gelişimine katkı sağladığı konusunda şüpheleri olduğu görülmektedir. Teorik boyutunda faydalı olduğu düşünülen müzik öğretim yöntemleri derslerinin, müzik derslerindeki gerçek koşullar göz önünde bulundurularak düzenlenmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan müzik öğretmenleri; “müzik dersinde kullanacağım yöntemler konusunda, ders kitapları bana fikir vermektedir” görüşüne %9,4 oranında “kesinlikle katılıyorum”, %9,4 oranında “oldukça katılıyorum”, %24,9 oranında “kısmen katılıyorum”, %36,3 oranında “çok az katılıyorum”, %20 oranında “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda öğretmenlerin müzik ders kitaplarını, uygulanacak yöntemler açısından yeterli ve yol gösterici bulmadıkları görülmektedir.

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan müzik öğretmenleri; “müzik derslerinde blok flüt dışında başka çalgılar da kullanılmalıdır” görüşüne %50,6 oranında “kesinlikle katılıyorum”, %29,8 oranında “oldukça katılıyorum”, %13,6 oranında “kısmen katılıyorum”, %4,9 oranında “çok az katılıyorum”, %1,1 oranında “kesinlikle

katılmıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda öğretmenlerin büyük çoğunluğunun, derslerinde blok flüt dışında çalgılar da kullanmak istedikleri görülmektedir. Fiziki ve ekonomik şartlar müsait olduğu sürece, öğretmen başka çalgılara da hakimse ve derslerinde rahatça kullanabilecekse, blok flüt dışında başka bir çalgıyı kullanabilir.

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan müzik öğretmenleri; “müzik dersinde öğrencilere blok flüt dışında başka çalgılar da öğretilmelidir” görüşüne %45,7 oranında “kesinlikle katılıyorum”, %24,9 oranında “oldukça katılıyorum”, %23,4 oranında “kısmen katılıyorum”, %5,2 oranında “çok az katılıyorum”, %0,8 oranında “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda öğretmenlerin büyük çoğunluğunun, öğrencilere derslerde blok flüt dışında başka çalgılar da öğretmek istedikleri görülmektedir. Bu durum günümüz koşullarında ilk olarak öğrencinin ekonomik durumunu, sınıfların fiziki durumunu ve öğretilecek çalgının yapısal ve kullanılabilirlik durumunu ilgilendirmektedir.

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan müzik öğretmenleri; “müzik derslerinde farklı yöntemleri kullanmak için haftalık bir ders saati yeterli olmaktadır” görüşüne %4,9 oranında “kesinlikle katılıyorum”, %1,5 oranında “oldukça katılıyorum”, %5,7 oranında “kısmen katılıyorum”, %21,9 oranında “çok az katılıyorum”, %66 oranında “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda öğretmenlerin tamamına yakını haftalık bir ders saatlik müzik dersini yeterli bulmamaktadırlar.

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan müzik öğretmenleri; “müzik derslerinde yardımcı kaynaklardan faydalanılmalıdır” görüşüne %56,6 oranında “kesinlikle katılıyorum”, %29,1 oranında “oldukça katılıyorum”, %9,4 oranında “kısmen katılıyorum”, %4,5 oranında “çok az katılıyorum”, %0,4 oranında “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda öğretmenlerin tamamına yakınının müzik derslerinde yardımcı kaynaklardan faydalanma gereksinimi duydukları görülmektedir.

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan müzik öğretmenleri; “yöntem ve teknikler hakkında hizmet içi eğitim verilmelidir” görüşüne %69 oranında “kesinlikle

katılıyorum”, %20 oranında “oldukça katılıyorum”, %10,2 oranında “kısmen katılıyorum”, %0,8 oranında “çok az katılıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. “kesinlikle katılmıyorum” görüşünü destekleyen öğretmen çıkmamıştır. Bu görüşler doğrultusunda öğretmenlerin tamamına yakınının yöntem ve teknikler hakkında hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları ortaya çıkmaktadır.

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan müzik öğretmenleri; “müzik derslerinde kaset/cd/vcd çalar kullanılmalıdır” görüşüne %37 oranında “kesinlikle katılıyorum”, %12,8 oranında “oldukça katılıyorum”, %17 oranında “kısmen katılıyorum”, %12,4 oranında “çok az katılıyorum”, %20,8 oranında “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bu görüşe net bir fikir birliği göstermedikleri görülmüştür.

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan müzik öğretmenleri; “müzik öğretmeni derslerde materyal geliştirme çalışmaları yaptırmalıdır” görüşüne %80 oranında “kesinlikle katılıyorum”, %12,5 oranında “oldukça katılıyorum”, %2,6 oranında “kısmen katılıyorum”, %2,6 oranında “çok az katılıyorum”, %2,3 oranında “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda öğretmenlerin tamamına yakını derslerde materyal çalışmaları yapılması gerektiğini düşünmektedir.

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan müzik öğretmenleri; “çoklu zeka kuramını destekleyen öğretim yöntemleri derslerde kullanılmalıdır” görüşüne %65,7 oranında “kesinlikle katılıyorum”, %19,6 oranında “oldukça katılıyorum”, %11,3 oranında “kısmen katılıyorum”, %2,3 oranında “çok az katılıyorum”, %1,1 oranında “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. Bu görüşler doğrultusunda öğretmenlerin büyük çoğunluğunun çoklu zeka kuramını destekleyen öğretim yöntemlerinin derslerde kullanılması gerektiği görüşünü destekledikleri görülmüştür.

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan müzik öğretmenleri; “çoklu zeka kuramının derslerde kullanılmasıyla birlikte, müzik öğretim yöntemleri daha çok önem kazanmıştır” görüşüne %64,9 oranında “kesinlikle katılıyorum”, %21,5 oranında “oldukça katılıyorum”, %10,2 oranında “kısmen katılıyorum”, %2,3 oranında “çok az katılıyorum”, %1,1 oranında “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. Bu

görüşler doğrultusunda öğretmenlerin büyük çoğunluğunun çoklu zeka kuramının derslerde kullanılmasıyla birlikte, müzik öğretim yöntemleri daha çok önem kazandığı görüşünü destekledikleri görülmüştür.

3.6. Öğretmenlerin Özellikleri ile Ankette Belirttikleri Görüşler Arasında Anlamlı Bir Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin cinsiyet, müzik öğretmenliğine esas eğitim durumları, kıdem, görev yapmakta oldukları okul türü, okullarında müzik dersliğinin olup olmaması, sınıf mevcudu gibi özellikleri ile yöntemleri bilme düzeyi ve kullanım sıklıkları düzeyi görüşleri arasında anlamlı farklılık olup olmadığının belirlenmesi için, SPSS programındaki Independent Sample T- Test ve One Way Anova testleri kullanılmıştır.

Testler sonucunda öğretmenlerin, yöntemleri bilme düzeyi görüşleri ile cinsiyetleri, görev yapmakta oldukları okul türü (devlet okulu/özel okul), okullarında müzik dersliğinin olup olmaması, sınıf mevcudu değişkenleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Öğretmenlerin müzik öğretim yöntemlerini bilme düzeyi görüşleri ile müzik öğretmenliğine esas eğitim durumları, kıdem durumları, arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Yani yöntemleri bilme durumları, öğretmenlerin eğitim durumlarına ve mesleki tecrübelerine bağlı bir durumdur.

Testler sonucunda öğretmenlerin, yöntemleri kullanım sıklığı düzeyi görüşleri ile cinsiyetleri, görev yapmakta oldukları okul türü (devlet okulu/özel okul), kıdem durumları, okullarında müzik dersliğinin olup olmaması, sınıf mevcudu değişkenleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Öğretmenlerin müzik öğretim yöntemlerini kullanım sıklığı düzeyi görüşleri ile müzik öğretmenliğine esas eğitim durumları arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Fiziki koşullara bağlı değişkenler, yöntemleri kullanmada önemli bir unsurdur. Ancak öğretmenler yöntemleri bilmiyorlarsa ki, bilmediğimiz bir şeyi kullanamayız, fiziki koşulların bir önemi kalmamaktadır.

İzleyen tablo, grafik ve paragraflarda, yöntemleri bilme düzeyi ve kullanım sıklığı düzeyi görüşleri ile cinsiyet, kıdem durumu, müzik öğretmenliğine esas eğitim durumu, görev yapmakta oldukları okul türü (devlet okulu/özel okul), müzik dersliğinin olup olmaması durumu, sınıf mevcudu değişkenleri arasında anlamlı fark olup olmadığı ayrıntılı olarak incelenmektedir.

3.6.1. Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeyi Görüşleri İle Cinsiyetleri Arasında Anlamlı Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

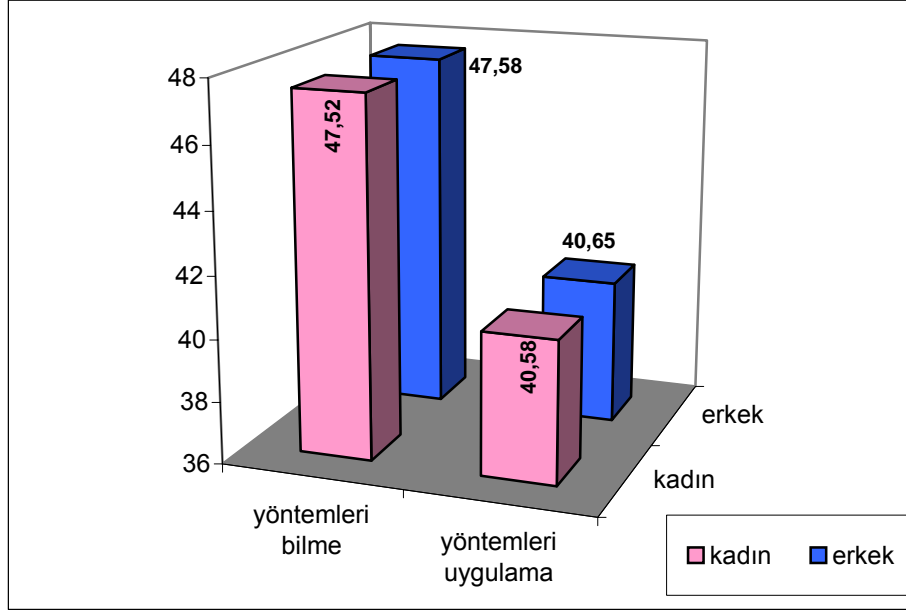
Öğretmenlerin yöntemleri bilme durumları ölçeği puanlarının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması için bağımsız örneklem için t-testi yapılmıştır.

Tablo 16. Yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılması için yapılan t-testi tablosu

CİNSİYET	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Anlamlı Fark
KADIN	140	47,52	8,52	263	-0,06	0,952	yok
ERKEK	125	47,58	9,39				

Öğretmenlerin yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t_{(263)} = -0.06$, $p > 0.05$]. Bu durum şu anlama gelmektedir. Yöntem bilme cinsiyete bağlı bir durum değildir. Cinsiyet yöntemleri bilmeyi etkilemeyen bir değişkendir.

Grafik 3. Yöntemleri bilme ve kullanım sıklığı düzeylerine verilen cevapların cinsiyete bağlı puanlarının ortalamaları

3.6.2. Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanım Sıklığı Düzeyi Görüşleri İle Cinsiyetleri Arasında Anlamlı Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

Öğretmenlerin yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği puanlarının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması için bağımsız örneklem için t-testi yapılmıştır.

Tablo 17. Yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği puanları ortalamalarının cinsiyete göre karşılaştırılması için yapılan t-testi tablosu

CİNSİYET	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Anlamlı Fark
KADIN	140	40,58	6,91	263	-0,90	0,928	yok
ERKEK	125	40,65	6,46				

Öğretmenlerin yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği puanları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t_{(263)} = -0,09$, $p > 0,05$]. Bu durum şu anlama gelmektedir. Yöntem kullanma cinsiyete bağlı bir durum değildir. Cinsiyet yöntemleri kullanmayı etkilemeyen bir değişkendir. “Sakarya İli Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri Yönündeki Yeterlilikleri” konulu araştırma sonuçlarında da,

öğretmenlerin cinsiyetleri ile yöntemleri kullanma durumları arasında anlamlı fark çıkmamıştır (İşman 2002).

3.6.3. Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeyi Görüşleri İle Kıdemleri Arasında Anlamlı Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

Öğretmenlerin yöntemleri bilme düzeyi durumları ölçeği puanlarının kıdemlerine göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması için One Way Anova testi yapılmıştır.

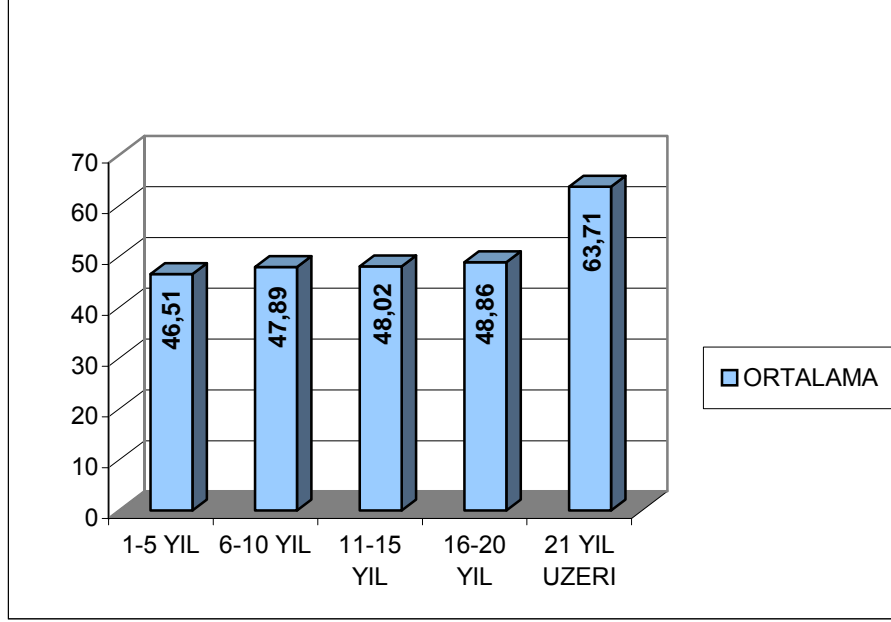
Tablo 18. Yöntemleri bilme ölçeği puanları ortalamalarının kıdemlerine göre karşılaştırılması için yapılan Varyans Analizi (ANOVA) Tablosu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	1247,860	4	311,965	4,105	0,003	var
Gruplar içi	19760,521	260	76,002			
Toplam	21008,381	264				

Öğretmenlerin kıdemlerinin, yöntemleri bilme düzeyi ölçeği üzerinde etkisinin olup olmadığının belirlenmesi için, kıdem durumu ile yöntemleri bilme durumları ölçeği puanlarının ortalaması, ilişkisiz örneklem için tek faktörlü varyans analizi yapılarak karşılaştırılmıştır (Büyüköztürk 2005:47). Analiz sonuçları, öğretmenlerin kıdem durumları ile yöntemleri bilme durumları ölçeği puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu göstermiştir [$F_{(4-260)}=4,10$, $p<0.05$].

Kıdem grupları arasındaki farklılıkların hangileri arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçlarına göre, 21 yıldan fazla çalışma süresine sahip öğretmenlerin yöntemleri bilme düzeyi durumlarının, 1-5 yıllık, 6-10 yıllık, 11-15 yıllık ve 16-20 yıllık çalışma sürelerine sahip öğretmenlere göre daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu durum, mesleki tecrübesi fazla olan öğretmenlerin yöntem bilgi düzeylerinin daha iyi olduğunu göstermektedir.

Grafik 4. Yöntemleri bilme düzeylerine verilen cevapların kıdem durumlarına bağlı puanlarının ortalamaları

3.6.4. Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanım Sıklığı Düzeyi Görüşleri İle Kıdemleri Arasında Anlamlı Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

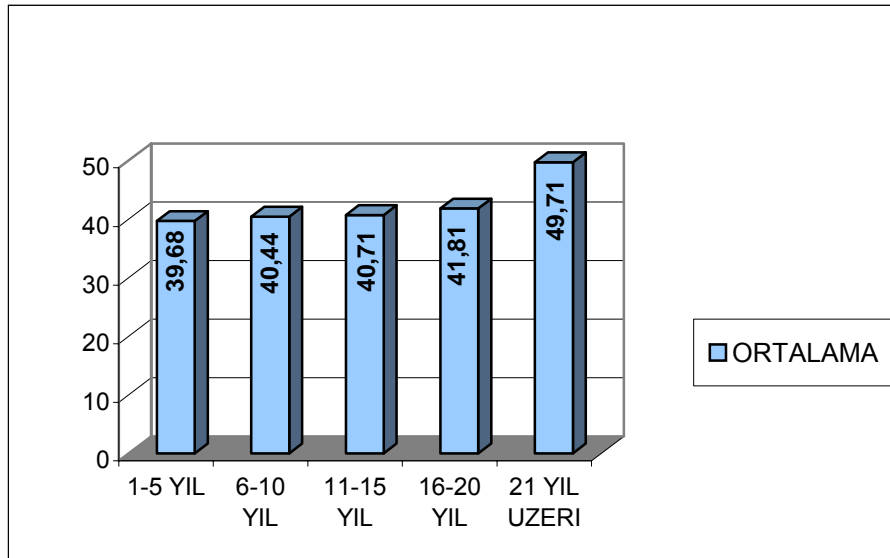
Öğretmenlerin yöntemleri kullanım sıklığı düzeyi ölçeği puanlarının kıdemlerine göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması için One Way Anova testi yapılmıştır.

Tablo 19. Yöntemleri kullanma sıklığı düzeyi ölçeği puanları ortalamalarının kıdemlerine göre karşılaştırılması için yapılan Varyans Analizi (ANOVA) Tablosu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	413,777	4	103,444	2,357	,054	yok
Gruplar içi	11412,669	260	43,895			
Toplam	11826,446	264				

Öğretmenlerin kıdemlerinin, yöntemleri kullanım sıklığı düzeyi ölçeği üzerinde etkisinin olup olmadığının belirlenmesi için, kıdem durumu ile yöntemleri kullanma sıklıkları düzeyi ölçeği puanlarının ortalaması, ilişkisiz örneklem için tek faktörlü varyans analizi yapılarak karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçları, öğretmenlerin kıdem durumları ile yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olmadığını göstermiştir [$F_{(4-260)}=2,35$, $p>0.05$]. 21 yıldan fazla çalışma süresine sahip öğretmenlerin, bildikleri birçok yöntemi uygulamaya yansıtmadıkları söylenebilir. “Sakarya İli Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri Yönündeki Yeterlilikleri” konulu araştırma sonuçlarında da, öğretmenlerin kıdemleri ile yöntemleri kullanma durumları arasında anlamlı fark çıkmamıştır (İşman 2002).

Grafik 5. Yöntemleri kullanma sıklığı düzeylerine verilen cevapların kıdem durumlarına bağlı puanlarının ortalamaları

3.6.5. Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeyi Görüşleri İle Müzik Öğretmenliğine Esas Eğitim Durumları Arasında Anlamlı Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

Öğretmenlerin yöntemleri bilme düzeyi ölçeği puanlarının müzik öğretmenliğine esas eğitim durumlarına göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması için One Way Anova testi yapılmıştır.

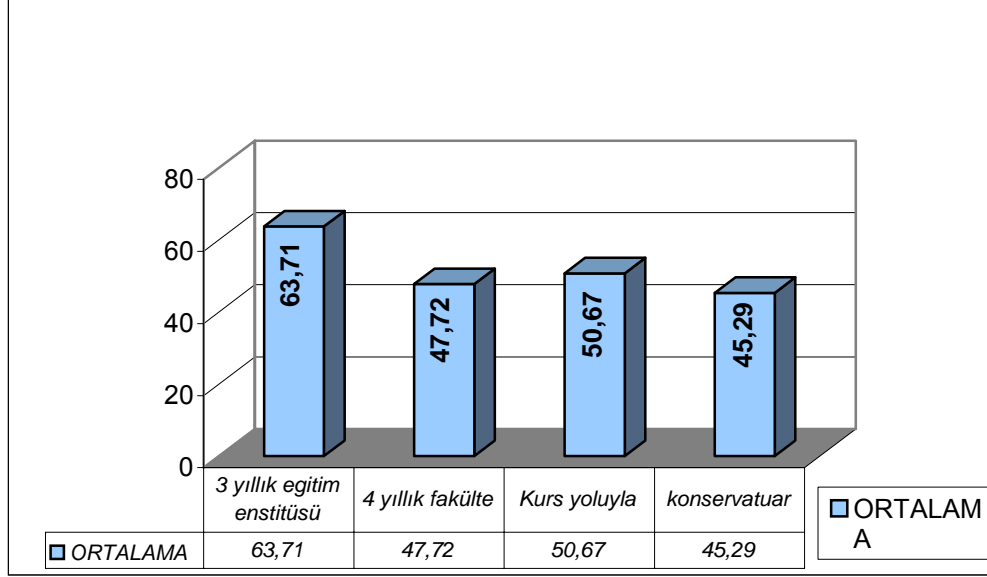
Tablo 20. Yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları ortalamalarının, öğretmenlerin müzik öğretmenliğine esas eğitim durumlarına göre karşılaştırılması için yapılan Varyans Analizi (ANOVA) Tablosu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	1329,880	3	443,293	5,879	0,001	var
Gruplar içi	19678,501	261	75,397			
Toplam	21008,381	264				

Öğretmenlerin müzik öğretmenliğine esas eğitim durumlarının, yöntemleri bilme durumları ölçeği üzerinde etkisinin olup olmadığının belirlenmesi için, müzik öğretmenliğine esas eğitim durumları ile yöntemleri bilme durumları ölçeği puanlarının ortalaması, ilişkisiz örneklem için tek faktörlü varyans analizi yapılarak karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçları, öğretmenlerin müzik öğretmenliğine esas eğitim durumları ile yöntemleri bilme durumları ölçeği puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu göstermiştir [$F_{(3-261)}=5,87$, $p<0.05$].

Öğretmenlerin müzik öğretmenliğine esas eğitim durumları arasındaki farklılıkların, hangileri arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçlarına göre, üç yıllık eğitim enstitüsü mezunu olan öğretmenlerin yöntemleri bilme düzeyi durumlarının, kurs yoluyla, dört yıllık fakülte ve konservatuar mezunu öğretmenlere göre daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu durum, eğitim enstitüsü mezunu olan öğretmenlerin yöntem bilgi düzeylerinin daha iyi olduğunu göstermektedir.

Grafik 6.Yöntemleri bilme düzeylerine verilen cevapların müzik öğretmenliğine esas eğitim durumlarına bağlı puanlarının ortalamaları

3.6.6. Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanım Sıklığı Düzeyi Görüşleri İle Müzik Öğretmenliğine Esas Eğitim Durumları Arasında Anlamlı Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

Öğretmenlerin yöntemleri kullanım sıklığı düzeyi ölçeği puanlarının müzik öğretmenliğine esas eğitim durumlarına göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması için One Way Anova testi yapılmıştır.

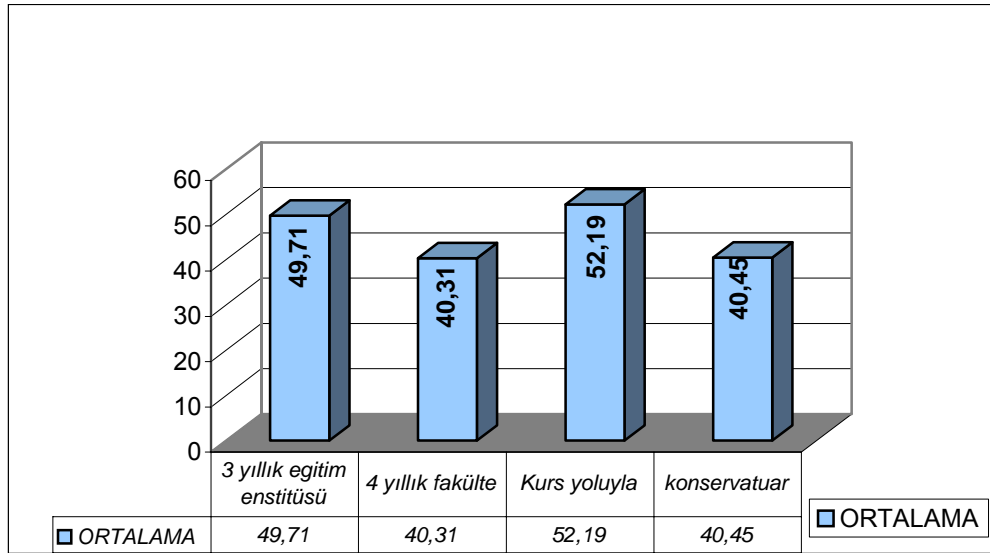
Tablo 21. Yöntemleri kullanma sıklığı düzeyi ölçeği puanlarının ortalamalarının, öğretmenlerin müzik öğretmenliğine esas eğitim durumlarına göre karşılaştırılması için yapılan Varyans Analizi (ANOVA) Tablosu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	753,648	3	251,216	5,921	0,001	var
Gruplar içi	11072,798	261	42,425			
Toplam	11826,446	264				

Öğretmenlerin müzik öğretmenliğine esas eğitim durumlarının, yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği üzerinde etkisinin olup olmadığının belirlenmesi için, müzik öğretmenliğine esas eğitim durumları ile yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği puanlarının ortalaması, ilişkisiz örneklem için tek faktörlü varyans analizi yapılarak karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçları, öğretmenlerin müzik öğretmenliğine esas eğitim durumları ile yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu göstermiştir [$F_{(3-261)}=5,92$, $p<0.05$].

Öğretmenlerin müzik öğretmenliğine esas eğitim durumları arasındaki farklılıkların, hangileri arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçlarına göre, üç yıllık eğitim enstitüsü mezunu ve formasyon kursu yoluyla mezun olan öğretmenlerin yöntemleri kullanma sıklığı düzeyi durumlarının, dört yıllık fakülte ve konservatuar mezunu öğretmenlere göre daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu durum, eğitim enstitüsü mezunu ve formasyon kursu yoluyla mezun olan öğretmenlerin yöntem kullanım sıklığı düzeylerinin daha iyi olduğunu göstermektedir.

Grafik 7.Yöntemleri kullanım sıklığı düzeylerine verilen cevapların müzik öğretmenliğine esas eğitim durumlarına bağlı puanlarının ortalamaları

3.6.7. Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeyi Görüşleri İle Görev Yapmakta Oldukları Okul Türü Arasında Anlamlı Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

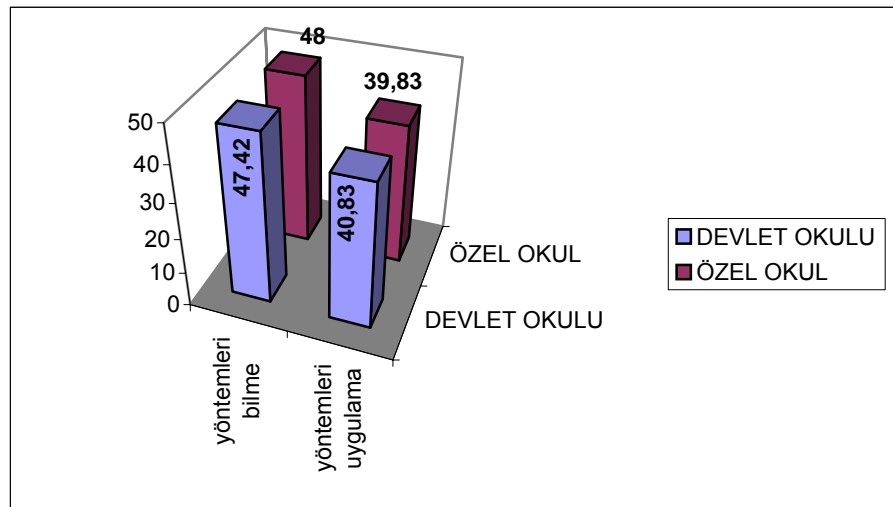
Öğretmenlerin yöntemleri bilme durumları ölçeği puanlarının görev yapmakta oldukları okul türüne göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması için bağımsız örneklem için t-testi yapılmıştır.

Tablo 22. Yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları ortalamalarının çalışılan okul türü durumlarına göre karşılaştırılması için yapılan t-testi tablosu

OKUL	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Anlamlı Fark
DEVLET OKULU	207	47,42	8,65	263	-0,435	0,664	yok
ÖZEL OKUL	58	48	9,91				

Öğretmenlerin yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları çalışılan okul türü durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t_{(263)} = -0.43$, $p > 0.05$]. Bu durum şu anlama gelmektedir. Yöntem bilme okul türüne bağlı bir durum değildir. Öğretmenlerin görev yaptıkları okulun türü yöntemleri bilmeyi etkilemeyen bir değişkendir.

Grafik 8. Yöntemleri bilme ve kullanım sıklığı düzeylerine verilen cevapların okul türüne bağlı puanlarının ortalamaları

3.6.8. Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanma Sıklığı Düzeyi Görüşleri İle Görev Yapmakta Oldukları Okul Türü Arasında Anlamlı Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

Öğretmenlerin yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği puanlarının görev yapmakta oldukları okul türüne göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması için bağımsız örneklem için t-testi yapılmıştır.

Tablo 23. Yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları ortalamalarının çalışılan okul türü durumlarına göre karşılaştırılması için yapılan t-testi tablosu

OKUL	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Anlamlı Fark
DEVLET OKULU	207	40,83	7,05	263	1,007	0,315	yok
ÖZEL OKUL	58	39,83	5,20				

Öğretmenlerin yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği puanları çalışılan okul türü durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t_{(263)} = 1,007$, $p > 0.05$]. Bu durum şu anlama gelmektedir. Öğretmenlerin yöntemleri kullanma durumları, görev yaptıkları okulun türüne bağlı değildir.

3.6.9. Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeyi Görüşleri İle Okullarında Müzik Dersliği Olup Olmama Durumu Arasında Anlamlı Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

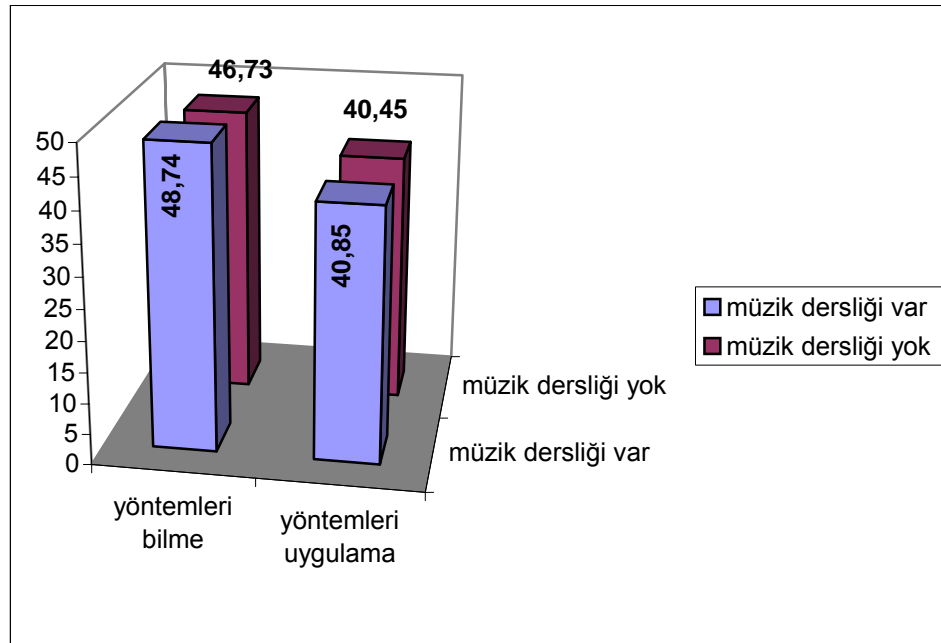
Öğretmenlerin yöntemleri bilme durumları ölçeği puanlarının görev yapmakta oldukları okulda müzik dersliği olup olmama durumuna göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması için bağımsız örneklem için t-testi yapılmıştır.

Tablo 24. Yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları ortalamalarının çalıştıkları okulda müzik dersliği olup olmama durumlarına göre karşılaştırılması için yapılan t-testi tablosu

Okulunuzda Müzik Dersliği	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Anlamlı Fark
VAR	108	48,74	10,52	263	1,811	0,071	yok
YOK	157	46,73	7,56				

Öğretmenlerin yöntemleri bilme durumları ölçeği puanları çalıştıkları okulda müzik dersliği olup olmama durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t_{(263)} = 1,81$, $p > 0,05$]. Bu durum şöyle açıklanabilir: Öğretmenin görev yaptığı okulda müzik dersliğinin olması ya da olmaması, yöntemleri bildiği anlamına gelmemektedir.

Grafik 9. Yöntemleri bilme ve kullanım sıklığı düzeylerine verilen cevapların müzik dersliğine bağlı puanlarının ortalamaları

3.6.10. Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanım Sıklığı Düzeyi Görüşleri İle Okullarında Müzik Dersliği Olup Olmama Durumu Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

Öğretmenlerin yöntemleri kullanma sıklığı durumları ölçeği puanlarının görev yapmakta oldukları okulda müzik dersliği olup olmama durumuna göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması için bağımsız örneklem için t-testi yapılmıştır.

Tablo 25. Yöntemleri kullanma sıklığı durumları ölçeği puanları ortalamalarının çalıştıkları okulda müzik dersliği olup olmama durumlarına göre karşılaştırılması için yapılan t-testi tablosu

Okulunuzda Müzik Dersliği	N	\bar{X}	S	sd	t	p	Anlamli Fark
VAR	108	40,85	6,71	263	0,478	0,633	yok
YOK	157	40,45	6,70				

Öğretmenlerin yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği puanları çalıştıkları okulda müzik dersliği olup olmama durumlarına göre anlamli bir farklılık göstermemektedir [$t_{(263)} = 0,47, p > 0,05$]. Yöntem kullanmak uygun bir ortam olmasına bağıli bir faktördür fakat yöntemin kullanılma durumu kullanacak kişinin tutumuna daha çok bağılidir.

3.6.11. Öğretmenlerin Yöntemleri Bilme Düzeyi Görüşleri İle Okullarındaki Sınıf Mevcutlarının Durumu Arasında Anlamli Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

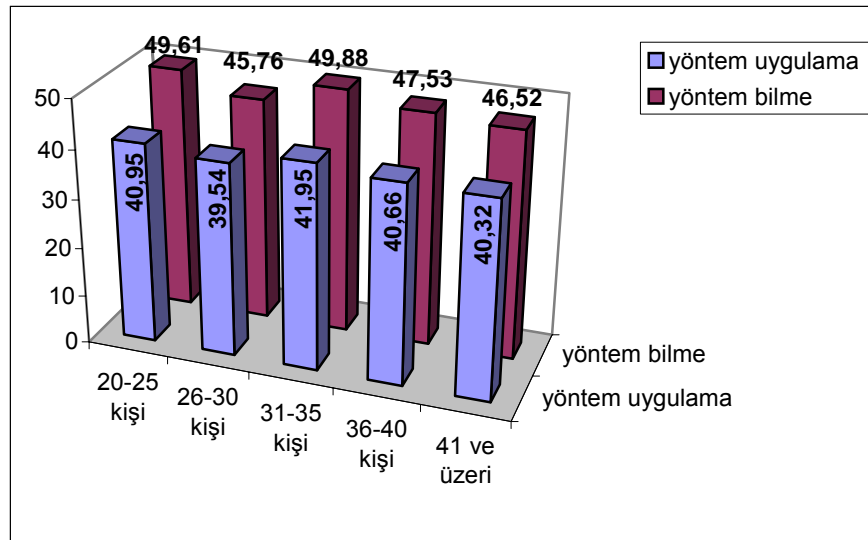
Öğretmenlerin yöntemleri bilme düzeyi ölçeği puanlarının okullarındaki sınıf mevcutları durumuna göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması için One Way Anova testi yapılmıştır.

Tablo 26. Yöntemleri bilme durumları ölçeği puanlarının ortalamalarının sınıf mevcutlarına göre karşılaştırılması için yapılan Varyans Analizi (ANOVA) Tablosu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	525,594	4	131,399	1,668	0,158	yok
Gruplar içi	20482,786	260	78,780			
Toplam	21008,381	264				

Öğretmenlerin sınıf mevcutlarının, yöntemleri bilme durumları ölçeği üzerinde etkisinin olup olmadığının belirlenmesi için, çalıştıkları öğretmenlerin sınıf mevcutları ile yöntemleri bilme durumları ölçeği puanlarının ortalaması, ilişkisiz örneklem için tek faktörlü varyans analizi yapılarak karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçları, öğretmenlerin sınıf mevcutları ile yöntemleri bilme durumları ölçeği puanlarının ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olmadığını göstermiştir [$F_{(4-260)}=1.66$, $p>0.05$]. Bu durum şu şekilde açıklanabilir: Yöntem bilme durumu, sınıf mevcutlarının durumuna bağlı değildir.

Grafik 10. Yöntemleri bilme ve kullanım sıklığı düzeylerine verilen cevapların sınıf mevcutlarına bağlı puanlarının ortalamaları

3.6.12. Öğretmenlerin Yöntemleri Kullanım Sıklığı Düzeyi Görüşleri İle Okullarındaki Sınıf Mevcutlarının Durumu Arasında Anlamlı Fark Olup Olmadığının Belirlenmesi

Öğretmenlerin yöntemleri kullanım sıklığı düzeyi ölçeği puanlarının okullarındaki sınıf mevcutları durumuna göre farklılık gösterip göstermediğinin saptanması için One Way Anova testi yapılmıştır.

Tablo 27. Yöntemleri kullanma sıklığı durumları ölçeği puanlarının ortalamalarının sınıf mevcutlarına göre karşılaştırılması için yapılan Varyans Analizi (ANOVA) Tablosu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı Fark
Gruplar arası	98,844	4	24,711	0,548	0,701	yok
Gruplar içi	11727,602	260	45,106			
Toplam	11826,446	264				

Öğretmenlerin sınıf mevcutlarının, yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği üzerinde etkisinin olup olmadığının belirlenmesi için, öğretmenlerin sınıflarının mevcutları ile yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği puanlarının ortalaması, ilişkisiz örneklem için tek faktörlü varyans analizi yapılarak karşılaştırılmıştır. Analiz sonuçları, öğretmenlerin sınıf mevcutları ile yöntemleri kullanım sıklığı durumları ölçeği ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olmadığını göstermiştir [$F_{(2-262)}=0.625$, $p>0.05$]. Sınıf mevcutlarının kalabalık olması, müzik öğretim yöntemlerini uygulayabilme açısından olumsuz bir etkidir. Grafik 10'da görüldüğü gibi, yöntem uygulayabilme açısından uygun olan sınıf mevcutlarına sahip öğretmenlerin de yöntemleri kullanma sıklığı durumları olumsuz bir tablo çizmektedir. Bu da; Öğretmen isterse yöntem kullanılır. Fiziki şartlar sadece yöntemlerin kullanım durumunu etkileyen faktörlerdir.

3.7. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Müzik Derslerinde Kullanılan Öğretim Yöntemleriyle İlgili Görüşlerinin Belirlenmesi

Anketin altıncı ve son bölümünde müzik öğretmenlerine, derslerde kullanılan yöntemler hakkındaki görüşlerini almak üzere açık uçlu sorular yöneltilmiştir. Bu sorulara ilişkin bulgular, takip eden paragraflar ve tablolarla açıklanmıştır.

Tablo 28. Yöntemlerin etkili kullanılmasını engelleyen faktörlere ilişkin öğretmen görüşleri tablosu

Yöntemlerin Etkili Kullanımını Engelleyen Faktörler	N	f	%
Yöntemler hakkında yeterli bilgiye sahip değilim	265	87	32,8
Haftalık ders saati yetersiz	265	103	38,8
Sınıflar çok kalabalık	265	132	49,8
Araç-gereç yok / eksik	265	124	46,7
Ayrı bir müzik dersliği yok	265	51	19,2
Lisansta almış olduğum eğitim yetersiz	265	15	5,6
Öğrenciler müzik dersine karşı ilgisiz	265	42	15,8
Cevap vermeyen	265	29	10,9

Tablo 28'e bakıldığında, öğretmenlerin yöntemleri etkili kullanmalarını engelleyen faktörlerin başında sınıfların kalabalık olması %49,8 ve araç-gereç yetersizliği %46,7 olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin %38,8'i haftalık ders saati yetersiz olduğu için , %32,8'i yöntemler hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları için, %19,2'si ayrı bir müzik dersliği olmadığı için, %15,8'i öğrenciler müzik dersine karşı ilgisiz davrandığı için, %5,6'sı lisansta almış olduğu eğitimi yetersiz bulduğu için yöntemleri etkili kullanamadıklarını belirtmişlerdir. Bu soruyu 29 kişi(%10,9) cevapsız bırakmıştır. Müzik öğretmenlerinin yarısı, sınıfları kalabalık olduğu için yöntemleri etkili kullanamadıklarını belirtmelerine karşın, yöntemleri kullanım sıklığı durumlarının sınıf mevcutlarına bağlı bir durum olmadığı yapılan One Way Anova testinde ortaya çıkmıştır (Bkz. Tablo 27). Öğretmenlerin bu konudaki görüşlerinin çelişkili olduğu söylenebilir.

Anketin altıncı bölümünün ikinci sorusunda öğretmenlere: “etkili olduğunu düşündüğünüz fakat derslerinizde kullanamadığınız yöntemler var mı? / yok mu?” diye sorulmuş; 56 kişi drama, 15 kişi rol yapma, 21 kişi orff yöntemlerinin etkili öğretim yöntemleri olduğunu fakat kullanamadıklarını belirtmişlerdir. Yok diyen öğretmen sayısı 118 (%44,5) ’dir. Bu soruyu cevapsız bırakanlar 88 (%33,2) kişidir.

Altıncı bölümün üçüncü sorusunda, öğretmenlerden öğrenci merkezli bir müzik dersi işlemek için kullandıkları beş yöntemi sırasıyla yazmaları istenmiştir. Araştırmaya katılan 265 kişilik öğretmen gurubundan 45’i (%16,9) bu soruyu cevaplandırmış, cevap verenlerin de 17’si sırasıyla beş yöntem yazabilmişlerdir. Bu da gösteriyor ki öğretmenler, öğrenci merkezli bir müzik dersinde hangi yöntemler kullanıldığını bilmemektedirler.

Anketin altıncı bölümünün son sorusunda, öğretmenlere müzik derslerindeki öğretim yöntemleri konusunda belirtmek istedikleri diğer düşünceleri sorulmuş, verilen cevaplar ana başlıklar halinde Tablo 29’da gösterilmiştir.

Tablo 29. Müzik derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri konusunda öğretmen görüşleri tablosu

Yöntemler Konusunda Belirtilen Diğer Düşünceler	N	F	%
Yöntemler hakkında hizmet içi eğitim verilmeli	265	98	36,9
Haftalık ders saati arttırılmalı	265	57	21,5
Okullara müzik dersiyle ilgili araç-gereç alınmalı	265	93	35
Bu yöntemlerin çoğunu ilk kez duyuyorum	265	48	18,1
Cevap vermeyen	265	134	50,5

Tablo 29’a bakıldığında, öğretmenlerin yöntemler konusunda belirtmek istedikleri diğer görüşler sorulmuş; %36,9’u yöntemler konusunda hizmet içi eğitim verilmesi gerektiğini, %35’i okullara müzik dersiyle ilgili araç-gereç alınması gerektiğini, %21,5’i haftalık ders saatinin arttırılması gerektiğini, %18,1’i bu yöntemlerin çoğunu ilk kez duyduklarını belirtmişlerdir. Bu bölümü cevapsız bırakanların sayısı 134 (%50,5) kişidir.

BÖLÜM IV

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bulguları doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlar şöyledir:

Araştırmaya katılan öğretmenlerin birçoğunun, müzik derslerinde kullanılan genel müzik öğretim yöntemleri hakkında bilgi sahibi oldukları görülmüştür. Temel oluşturma işlevli müzik öğretim yöntemleri ve geliştirme işlevli müzik öğretim yöntemleri hakkında büyük çoğunluğu, bu yöntemleri bilmedikleri yönünde görüş belirtmişlerdir.

Müzik öğretmenlerinin var olan yöntemleri kullanım sıklıkları görüşlerine göre, çoğunluğu genel müzik öğretim yöntemlerini kullandıklarını, temel oluşturma işlevli ve geliştirme işlevli müzik öğretim yöntemlerini kullanmadıklarını belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yarısından fazlası (%59,2) okullarında müzik dersliği olmadığını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin büyük çoğunluğu (%91,3), branşlarıyla ilgili hizmet içi eğitime katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenler, okullardaki fiziki şartların yöntemleri kullanma durumlarını olumsuz etkilediği yönünde görüş belirtmişlerdir. Genelde sınıfların kalabalık olmasını (%49,8) ve araç-gereç eksikliğini (%46,7), yöntemlerin etkili kullanımını engelleyen fiziki faktörler olarak ifade etmişlerdir. Ancak, yöntemlerin bilinme düzeyi ve kullanım sıklığı durumlarının, sınıf mevcutları değişkenine göre fark oluşturmadığı da araştırmanın sonucunda ortaya çıkmıştır.

Öğretmenlerin yöntemleri bilme düzeyi durumlarına ait görüşlerinin; cinsiyete, görev yapmakta oldukları okulun devlet okulu ya da özel okul olmasına, okullarında ayrı bir müzik dersliklerinin olup olmamasına, sınıf mevcutlarının durumuna göre bir farklılık yaratmadığı görülmüştür.

Öğretmenlerin yöntemleri bilme düzeyi durumlarına ait görüşleri, kıdemlerine göre farklılık yaratmış, 21 yıl ve üzeri çalışma süresine sahip öğretmenlerin yöntemleri bilme düzeyi durumlarının diğerlerine oranla daha olumlu olduğu söylenebilir.

Müzik öğretmenlerinin yöntemleri bilme düzeyi durumlarına ait görüşleri, müzik öğretmenliğine esas mezuniyet durumlarına göre farklılık yaratmaktadır. Üç yıllık eğitim enstitüsü mezunu öğretmenlerin yöntemleri bilme düzeyi durumlarının, diğerlerine oranla daha olumlu olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin yöntemleri kullanma sıklığı durumlarına ait görüşlerinin; cinsiyete, kıdeme, görev yapmakta oldukları okulun devlet okulu ya da özel okul olmasına, okullarında ayrı bir müzik dersliklerinin olup olmamasına, sınıf mevcutlarının durumuna göre farklılık oluşturmadığı görülmüştür.

Müzik öğretmenlerinin yöntemleri kullanma sıklığı durumlarına ait görüşlerinin, müzik öğretmenliğine esas mezuniyet durumlarına göre farklılık yaratmaktadır. Üç yıllık eğitim enstitüsü mezunu öğretmenlerin ve kurs yoluyla müzik öğretmenliğine hak kazanmış öğretmenlerin yöntemleri kullanma sıklığı durumları, diğerlerine oranla daha olumludur.

Öğretmenlerin %66 gibi büyük bir çoğunluğu, haftalık 1 ders saatinin farklı müzik öğretim yöntemleri kullanmak için yeterli olmadığını belirtmişlerdir.

Müzik derslerinde kullanılan yöntemler hakkında bilgi sahibi olmak ve bu yöntemleri kullanabilmek için, öğretmenlerin çoğu (%69), hizmet içi eğitim verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Araştırma sonuçları doğrultusunda aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

Öncelikle müzik derslerinde kullanılacak öğretim yöntemleri yeniden ele alınarak, müzik öğretmenlerinin bilgisine sunulmak üzere gerekirse kitap halinde tüm ilköğretim okullarına gönderilmelidir.

Öğretim yöntemlerini derslerde verimli kullanabilmek için, müzik dersliği, sınıf mevcutları, ders araç-gereçleri gibi fiziki şartların uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Derslerde uygulanacak yöntem zenginliğini fazlalaştırmak için haftalık ders saati artırılmalıdır.

Gerekirse mzık ders kitaplarında, hangi konunun hangi yöntemler kullanılarak daha verimli işlenebileceğini belirten bölümler oluşturulmalı ve açıklamalı olarak anlatılmalıdır.

Öğretmenlerin mzık öğretim yöntemleri hakkında bilgi sahibi olmaları ve derslerinde uygulayabilmeleri için hizmet içi eğitim programı hazırlanmalıdır.

Derslerde farklı yöntemler kullanılmasını sağlayacak materyaller geliştirilmesi konusunda, mzık öğretmenlerine eğitim verilmelidir.

Öğretmenlere öğrenci merkezli mzık öğretimi için hangi yöntemlerin nasıl etkili kullanılabileceği konusunda, yazılı ve uygulamalı eğitimler verilmelidir.

KAYNAKLAR

- Açıkgoz, Kamile Ün
1998 *Etkili Öğrenme ve Öğretme*, Kanyılmaz Matbaası, İzmir.
- Alkan, Cevat
1997 *Eğitim Teknolojisi*, Anı Yayınları, Ankara, ss: 176-197.
- Biber Öz, Nesrin
2001 *İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi*,Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt: XIV, Sayı: 1, Bursa, ss. 101-106.
- Bozkaya, İsmail
2001 *Okul Ortamında Müzik*, Özsan Matbaacılık, Bursa.
- Bükeç, Bilge
2003 *Müzik Öğretim Yöntemleri Dersindeki Kazanımların Müzik Öğretmenliği Mesleğinde Kullanılabilirliğinin Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Büyüköztürk, Şener
2005 *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Çakır, İsmail
2003 *İlköğretim Altıncı Sınıf İngilizce Dersi İçin Çoklu Zeka Kuramına Dayalı Yardımcı Ders Etkinlikleri Önerisi*, Doktora Tezi, Ankara.
- Çilenti, Kamuran
1982 *Televizyonla Eğitim İlkeleri Ve Türkiye'deki Uygulamalar*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Cilt: 15, Sayı:2, ss. 151-164.
- Demirel, Özcan
1999 *Eğitimde Program Geliştirme*, Pegem A Yayınları, Ankara.
- Dündar, Mehlika
2003 *Anaokulu ve İlköğretim Birinci Sınıfında Ritim Eğitimi*, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 23, Sayı 2 , Ankara, ss171-180.
- Ergün, Mustafa - Özdaş, Ali
1997 *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, Kaya Matbaacılık, İstanbul.
- Ertürk, Selahattin
1998 *Eğitimde Program Geliştirme*, Meteksan Yayıncılık, Ankara.

- Fidan, Nurettin
1996 *Okulda Öğrenme ve Öğretme*, Alkım Yayınevi, Ankara.
- Gürkan Öztürk, Ferda
1996 *Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitiminin Önemi ve Öğretmen Sorunu*, Flarmoni Sanat Dergisi, Sayı 139, Ankara, ss. 5-8.
- Hesapçıoğlu, Muhsin
1994 *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, Beta Basım Yayım Dağıtım, İstanbul.
- İşman, Aytakin
2002 *Sakarya İli Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri Yönündeki Yeterlilikleri*, <http://www.tojet.net/articles/1110.htm> [22.01.2006 tarihinde alınmıştır]
- Koç M.- Dikici H.
2003 *Eğitimde Drama'nın Bir Yöntem Olarak Kullanılması*, Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, Sayı 1. <http://ilkogretim-online.org.tr> [11.04.2006 tarihinde alınmıştır]
- Küçükahmet, Leyla
1986 *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- M.E.B.
1994 *İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- 2000 *İlköğretim Okulu Ders Programı*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
Öğrenci Merkezli Eğitim, <http://earged.meb.gov.tr/mlo/ome.htm> [21.02.2006 tarihinde alınmıştır]
- Oğuzkan, Ferhan
1989 *Orta Dereceli Okullarda Öğretim, Amaç, İlke, Yöntem ve Teknikler*, Repa Eğitim Yayınları, Ankara.
- Özen, Nuray
2004 *Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitim Yöntemleri*, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 24, Sayı2, Ankara, ss. 57-63.
- Öztürk, Ferda
2002 *Okul Öncesi Dönem Müzik Eğitiminde Yaratıcı Drama*, Türkiye'de Müzik Sempozyumu Bildirileri, Seveda-Cenap And Müzik Vakfı, Ankara, ss. 267-275.

- Rief, Sandra
1993 *How to Reach and Teach ADD/ADHD Children: Practical Techniques, Strategies, and Interventions for Helping Children with Attention Problems and Hyperactivity. The Center For Applied Research in Education,*
<http://www.archkckcs.org/forms/newsletter%20winter%202004.doc>
[04.03.2006 tarihinde alınmıştır]
- Sanemoğlu, Nuray
2000 *Gelişim Öğrenme ve Öğretim*, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Say, Ahmet
1996 *Müzik Öğretimi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Sönmez, Veysel
1991 *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Tan, Şeref – Erdoğan, Alaattin
2000 *Öğretimi Planlama ve Değerlendirme*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Tufan, Selmin
1995 *4 - 8 Yaş Grubu Öğrencilerinin Müzik ve Piyano Eğitimi*, Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi, Selva Yayıncılık, Trabzon.
- Uçan, Ali
1994 *Müzik Eğitimi Temel kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- 1996 *İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- 2001 *İlköğretimde Müzik Öğretimi Modül 9*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Vural, Birol
2004 *Öğretim Faaliyetlerinde Yöntem-Teknik ve Etkinlikler*, Hayat Yayınları, İstanbul.
- Yönetken, Halil Bedi
1952 *Okulda Müzik Öğretimi ve Öğretim Metotları*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.

EK-1: Müzik Öğretmenlerine Uygulanan Anket Formu

Değerli Meslektaşım,

Bu anket, "İlköğretim Okullarındaki Müzik Derslerindeki yöntemlerin daha etkili kullanılmasına katkı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Anketin III. ve IV. bölümünde yer alan yöntemler, Milli Eğitim Bakanlığı'nca Modül 9 olarak çıkartılan "İlköğretimde Müzik Öğretimi" adlı kitaptan alınmıştır. Bu çalışmaya yaptığımız katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkürlerimi sunar, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımla...

Özgür ANDIRICI

Uludağ Ün. Sosyal Bil. Enst. Eğitim Prog. ve Öğretim Bilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

Ahmet Haşim İ.Ö.O. Müzik Öğrt.

Bayrampaşa/İSTANBUL

Tel: 505 775 28 29 e-mail: ozgurandirici@gmail.com

BÖLÜM I

Bu bölüm kişisel bilgiler içermektedir. Lütfen kendinize uygun seçenekleri işaretleyiniz.

- 1- Cinsiyetiniz () K () E
- 2- Yaşınız
() 20-30 () 31-40 () 41-50 () 51 ve yukarısı
- 3- Meslekteki kıdeminiz
() 1- 5 yıl () 6-10 yıl () 11-15 yıl () 16-20 yıl () 21 yıl ve üzeri
- 4- Eğitim durumunuz
() Lisans () Yüksek lisans () Doktora () Diğer, belirtiniz
- 5- Müzik öğretmenliğine esas olan eğitiminiz
() Öğretmen okulu () Üç yıllık eğitim enstitüsü () Dört yıllık fakülte () Kurs yoluyla () Konservatuvar
- 6- Müzik derslerinde kullandığımız çalgılar (Birden çok seçeneği işaretleyebilirsiniz)
() Gitar () Keman () Piyano () Org () Bağlama
() Ud () Kanun () Çello () Viyola () Mandolin
Diğerleri YAN FLÜT.....
- 7- Üniversitede eğitiminizi aldığınız ana çalgınız
() Piyano () Keman () Viyola () Çello () Kontrabas
() Yan flüt () Gitar () Bağlama () Ud () Ney
() Kanun () Şan Diğerleri
- 8- Branşınızla ilgili hizmet içi eğitime katılma durumunuz
() Katılmadım
() Katıldım (belirtiniz)
() Yöntemleri kullanma ile ilgili () Araç gereçleri kullanma ile ilgili
() Materyal geliştirme ile ilgili () Etkili çalgı kullanımı ile ilgili
Diğerleri

BÖLÜM II

Bu bölüm görev yapmakta olduğunuz okulla ilgili bilgiler içermektedir. Lütfen size uygun seçenekleri işaretleyiniz.

- 1- Halen görev yapmakta olduğunuz okulunuz;
() Devlet okulu () Özel okul
- 2- Okulunuzda müzik dersliği;
() var () yok
- 3- Müzik dersinde kullanılmak üzere okulunuzda bulunan araç gereçler; (Birden çok seçeneği işaretleyebilirsiniz)
() Ritimlemeli orf çalgıları () Piyano () Gitar () Org () Bağlama
() Vurmalı çalgılar Diğerleri...
- 4- Müzik derslerindeki sınıf mevcutlarımızın ortalama sayısı
() 20-25 () 26-30 () 31-35 () 36-40 () 41 ve üzeri

BÖLÜM III

Bu bölümde, müzik derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri ve bu yöntemlerin müzik öğretmenleri tarafından **bilinme düzeylerine** ilişkin görüşler verilmiştir. Bu yöntemlerin, müzik öğretmenleri tarafından bilinme düzeylerini ortaya koymak amacıyla görüşlere **(5)ÇOK İYİ, (4)İYİ, (3)ORTA, (2)BİRAZ, (1)HİÇ** şeklinde derecelendirilmiştir. Lütfen görüşlerinize uygun seçeneği **X** şeklinde işaretleyiniz.

YÖNTEMLER	YÖNTEMLERİN BİLİNME DÜZEYİ				
	HİÇ	BİRAZ	ORTA	İYİ	ÇOK İYİ
GENEL MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ					
Düz anlatım yöntemi					
Tartışma yöntemi					
Gösterip yaptırma yöntemi					
Grup çalışması yöntemi					
Soru-cevap yöntemi					
Rol yapma yöntemi					
Yaparak yaşayarak öğretim yöntemi					
Yaratma/ üretme yoluyla müzik öğretim yöntemi					
Drama yöntemi					
Araştırma/ İnceleme yoluyla müzik öğretim yöntemi					
Yaşam öyküleme yoluyla müzik öğretim yöntemi					
İşbirlikli müzik öğretim yöntemi					
Kulaktan şarkı öğretimi yöntemi					
TEMEL OLUŞTURMA İŞLEVLİ ÖZEL MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ					
Hecelemeli müzik öğretim yöntemi					
Rakamlamalı müzik öğretim yöntemi					
Harflemeli (Tonik Sol-Fa) müzik öğretim yöntemi					
Karmalı (Tonika=Do) müzik öğretim yöntemi					
Alfabelemeli müzik öğretim yöntemi					
Grafiklelemeli müzik öğretim yöntemi					
Aralıklamalı müzik öğretim yöntemi					
Renklemeli müzik öğretim yöntemi					
Ses sözcüklemeli müzik öğretim yöntemi					
Alacalamalı (Kromatiklemeli) müzik öğretim yöntemi					
Merdivenlemeli müzik öğretim yöntemi					
Tüneklelemeli müzik öğretim yöntemi					
Mimiklelemeli müzik öğretim yöntemi					
Harfle süre değerlemeli müzik öğretim yöntemi					
Farklı nota biçimlemeli müzik öğretim yöntemi					
Notalamalı müzik öğretim yöntemi					
Dalcrose yöntemi					
Kodaly yöntemi					
Orff yöntemi					
GELİŞTİRME İŞLEVLİ ÖZEL MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ					
Suzuki yöntemi					
Müziksel zeka geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi					
Müziksel dil geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi					

BÖLÜM IV

Bu bölümde, müzik derslerinde müzik öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemlerinin kullanılma sıklıkları verilmiştir. Yöntemlerin kullanılma düzeylerini belirlemek amacıyla görüşler: (5)HER ZAMAN, (4)ÇOĞU ZAMAN, (3)BAZEN, (2)ÇOK SEYREK, (1)HİÇ şeklinde derecelendirilmiştir. Lütfen size uygun seçeneği X şeklinde işaretleyiniz.

YÖNTEMLER	YÖNTEMLERİN KULLANILMA SIKLIĞI				
	HİÇ	ÇOK SEYREK	BAZEN	ÇOĞU ZAMAN	HER ZAMAN
GENEL MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ					
Düz anlatım yöntemi					
Tartışma yöntemi					
Gösterip yaptırma yöntemi					
Grup çalışması yöntemi					
Soru-cevap yöntemi					
Rol yapma yöntemi					
Yaparak yaşayarak öğretim yöntemi					
Yaratma/ üretme yoluyla müzik öğretim yöntemi					
Drama yöntemi					
Araştırma/ İnceleme yoluyla müzik öğretim yöntemi					
Yaşam öyküleme yoluyla müzik öğretim yöntemi					
İşbirlikli müzik öğretim yöntemi					
Kulaktan şarkı öğretimi yöntemi					
TEMEL OLUŞTURMA İŞLEVİLİ ÖZEL MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ					
Hecelemeli müzik öğretim yöntemi					
Rakamlamalı müzik öğretim yöntemi					
Harflemeli (Tonik Sol-Fa) müzik öğretim yöntemi					
Karmalı (Tonika=Do) müzik öğretim yöntemi					
Alfabelemeli müzik öğretim yöntemi					
Grafiklemleni müzik öğretim yöntemi					
Aralıklamalı müzik öğretim yöntemi					
Renklemeli müzik öğretim yöntemi					
Ses sözcüklemeli müzik öğretim yöntemi					
Alacalamalı (Kromatiklemeli) müzik öğretim yöntemi					
Merdivenlemeli müzik öğretim yöntemi					
Tüneklemleni müzik öğretim yöntemi					
Mimiklemleni müzik öğretim yöntemi					
Harfle süre değerlemeli müzik öğretim yöntemi					
Farklı nota biçimlemeli müzik öğretim yöntemi					
Notalamalı müzik öğretim yöntemi					
Dalcrose yöntemi					
Kodaly yöntemi					
Orff yöntemi					
GELİŞTİRME İŞLEVİLİ ÖZEL MÜZİK ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ					
Suzuki yöntemi					
Müziksel zeka geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi					
Müziksel dil geliştirme yoluyla müzik öğretim yöntemi					

BÖLÜM V

Aşağıda müzik öğretiminin gerçekleştirilmesiyle ilgili bazı görüşlere yer verilmiştir. Görüşle(5)**KESİNLİKLE KATILYORUM**, (4)**OLDUKÇA KATILYORUM**, (3)**KISMEN KATILYORUM**, (2)**ÇOK AZ KATILYORUM**, (1)**KESİNLİKLE KATILMIYORUM** şeklinde derecelendirilmiştir. Lütfen size uygun seçeneğiX şeklinde işaretleyiniz.

	KATILMA DURUMUNUZ				
	KESİNLİKLE KATILYORUM	OLDUKÇA KATILYORUM	KISMEN KATILYORUM	ÇOK AZ KATILYORUM	KESİNLİKLE KATILMIYORUM
Lisansta aldığım eğitim, müzik dersi programını yürütmek için yeterlidir.					
Lisansta almış olduğum müzik öğretim yöntemleri dersi, mesleki gelişimime katkı sağlamaktadır.					
Müzik dersinde kullanacağım yöntemler konusunda ders kitapları bana fikir vermektedir.					
Müzik derslerinde blokflüt dışında başka çalgılar da kullanılmalıdır.					
Müzik dersinde öğrencilere blokflüt dışında başka çalgılar da öğretilmelidir.					
Müzik derslerinde farklı yöntemleri kullanmak için haftalık 1 ders saat yeterli olmaktadır.					
Müzik derslerinde yardımcı kaynaklardan faydalanılmalıdır.					
Yöntem ve teknikler hakkında hizmet içi eğitim verilmelidir.					
Müzik derslerinde kaset/cd/vcd çalar kullanılmalıdır.					
Müzik öğretmeni derslerde materyal geliştirme çalışmaları yaptırılmalıdır.					
Çoklu zeka kuramını destekleyen öğretim yöntemleri derslerde kullanılmalıdır.					
Çoklu zeka kuramının derslerde kullanılmasıyla birlikte, müzik öğretim yöntemleri daha çok önem kazanmıştır					

BÖLÜM VI

Bu bölümde, müzik dersinde kullanılan öğretim yöntemleri hakkında görüş ve ifadelerinizi belirtmeniz için sorular yöneltilmiştir.

1-Lütfen derslerinizde yöntemleri etkili kullanmanızı engelleyen faktörleri belirtiniz.

.....
.....
.....
.....
.....

2-Çok etkili olduğunu düşündüğünüz fakat derslerinizde kullanamadığınız yöntemler;

- Yok
 Var Varsa belirtiniz

3-Öğrenci merkezli bir müzik dersi işlemek için kullandığınız beş (5) öğretim yöntemini kullanım sıklığına göre lütfen sıralayınız.

- 1-.....
2-.....
3-.....
4-.....
5-.....

4-Müzik derslerinde kullanılan öğretim yöntemleri konusunda belirtmek istediğiniz diğer düşünceleriniz;

.....
.....
.....
.....

Katkılarınızdan dolayı teşekkürlerimi sunarım.

ÖZGEÇMİŐİM

1977 yılında Aydın'da doğdum. İlköğrenimimi Aydın'da tamamladım. 1995 yılında Nazilli Anadolu Öğretmen Lisesinden, 2000 yılında Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalından mezun oldum.

2000-2001 eğitim-öğretim yılından itibaren sırasıyla Karabük, Bursa ve İstanbul İlleri'nde M.E.B.'na bağılı okullarda müzik öğretmeni olarak görev yaptım. Halen İstanbul İli Bayrampaşa İlçesi Ahmet Haőım İlköğretim Okulunda görevime devam etmekteyim.

Özgür ANDIRICI